

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 38 (13.269)

Trst, sreda, 15. februarja 1989

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/773715
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Predlogi za boj proti mamilom vzbujajo polemike tudi v parlamentu

Spor med vlado in opozicijo o zakonskem odloku o mamilih

Predstavila ga je Rosa Russo Jervolino (KD) ob odločni podpori PSI - Occhetto ga je označil kot »kazensko utopijo«, saj preganja predvsem uživalce mamil in ne razpečevalce

DUŠAN KALC

RIM — Problem mamil je spet v vrtincu polemik. Vladni zakonski odlok, ki ga je predložila minister za socialne zadeve Rosa Russo Jervolino, je namreč v razpravi v senatu. Kot je dvignil veliko prahu, ko je o njem odločala vlada, tako je predmet ostrih reakcij in protireakcij sedaj, ko je prišel pred parlament. Ustvarili sta se dve fronti: vladne stranke seveda zagovarjajo zakonski odlok, opozicijska levica pa mu je napovedala vojno. Predvčerajšnjemu forumu KPI, ki je izzvenel kot napad na vladni načrt, je sledilo včerajšnje zasedanje, ki so ga priredili radikalci ter Koordinacijsko združenje za boj proti prohibiciji, in ki se je izreklo za ustanovitev enotnega koordinacijskega odbora proti "zakonu Craxi-Jervolino". Poleg komunistov in radikalcev so se pobudi odzvali demoproletarci, zeleni ter številni družbeni delavci. Iz nasprotnega tabora pa je včeraj odjeknil predvsem glas socialističnega voditelja Craxija, ki svari pred vsakršnim spreminjanjem zakona.

Kriza na Občini v Gorici

NA 8. STRANI

Ob tem bučnem premikanju bojnih čet in rožljanju kopij pa se izgublja glas ustanovitelja znamenite skupnosti mamilašev v San Patrignanu Vincenza Muccioli, ki je na komunističnem forumu zarohnel: »Dovolj je besed. Medtem ko razpravljamo, ljudje crkavajo.«

A povrnimo se k političnim stališčem dveh taborov, med katerima zeva vse globlji prepad. Vsedrjavni tajnik KPI Occhetto je vladni načrt označil za "kazensko utopijo". V boju proti eni največjih nadlog današnjega časa mora biti po mnenju KPI na prvem mestu preganjanje velikih prekupečevalcev smrti, ne pa navadnih uživalcev. Predvsem pa je treba usmeriti vse napore v ustvarjanje učinkovitih družbenih struktur za preprečevanje tega pojava in za zdravljenje, ne pa kaznovanje uživalcev mamil. Mlademu človeku, ki je zašel v slepo ulico te smrtonosne razvade, je treba skratka pomagati, da bo prišel iz nje. To je osnovna misel Occhettove teze, medtem ko zakon Jervolino navdihuje predvsem težnja po sodnem preganjanju mladih prestopnikov. Poslanec Violante dodaja, da je treba določiti jasne oblike nadzorstva nad prekupečevanjem z mamili na meddržavni ravni. Evropa naj se torej združi upre trgovanju s smrtjo. Pri tem seveda neizbežno trčimo na problem odnosov med mafijo in mamili. Kakšna je ta vlada, se vprašuje Pietro Ingrao, ki zahteva kazni za uživalce, hkrati pa terja, da se molči o povezavah z mafijo. Udariti je treba skratka po krvnikih in ne po žrtvah.

V podobnem tonu so izzveneli tudi včerajšnji posegi na radikalnem zasedanju. »Kampanja proti mamilom, ki jo je sprožil Craxi,« je dejal radikalec Teodori, »sloni samo na efektu, na politiki kot spektaklu in stremi zgolj po tem, da bi si pridobila naklonjenost dobromislečih, ne glede na ceno, ki jo je treba za to plačati.«

Mnenjem politikov se pridružujejo mnenja vidnih osebnosti s področja stvarnih prizadevanj na fronti boja proti mamilom. To so na primer don Picchi, ki zatrjuje, da je droga pedagoški in ne zdravstveni ali sodni problem. Ali pa ravnatelj "opazovalnice kamore" Amato Lamberti, ki je povedal, da je v Neaplju 140 razpečevalnih središč heroína, a da ni še nihče ničesar ukrenil, da bi to dejavnost preprečil. Tudi don Ciotti je kritiziral vladni načrt rekoč, da bi bilo skrajno škodljivo preganjanje v ilegalo uživalce mamil, ki se skušajo te razvade otresti.

Nasprotno pa Craxi, ki se je včeraj udeležil seje socialistične senatne komisije, odločno zagovarja vladni odlok in poziva vse partnerje vladne koalicije k doslednosti. Zavrnil je vse komunistične očitke ter označil stališča radikalcev za abstraktna. Hkrati je izrazil zaskrbljenost, da bi se s tem odlokom zgodilo kot se je zgodilo z odlokom, ki ga je leta 1984 pripravila njegova vlada in ki je zaradi polemik in zavlačevanj zapadel.

Sklep indijskega vrhovnega sodišča

639 milijard lir kot odškodnina žrtvam iz Bhopala

NEW DELHI — Indijsko vrhovno sodišče je po dolgem pravnem boju določilo, da bodo žrtvam ekološke katastrofe v Bhopalu izplačali 470 milijonov ameriških dolarjev, približno 639 milijard lir. V indijskem mestu Bhopal je namreč leta 1984 zaradi uhajanja strupenih plinov iz tovarne, ki je bila last ameriškega podjetja Union Carbide, umrlo približno 3 tisoč ljudi. Sklep je vrhovno sodišče sprejelo potem, ko sta se o vsoti strinjali bodisi indijska vlada kot ameriško transnacionalno podjetje Union Carbide.

470 milijonov dolarjev je vsekakor manj od četrte vsote, ki so jo zahtevali odvetniki svojcev žrtve najhujše ekološke nesreče industrijske dobe. Na vsako žrtev bi prišlo 160 tisoč dolarjev, torej približno 217 milijonov lir. Te vsote jim vsekakor ne bodo izplačali, saj bodo denar razdelili na znatno, višje število ljudi, ki jih je tudi posredno prizadelo uhajanje strupenih plinov. Sorazmerno s telesnimi poškodbami bodo dobili odškodnino tudi vsi tisti, računajo, da jih je več tisoč, ki se od posledic ekološke katastrofe ne bodo nikoli dokončno opomogli. Nedvomno je težko določiti mejo, poznavalci primera pa trdijo, da vsaj pol milijona ljudi še trpi za posledicami množične zastrupitve.

Sporazum o odškodnini pa ni zadovoljil žrtve, saj so že napovedali, da bodo organizirali protestno manifestacijo. V Bhopalu so celo obtožili indijsko vlado, da si bo prisvojila polovico te vsote za posodobitev bolnišnic, kjer zdravijo žrtve tragične noči med 3. in 4. decembrom leta 1984.

Meteorologi napovedujejo prihod treh atlantskih front slabega vremena

Nekajurno deževje in rahlo sneženje nudili začasno uteho izsušeni Italiji

Otožen pogled na Genovo, kjer je včeraj deževalo nekaj ur

(Telefoto AP)

RIM — Po dolgem sušnem obdobju se bodo nad italijanskimi deželami, ki jih že nekaj mesecev pesti neobičajna suša, pričeli zgrinjati temni oblaki. Po predvidevanjih meteorologov, ki skrbijo za srednje in dolgoročne napovedi, se evropskim državam približujejo kar tri frontalne motnje. S seboj bodo prinesle nekaj dežja in snega, vendar ne veliko ali vsaj ne toliko, kot bi izsušene dežele potrebovale.

Prvi val slabega vremena je že oplazil severozahodne italijanske dežele. V Genovi je deževalo nekaj ur, izmerili pa so le milimeter deževnice. Ko je 21. januarja zadnjič deževalo nad Genovo, je zapadlo 17 milimetrov dežja. Ponekod se je pojavil tudi sneg, ki so ga v turističnih središčih pričakovali že od božiča. Tudi v tem primeru pa niso bile padavine obilne.

Atlantska fronta, ki je Liguriji prinesla dež bo precej naglo zapustila severno Italijo. Aktivnejši bodo vremenski premiki, ki se bodo pričeli danes na italijanskem Jugu. Meteorologi najjavljajo kratke nevihte in krajevne plohe ter sneg v goratih predelih.

Nova motnja bo prestopila italijanske meje danes zvečer. Ostala bo na italijanskem Severu, izpodrinila pa jo bo tretja motnja, ki se bo pojavila v četrtek in bo prodrla do Furlanije-Juljske krajine.

Dežele srednje in južne Italije bodo morale na dež še nekoliko počakati. Pri tem pa moramo zabeležiti dejstvo, da suša ne bi smela imeti katastrofalnih posledic prav na italijanskem Jugu, kjer je slana vsaj delno nadomestila blagodejne učinke poledic in snežnih padavin. V večjih težavah so v velikih mestih, ker so se zaradi pomanjkanja padavin izsušili naravni bazeni iz katerih črpajo mestni vodovodi.

Na Tržaškem je včeraj rosilo, na kraški planoti pa je zapadlo nekaj snežink. V Furlanski nižini je rahlo deževalo nekaj ur, odločno premalo za deželo, kjer je večina rek brez vode. V kratkem se bodo popolnoma izsušili tudi izvirki, iz katerih črpa vodo vodovod iz Cavazze. Če ne bo v kratkem deževalo, bo 1.124 oseb ostalo brez pitne vode.

Politične volitve v Šri Lanki v objemu nasilja

COLOMBO — V Šrilanki bo danes izredno pomembna volilna preizkušnja, to pa ne le zaradi tega, da bi pač ugotovili kakšna večina bo državo vodila v naslednjem zakonodajnem obdobju, ampak tudi zato, ker še ni jasno, če bodo volitve lahko res izpeljali. Med volilno kampanjo je namreč na otoku vladalo neverjetno nasilje, saj je umrlo preko 400 oseb, 14 izmed teh pa je bilo celo na kandidatnih listah.

Bodisi skrajni Singalci kot Tamilci so namreč obljubili, da bodo z vsemi sredstvi ovirali reden potek volitev, logično vsak iz različnega razloga. Vodja tamilskih skrajnežev je na severu Šrilanke celo napovedal, da bodo pobijali tiste, ki bodo odhajali na volišča in da bodo napadali volilne sedeže tudi, če jih bodo branili vojaki.

Nove razlastitve na Kolonkovcu

NA 5. STRANI

V Milanu skupen pogreb za 14 žrtev boeinga 707

MILAN — V Milanu je bil danes skupen pogreb za 14 žrtev letalske nesreče na Azorih. Ostale žrtve bodo pokopali v krajih, kjer so te živele, danes pa bo v Bergamu enotna maša zadušnica. Kljub pogrebnim svečanostim in žalostnim sprevedom od bergamskega letališča do pokopališč, pa ostajajo še nekateri dvomi glede števila prepoznanih žrtev in imen potnikov, ki so se vkrcali na boeing 707. Medtem je komisija strokovnjakov že začela analizirati črno škatlo, v kateri so posnetki pogovorov med piloti in kontrolnim stolpom. Črno škatlo bodo pregledali v Lizboni, medtem ko bodo drugo odnesli v Washington, kjer bo na razpolago ameriškim strokovnjakom. Vsebinsko oboje škatel bo znana šele čez mesec dni. Lastnik ameriške družbe Independent Air Pittman še vedno zagovarja tezo, da je bilo njegovo letalo varno in odločno zavrača obtožbe, da se strmo glavljeni boeing ni ustrezno preskrbel z gorivom. Prav dejstvo, da je bil po vzletu iz Bergama predviden vmesni postanek za polnjenje rezervoarjev, pa še večja suma, da boeing 707 zaradi dotrajanosti ne bi prenesel večje teže. Tudi v zvezi z vestmi, da je pilot prošil za prisilni pristanek, Pittman odgovarja, da je imel v neposredni bližini na razpolago vsaj tri manjša letališča in da ne razume, zakaj se je odločil prav za Santa Mario.

V Ljubljani odprli razstavo, posvečeno slavnemu arhitektu

Maks Fabiani - nova meja arhitekture

LJUBLJANA — Včeraj so v Cankarjevem domu v Ljubljani odprli razstavo z naslovom "Maks Fabiani - nova meja arhitekture". Avtor razstave je prof. dr. Marco Pozzetto, ki je postavil že vrsto zanimivih arhitekturnih razstav, napisal prvo povojno monografijo o Plečniku, zajetno monografijo o Fabianiju in še veliko drugega.

»Ne bi želel, da si kdo razlaga, da je ta razstava delana v konkurenci s Plečnikovo razstavo, ki potuje po svetu. Gre preprosto za to, da se je začelo intenzivno predstavljati tisto, kar dela Slovenijo na področju arhitekture in urbanizma v času, ko se je Slovenija zavedla, da je Slovenija, veliko,« je dejal in dodal, da se je za študij in razstavo o Fabianiju odločil predvsem zaradi tega, ker sodi Fabiani skupaj s Plečnikom med petnajst arhitektov evropskega slovesa na začetku našega stoletja. Prav neverjetno je, da je imel narod, ki je šel tedaj le milijon in pol prebivalcev, toliko izjemnih

arhitektov. Če je Plečnik neprekosljiv po oblikovni plati, je Maks Fabiani neprekosljiv z urbanistične plati. V bistvu pa se oba arhitekta dopolnjujeta, od tod razlaga, zakaj je Ljubljana eno od redkih mest, kjer se lahko živi, kjer človek še ni postal številka.

Ni pa bil Maks Fabiani le urbanist in arhitekt, bil je tudi izumitelj. Na razstavi so načrti njegove letalske naprave, po kateri so izdelali prototip, načrti kolesa brez verige, cevi, po katerih naj bi spravili alpski zrak v Milan... »Skušal sem Fabianija predstaviti kar se da na široko, z vsem, kar je počel od Londona do Ljubljane in še naprej - le mimogrede, po njegovih načrtih je bila grajena Titova vila na Brionih, ki jo je arhitekt Glanz le preuredil,« je dodal prof. dr. Marco Pozzetto.

Dr. Peter Krečič, ravnatelj Arhitekturnega muzeja (razstava je organizirana pod kapo tega muzeja in Cankarjevega doma)

pa je poudaril pomembnost Maksa Fabianija v Ljubljani. Bil je neposredno včlenjen v gibanje slovenske moderne. On je bil tisti, ki je tej moderni zasnoval hram - Jakopičev paviljon in četudi je na neki način manj prisoten v naši zavesti, je eden velikih pripadnikov slovenske moderne. Na kratko je dr. Krečič naštel še nekatere akcije, ki spremljajo Fabianijevo razstavo v Ljubljani. Arhitekturni muzej bo predstavil reprint Fabianijevega ureditvenega načrta Ljubljane in ureditvenega načrta Bežigrada z več študijami. V Cankarjevem domu je bil razgovor z okroglo mizo na temo: Usoda ljubljanskega prostora po potresu. Ob koncu razstave - na ogled bo do 14. marca - bo dana pobuda za postavitve Jakopičevega paviljona, stekla naj bi tudi akcija za ureditev pritličja Hribarjeve hiše. S Primorske prihaja pobuda, da se pridobi Fabianijeva domačija in rešuje to, kar je s Fabianijem povezano v Štanjelu. (dd)

V Pakistanu je izginil tovor, namenjen afganistanskemu prebivalstvu Skupščina protivladnih sil se nadaljuje brez predstavnikov proiranskih šiitov

KABUL — Sovjetske vojske od danes v Afganistanu ni več, ostalo je le še nedoločeno število vojaških svetovalcev, ki bodo pomagali častnikom redne afganistanske vojske v brezupnem načrtu, da premagajo odlično oborožene, pripravljene in predvsem motivirane muslimanske gverilce. Afganistan pa počasi tone v kaos.

Kot so v prejšnjih tednih napovedovali poveljniki muslimanskih gverilcev so že včeraj z raketa napadli kablusko letališče, nihče ni bil ranjen, veliko pa je bilo gmotne škode. Raketa, ki se je v popoldanskih urah raztresla pri pekarni v strogem središču Kabula, pa je ubila pet oseb.

Nihče seveda ne ve, kaj se bo v državi zgodilo v naslednjih tednih in mesecih, izvedenci v ameriskem državnem tajništvu pa so izdelali tri možne scenarije. Po prvem se v Kabulu v naslednjih mesecih ne bo zgodilo čisto nič. Mudžahedini bodo namreč zasedli Žalalabad ali Kandahar in ju bodo zgledno upravljali. Tako bodo predsedniku Nadžibulahu odvzeli argument, da bi s prihodom mud-

žahedinov v državi zavladal kaos. V drugem primeru bi mudžahedini 16. februarja zjutraj, takoj po odhodu zadnjih sovjetskih vojakov, pripravili pravi »show«. Kabul bi obstreljevali z raketami, v mestu bi organizirali vrsto bombnih atentatov in bi s tem demantirali Nadžibulaha, ki že teden dni obljublja, da povsem nadzoruje položaj. Vsekakor bi to obdobje trajalo zelo malo, saj bi se napad na Kabul kmalu zaključil v pričakovanju, da bi se voditelji protivladnih frakcij zedinili okrog razmerja sil med raznimi skupinami. Tretja hipoteza predvideva končno ofenzivo v velikem slogu proti Kabulu, čeprav jih je malo tistih, ki verjamejo v to možnost.

Veliko pa bo odvisno od tega, ali bodo lahko islamski gverilci zgladili huda nasprotja, ki ponekod preraščajo v pravo sovraštvo. V tem okviru ni nič kaj vzpodbudno znamenje, da se je v Rawalpindiju brez šiitskih zastopnikov nadaljevala, v petek prekinjena, šura, skupščina islamskih protiv-

ladnih skupin. Afganistanski šiiti, ki so se med zasedbo domovine zatekli v Homeinijev Iran, so namreč zahtevali znatno višje število zastopnikov v osrednjem telesu. V znak protesta proti izsiljevanju šiitov so skupščino zapustili tudi predstavniki Afganske narodnoosvobodilne fronte, najbolj liberalne med sedmimi strankami protivladne koalicije, v kateri sodeluje več oseb, ki imajo zelo tesne odnose z bivšim kraljem Zahir Šahom.

Načelnik Svetovnega programa za hrano, eden izmed projektov OZN, je v Pakistanu izjavil, da je izginilo 31 ton zdravil in odevi, ki jih je svetovni sklad za otroke UNICEF nameraval poslati potrebnemu prebivalstvu v Afganistan. Za prevoz so že najeli boeing 707 letalske družbe Egipt Air in ga prebarvali v barve svetovne organizacije. Na kar so se uprli piloti egiptovskega letala, ki niso hoteli v Kabul, ker so gverilci zagrozili, da bodo sestrelili njihovo letalo. Meni nič, tebi nič so piloti sedli za krmilo in izginili ne da bi raztovorili 31 ton odevi in zdravil...

Neofašist Donini pred sodniki zaradi sodelovanja z ustaši

BOLOGNA — Po 14 letih se je spet začel proces proti neofašistu Francescu Doniniju, ki je bil že obtožen združevanja v kriminalne skupine in sodelovanja z ustaši. Zaradi proceduralnih zapletov so sodniki proces takoj prekinili, nadaljevali pa ga bodo menda komaj oktobra, ko bodo od jugoslovanskih sodnih oblasti dobili potrebno dokumentacijo. Del procesa proti Doniniju je bil namreč leta 1976 v Splitu.

Donini je skupaj s šestimi ustaši pretihotapil v Dalmacijo 17 peklenjskih strojev, ki bi jih morali podtakniti na prav toliko različnih mest. Operacijo je vodil Vinko Barišić, ki je že bil obsojen na 20 let zapora. Donini pa je takrat priznal, da je načrtoval ugrabitev jugoslovanskega konzula v Milanu za izmenjavo z nekaterimi zaprtimi hrvaškimi ustaši. Kaže, da je Donini sodeloval tudi s tajno službo Sismi, kar seveda še bolj zapleta njegov položaj.

Predsedstvo socialistične zveze o nujnosti vključevanja v Evropo

LJUBLJANA — Današnji slovenski politični dan je bil v znamenju zunanje politike in celotnega sklopa ne samo slovenskih, temveč tudi jugoslovanskih zunanjepolitičnih problemov. Na to temo je zasedalo predsedstvo SZDL, ki je napovedalo programsko konferenco o vključevanju Jugoslavije v Evropo. V uvodnih poročilih in v izvajanjih številnih članov je bila v ospredju nujnost vključevanja v Evropo, saj se le tako lahko zagotovi normalen gospodarski razvoj, okrepi zunanjetrgovinska izmenjava, poveže z razvitim svetom in podobno.

Seveda pa je veljalo največje zanimanje za izvajanja zunanjega ministra Budimirja Lončarja, ki je preživel ves dan v Ljubljani in ki je imel več zanimivih in vsebinsko pomembnih posegov. Na zasedanju SZDL je govoril predvsem o svetovnem povezovanju in o povezovanju Evrope v pričakovanju 1992. Lončar je poudaril, da na svetu izvajajo 28 integracijskih posegov, ki se seveda med seboj izključujejo. Vendar pa je za celoten svet značilen demokratični proces in proces utrjevanja stabilnosti. Jugoslavija nima objektivnih pogojev za neposredno vključevanje v Evropsko skupnost, obstajajo pa možnosti drugačnega načina vključevanja. Skupnost je razvila različne stopnje sodelovanja z drugimi državami in v treh primerih uveljavila formo priključeni člani (Malta, Ciper in Turčija), za katere velja ne samo preferencialni, temveč tudi recipročni odnos.

Jugoslavija ima določene geopolitične prednosti in bi se lahko zelo hitro prilagodila. Osnovni pogoj pa je seveda v doslednem uvajanju tržnega gospodarstva, ki pa ni možno brez prav tako doslednega političnega pluralizma. Zunanji minister je med osnovnimi pogoji še navedel ustvarjanje enotnega jugoslovanskega trga, uvajanje evropskih standardov, konvertibilnost dinarja in popolno liberalizacijo odnosov s tujino.

Na tiskovni konferenci, ki je trajala znatno nad predvidenim časom, pa je Lončar obravnaval predvsem jugoslovansko neuvrščeno politiko, ki temelji na novih odnosih v svetu. Jugoslavija ima stvarne možnosti, ker je evropska in istočasno neuvrščena država in je vedno vodila načelno politiko, ki ni predvidevala nadvlade ideološkega tipa.

Minister Lončar je navedel, da je imel v zadnjih treh mesecih 35 razgovorov z 19 zunanjimi ministri in da je vedno bila poleg dvostranskih vprašanj v ospredju obravnavna gibanja neuvrščenih in seveda odnos Evrope do tega gibanja.

Na tiskovni konferenci niso manjkale polemične note zlasti glede nekaterih zadnjih dogodkov, v katere je bilo vpleteno zunanje ministrstvo. Lončar je spretno odgovarjal na vprašanja, že zlasti podrobno pa je obrazložil nekatere napore zunanjega ministrstva, da se prepreči uvajanje vizumov za vstop v Zahodno Nemčijo.

Zunanje ministrstvo posveča temu vprašanju izredno pozornost, zunanji minister je poslal nemškemu zunanjemu ministru Genscherju osebno pismo, prosilo so za posredovanje poslanca različnih strank in navedli vrsto resnih argumentov, saj bi uveljavitev vizumov bistveno poslabšala odnose. Naredili so vse možno, pravi Lončar, in nemški zunanji minister je bil menda pripravljen celo spremeniti zakon. V kolikor bo do uveljavitve vizumov vseeno prišlo - po mnenju zunanjega ministra - to ne bo poraz jugoslovanske diplomacije, temveč celotne Jugoslavije.

Prav ta nevarnost pa resnično grozi. Le kako uro po optimističnih izjavah jugoslovanskega zunanjega ministrstva so se namreč razširile najprej neuradne, kasneje pa potrjene vesti, da se v Nemčiji utrjuje in širi fronta za uveljavitev vizuma za jugoslovanske državljane. Taka uvedba vizumov bi zelo verjetno za seboj potegnila

podobne ukrepe tudi v drugih evropskih državah (za Francijo morajo Jugoslovani že sedaj imeti vizum) in končno za celotno Evropsko skupnost.

Zadeva ima namreč nekoliko zapleteno ozadje. Zahodna Nemčija je v svojo ustavo napisala obvezo političnega azila. Postopek priznavanja političnega azila je zapleten, traja nekaj mesecev, ta čas pa prosilec živi na stroške nemške države in prejme okrog tisoč petsto mark. Ta postopek sedaj na veliko izkoriščajo Romi iz Srbije, ki pridejo z vso družino, poslužujejo se pravne pomoči nekaterih odvetnikov in s tem seveda na najbolj nesramen način izkoriščajo nemško gostoljubnost. To naredijo po večkrat. Nemci jih vrnejo v Jugoslavijo, odvzamejo potni list, v Srbiji pa jim potni list vrnejo, ker se jih na ta način žele iznebiti. Ta problem je izrazilo policijski in ima samo kriminalno obeležje, ne gre za politični azil.

Toda za tem problemom se skriva drugi, ki lahko eksplodira vsak trenutek in ki bi bil mnogo resnejši in ki ni rešljiv s policijskimi ukrepi. Politični odnosi na Kosovu se zaostrujejo, Albanci beže v Nemčijo in v mnogih primerih so resnični politični begunci. Sodišča izredno ostro obsojajo mladince, ki zakriče »Kosovo republika«, taka izjava spada v okvir verbalnega delikta, ki ga ne priznavajo kot kriminal in v takem primeru ima seveda prizadeti Albanec stvarno pravico zaprositi in dobiti politični azil. Takih primerov je že sedaj nekaj, lahko pa se z nadaljnjim zaostrjevanjem odnosov bistveno povečajo in zato že vnaprej prihaja do iskanja rešitev, ki bi preprečile naval prositeljev. To je resnično ozadje nevarnosti uvajanja vizumov. V tem primeru je seveda jugoslovansko zunanje ministrstvo nemočno, saj gre za represivne ukrepe ene izmed jugoslovanskih republik in politično-nacionalni spopad, ki pomeni stvarno nevarnost ne samo za Jugoslavijo.

BOGO SAMSA

Na dan sv. Valentina v Chicagu obletnica pokola iz 1929. leta

Arhivski posnetek nam kaže notranjost čikaške garaže, v kateri je umrlo sedem članov skupine, ki se je upirala Alu Caponu. Znan boss je izbral prav dan sv. Valentina 1929. leta, da je svojim nasprotnikom pripravil zasedo, v kateri je Bugsy Moran izgubil najzvestejše člane tolpe, ki mu je pomagala v času, ko je mafija živela od izkoriščanja prohibicije (Telefoto AP)

Italija in Velika Britanija na isti gospodarski ravni

RIM — Na lestvici gospodarsko najrazvitejših zahodnih držav bosta Italija in Velika Britanija odslej imeli skupno mesto. Medsebojno obračunavanje se je namreč zaključilo z remijem, ki ga je najprej potrdila Evropska skupnost in nato še OECD. Ocenjevanje slednje pa je bilo bolj poglobljeno in se ni nanašalo samo na vrednost notranjega proizvoda, po katerem je Italija pred Veliko Britanijo (758,1 milijarde dolarjev proti 669,8), pač pa je razčlenila celo vrsto dejavnikov, ki državam pomagajo pri gospodarskem vzponu. Kupna moč je v obeh državah ista.

Velika Britanija ima na primer manj prebivalcev kot Italija, vendar pa ima

4 milijone več zaposlenih. V Italiji je večji del delovne sile zaposlen v industriji in kmetijstvu, v VB pa je skoraj 70% delavcev zaposlenih v javnih službah. K italijanskemu gospodarskemu razvoju pripomore tudi visoko število varčevalcev, saj njihovi prihranki ustvarijo približno 21% notranjega proizvoda, prihranki Angležev pa ne dosežejo 17%. V Italiji je 350 avtomobilov vsakih tisoč prebivalcev, kot protivrednost pa Angleži ponujajo svojih 520 telefonskih priključkov vsakih tisoč prebivalcev (proti 450 v Italiji). Samo v enem primeru je morala Italija priznati poraz: izvažna in uvažna znatno manj od Angleže.

V dveh nemških »landih« tujci prvič na voliščih

BONN — Približno 100 tisoč tujcev, ki bivajo v Zvezni republiki Nemčiji bodo od danes imeli, čeprav zaenkrat zelo omejeno, volilno pravico. Pomembno novost bodo zasedaj uvedli samo v dveh zveznih državah, možno pa je, da jo bodo kmalu razširili na celotno ozemlje Zahodne Nemčije.

V zadnjih letih so se v ZRN razvnele hude polemike glede števila tujih stalnih priseljencev brez državljanstva, kakšne so njihove pravice ter v kakšni obliki lahko sodelujejo pri političnem in socialnem življenju v državi. Tako je parlament Schleswig-Holsteina, zvezna država na meji z Dansko, izglasoval volilno pravico za državljane tistih držav, ki isto pravico priznavajo tudi nemškim državljanom, ki bivajo v njihovih državah. V skladu z novim predpisom bo torej lahko glasovalo 9 izmed 75 tisoč tujcev, ki živi v »landu«, to pa so irski, danski, norveški, nizozemski ali švicarski državljani.

Tujci, ki so stalno prijavljeni v mestu-državi Hamburg so imeli več sreče, saj bodo lahko čisto vsi volili na upravnih volitvah. Zakon bo danes izglasovala tamkajšnja skupščina. Potrebnovali bodo samo veljavno dovoljenje za bivanje in imeti bodo morali za seboj osem let bivanja v Zahodni Nemčiji. V Hamburgu živi danes 108 tisoč tujcev, ki so v veliki večini turški državljani, polovica izmed njih pa ima potrebne pogoje in bo lahko na prihodnjih volitvah izbirala svoje predstavnike v mestnem parlamentu povsem enakopravno z nemškimi državljani.

V Zahodni Nemčiji si tudi niso na jasnem, kako naj ravnaajo s tistimi, ki so prišli v državo po zaposlitev in so tudi ostali. Načelnik krščansko-demokratske parlamentarne skupine Alfred Dregger je pred kratkim dejal: »Tujci ne smejo imeti istih pravic, kot jih imamo Nemci, saj oni niso državljani, ampak so samo gostje.« Njegova izjava je povzročila plaz negativnih komentarjev, saj se je država tudi ob tem vprašanju razbila na dva tabora. Nič čudnega, saj bodisi Hamburg kot Schleswig-Holstein upravljajo socialdemokrati, takim rešitvam pa se vladajoča koalicija vztrajno upira.

Južnokorejski delavci proti ZDA

V Seulu se je zbralo približno 15.000 delavcev, ki so zapustili tovarne, da so na ulicah demonstirali proti ameriškim pritiskom na vlado. ZDA zahtevajo namreč odprtje južnokorejskega tržišča tujim investicijam (Telefoto AP)

Andreotti se ni sestal z Bakerjem

RIM — Ameriški državni tajnik James Baker, ki je v okviru svojega prvega obiska evropskim zaveznikom NATO včeraj prispel v Italijo, se ni mogel sestati s kolegom Andreottijem. Italijanski zunanji minister se je moral namreč odreči srečanju z Bushevim političnim svetovalcem zaradi močnega glavobola.

Minister Andreotti se je počutil slabo tudi v Madridu, kjer bi se bil moral udeležiti zasedanja ES, a se mu je moral odpovedati. Andreotti je ostal nekaj ur na sedežu italijanskega veleposlaništva v Madridu, nakar je stopil na letalo, s katerim se je vrnil v Italijo. Po prihodu v Rim pa se njegovo zdravstveno stanje ni bistveno spremenilo, tako da se je moral odpovedati tudi sestanku z Bakerjem.

Ameriški gost se bo z italijanskimi so-govorniki pomenil o odnosih znotraj zavezništva NATO, o sodelovanju med ZDA in državami dvanaajsterice, o gospodarskih odnosih med Vzhodom in Zahodom, nazadnje pa še o varstvu v Sredozemlju.

Državni tajnik James Baker bo danes gost ministrskega predsednika De Mite, ki ga bo sprejel v palači Chigi. S tem se bo tudi zaključil kratek Bakerjev obisk v Italiji. Ameriški zunanji minister bo nato nadaljeval svojo poizvedovalno misijo po evropskih glavnih mestih.

Na ponedeljkovi seji v Trstu IO SKGZ proučil dogajanje glede zaščitnega zakona

TRST — Dogajanje v zvezi z zaščitnim zakonom za slovensko narodnostno skupnost v Italiji je bilo v ospredju ponedeljkove seje izvršnega odbora Slovenske kulturno-gospodarske zveze, ki se je sestel v Trstu. Predstavniki slovenske narodnostne skupnosti je obiskalo jugoslovanskega zveznega sekretarja za zunanje zadeve Budimirja Lončarja tik pred obiskom italijanskega zunanjega ministra Giulia Andreottija v Beogradu. Prejšnji teden so se predstavniki Slovencev sestali z ministrom za deželne zadeve Antoniom Maccanicom glede zakonskega osnutka, ki ga pripravlja vlada.

Izvršni odbor je na osnovi poročila predsednika Klavdija Palčića in po obsežni razpravi pozitivno ocenil obisk pri jugoslovanskem zveznem sekretarju za zunanje zadeve, še zlasti pa njegovo zagotovilo, da bo glede manjšine za Jugoslavijo sprejemljivo samo to, kar bo sprejemljivo za slovensko narodnostno skupnost. Z zadovoljstvom je bilo tudi sprejeto v vednost dejstvo, da prizadevanja slovenske narodnostne skupnosti za uveljavitev pravic podpira tudi zvezna SZDL, kot je zagotovil njen predsednik Čalakovič, ki je sprejel delegacijo po obisku pri zveznem ministru, in vsa jugoslovanska javnost.

Povsem drugačen značaj je imelo srečanje z ministrom Antoniom Maccanicom, ki se je sešel s predstavniki Slovencev predvsem zato, da bi, kot je sam rekel, slišal njihova stališča, čeprav sam ni hotel veliko povedati o smernicah in vsebini osnutka, ki ga ministrstvo pripravlja. Dejstvo, da je minister sprejel predstavnike manjšine, ki so mu lahko obrazložili svoja stališča in mu izročili dokument s svojimi zahtevami, je spodbudno, za zdaj pa še ni mogoče izreči nobene ocene, saj vsebina osnutka, ki ga pripravlja vlada, ni znana. Manj spodbudno pa je, da je minister pripravljen na razgovor s predstavniki sil in organizacij, ki so sovražno razpoložene do zaščite slovenske narodnosti. V tem okviru je IO SKGZ tudi obsodil zopetno protimanjšinsko delovanje nazadnjaških in nacionalističnih sil.

IO je v nadaljevanju pozitivno ocenil dejstvo, da so slovenske komponente s temi obiski potrdile svoja prizadevanja za nadaljnje uveljavljanje slovenske narodnostne skupnosti in za premoščanje težav, ki še vedno ovirajo razpravo o zaščitnem zakonu.

V nadaljevanju je IO razpravljal še o vrsti napovedanih obiskov in se nato seznanil z akcijo za obnovo partizanske bolnišnice Franje.

Manj prometa na mejnih prehodih med tremi državami

VIDEM — V teku meseca januarja so na mejnih prehodih med Italijo, Jugoslavijo in Avstrijo zabeležili skupno 4.055.074 prehodov.

Od teh je bilo 1.181.030 Italijanov, 1.213.123 tujcev in 1.660.921 tistih, ki se poslužujejo dokumentov za malo-obmejni promet. V primerjavi z mesecem decembrom lanskega leta, ko so zabeležili 4.865.781 prehodov, se je število prehodov zmanjšalo za 810.707 oseb. Največ prometa je bilo na mejnih prehodih v tržaški pokrajini (kjer so zabeležili skupno 2.101.739 prehodov), nato v goriški (931.739) in na Trbižu (781.129).

Najmanj pa so jih zabeležili na mejnih prehodih v Tolmeču in v Čedadu.

V primerjavi z mesecem januarjem lanskega leta, ko so zabeležili 4.557.720 prehodov, je padec znašal 502.646 enot. Vedno v primerjavi s istim mesecem lanskega leta so najvišji padec prehodov zabeležili med tujci.

Minulo leto (meseca januarja) so na mejnih prehodih med Italijo, Jugoslavijo in Avstrijo zabeležili 1.781.629 tujcev, letos samo 1.213.123. Najvišji padec so zabeležili na Trbižu, kjer je število prehodov od 1.022.606 (lanskega januarja) padlo na 487.168 (letos januarja) oseb.

Na ostalih mejnih prehodih so letošnjega januarja v glavnem zabeležili enako število prehodov, kot v istem obdobju lani.

Deljena mnenja o vlogi deželne komisije za revizijo statuta

TRST — Posebna komisija za statut (ki deluje v okviru deželne skupnosti sveta) naj ocenjuje zakonske osnutke, ki jih je vlada zavrnila in razloge zaradi katerih je sprejela take ukrepe, poleg tega pa naj bo tudi politični in institucionalni »forum«, ki naj odloča o stanju izvajanja deželne statuta in o institucionalnih reformah. Ta je v bistvu predlog predsednika komisije Bruna Longa (KD) na včerajšnji seji, katere sta se udeležila tudi predsednika deželne skupnosti in odbora Paolo Solimbergo in Adriano Biasutti. Predsednik Longo je vsekakor svoj predlog podrobneje razčlenil in točno nakazal naloge, ki naj bi jih imel ta organ deželne zakonodajne skupščine.

O njegovih predlogih se je v komisiji razvila obširna razprava, ki je ponovno pokazala, kako so stališča raznih strank močno različna glede vloge tega organa. Svetovalec Bruno Lepre (PSI) je bil mnenja, da se mora komisija dnevno soočati z nastalimi položaji, ker je revizija deželne statuta zelo dolga zadeva. Ali bo mnenje komisije vinkulativno, se je vprašal misovec Coiro, medtem ko se je demokristjan Dominici povsem strinjal s predlogom predsednika komisije.

Po mnenju Cecovinija (LpT) pa mnenja komisij ne morejo biti vinkulativna, ker jim tega ne dovoljuje statut. Listarski predstavnik se vsekakor zavzema za revizijo deželne statuta, po zgledu Tridentinske-Gornje Poadizije.

Predsednik dežele Biasutti je komisarje spomnil, da je bila posebna komisija ustanovljena, da bi »pregledala« deželni statut, ne pa zato, da bi deželo razdelila na dva dela. Biasutti se je vsekakor zavzel za nadaljnjo poglobitev problema.

Kritično, če ne povsem negativno do tega problema sta se v razpravi izrazila svetovalec Cavallo (Proletarska demokracija) in De Piero Barbina (KPI). Slednja bi se lahko s predlogom tudi strinjala, vendar le v primeru, da bi svetovalci imeli na razpolago podoben birokratski aparat, kot ga ima deželni odbor. Po mnenju svetovalca Cavalla pa bi bilo treba posebno komisijo za statut razpustiti, o problemih, s katerimi se trenutno ubada pa bi morala razpravljati deželna skupščina, ali pa stalna komisija, ki je sicer zadolžena za ustavna vprašanja. Po njegovem je treba predvsem točno določiti vlogo zakonodajnega in izvršnega organa ter uprave Furlanije-Juljske krajine.

V Špetru so proslavili dan slovenske kulture

ŠPETER — V soboto so praznovali dan slovenske kulture Slovenci v videmski pokrajini. Kot je to zdaj že nekaj let tradicija, so bile praznične prireditve v Špetru v žarišču prebujajoče se slovenske kulture v teh krajih.

Najprej so v Beneški galeriji odprli razstavo kiparja Janeza Lenassija, ki je za to priložnost pripravil reprezentativen izbor iz nedavne retrospektive, ta pa je predstavljala njegovo ustvarjanost od ljubljanskih akademskih dni do danes. Poleg figurativne in oblikovne v kamnu, pa 120 diapozitivov, ki jih predvajajo v predverju galerije, dopolnjuje informacijo o bogati in ne samo v jugoslovanski, temveč evropski in svetovni prostor odmevajoči Lenassijevi umetnosti. Umetnika, ki živi in ustvarja v Piranu, sta številnemu občinstvu, med katerim so bili tudi pokrajinski odborniki za kulturo Giacomo Cum ter predstavniki tolminske in novogoriške občine, predstavila umetniški zgodovinar iz Ljubljane Janez Mesesnel in kritik Luciano Perissinotto iz Vidma.

Razstavo pa je vpeljal špetrski župan Firmino Marinig, ki je poudaril pomen te in podobnih prireditev za ovrdenotenje slovenske kulture, ki poleg italijanske, furlanske in »domače« kulture živi v tem prostoru. Prisotne in gostujočega gosta-umetnika je pozdravil tudi pokrajinski odbornik Giacomo Cum in oživel pred dvema letoma, ob predstavitvi slovenske kulture v videmski pokrajini v Ljubljani poročeno zamisel, da bi se s slovensko kulturo teh krajev predstavili tudi v Vidmu.

Drugo praznično dejanje pa se je odvijalo v špetrski občinski dvorani, ki so jo do zadnjega kotička napolnili domačini in gostje. Za uvod sta spregovorili občinska odbornica za kulturo Bruna Dorbolo, ki je med drugim izrazila zadovoljstvo, da vidi mnogo mladih, ki naj bi nadaljevali oživljanje slovenske kulture, in podpredsednica Zveze slovenskih kulturnih društev Jole Namor, ki je predvsem poudarila dvojni pomen kulturne rasti: ker pomaga ohranjati narodnostno istovetnost in paralizirati negativne učinke, ki jih prinašata tehnizacija in potrošništvo sodobnega življenja.

Druga čaša zlahtne kulture iz matične domovine, kar je zdaj že tradicionalna prireditvena politika slovenskih organizacij v Benečiji, pa je bil koncert komornega orkestra »Camera Labacensis«, pod vodstvom Stojana Kureta in s solistom-violinistom Igorjem Kuretom, rojakoma s Tržaškega. V prvem delu so predvajali evropsko klasiko, v drugem pa slovenske sodobnike Alojza Srebotnjaka, Janja Goloba in Pavla Merkuja, vmes pa je igralec Drago Gorup pripovedoval Cankarjevo črtico »Na peči«.

Druga čaša zlahtne kulture iz matične domovine, kar je zdaj že tradicionalna prireditvena politika slovenskih organizacij v Benečiji, pa je bil koncert komornega orkestra »Camera Labacensis«, pod vodstvom Stojana Kureta in s solistom-violinistom Igorjem Kuretom, rojakoma s Tržaškega. V prvem delu so predvajali evropsko klasiko, v drugem pa slovenske sodobnike Alojza Srebotnjaka, Janja Goloba in Pavla Merkuja, vmes pa je igralec Drago Gorup pripovedoval Cankarjevo črtico »Na peči«.

Druga čaša zlahtne kulture iz matične domovine, kar je zdaj že tradicionalna prireditvena politika slovenskih organizacij v Benečiji, pa je bil koncert komornega orkestra »Camera Labacensis«, pod vodstvom Stojana Kureta in s solistom-violinistom Igorjem Kuretom, rojakoma s Tržaškega. V prvem delu so predvajali evropsko klasiko, v drugem pa slovenske sodobnike Alojza Srebotnjaka, Janja Goloba in Pavla Merkuja, vmes pa je igralec Drago Gorup pripovedoval Cankarjevo črtico »Na peči«.

Druga čaša zlahtne kulture iz matične domovine, kar je zdaj že tradicionalna prireditvena politika slovenskih organizacij v Benečiji, pa je bil koncert komornega orkestra »Camera Labacensis«, pod vodstvom Stojana Kureta in s solistom-violinistom Igorjem Kuretom, rojakoma s Tržaškega. V prvem delu so predvajali evropsko klasiko, v drugem pa slovenske sodobnike Alojza Srebotnjaka, Janja Goloba in Pavla Merkuja, vmes pa je igralec Drago Gorup pripovedoval Cankarjevo črtico »Na peči«.

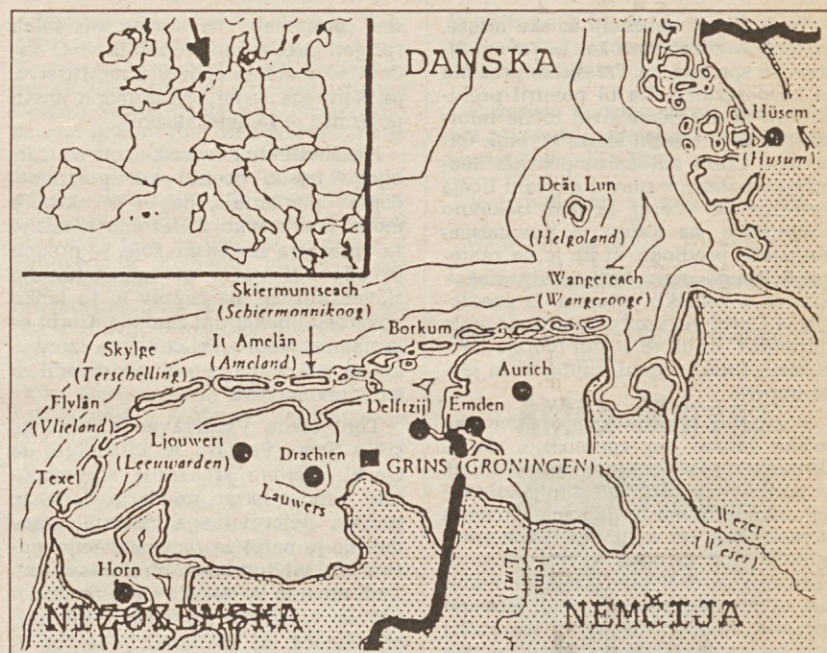
Druga čaša zlahtne kulture iz matične domovine, kar je zdaj že tradicionalna prireditvena politika slovenskih organizacij v Benečiji, pa je bil koncert komornega orkestra »Camera Labacensis«, pod vodstvom Stojana Kureta in s solistom-violinistom Igorjem Kuretom, rojakoma s Tržaškega. V prvem delu so predvajali evropsko klasiko, v drugem pa slovenske sodobnike Alojza Srebotnjaka, Janja Goloba in Pavla Merkuja, vmes pa je igralec Drago Gorup pripovedoval Cankarjevo črtico »Na peči«.

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

Frizijci: Velika skrb za jezik

Frizijci spadajo med srednje velike manjšine Zahodne Evrope, štejejo namreč približno 600.000 pripadnikov, toliko kot Furlani. Ogromna večina jih živi na Nizozemskem, v pokrajini Friziji, kakih 20.000 pa na otokih in vzdolž nemške obale do Danske.

Nekoč je frizijsko ozemlje obsegalo mnogo širše območje, vendar so bili Frizijci trn v peti veselimam že od rimskega cesarstva dalje. Morali so se umakniti tudi pred morjem, ki jim je odjedalo zemljo za obdelavo, a domaćnost z morjem jih je tudi ovrednotila kot odlične mornarje. Kmetijstvo in trgovina sta postala stebra njihovega razvoja (v Leewardenu, glavnem mestu pokrajine, je spomenik kravi), a vendar v podrejenem položaju glede na večino Nizozemcev, zlasti od začetkov moderne dobe, ko je Nizozemska postala veselila.

V 17. in 18. stoletju je se zato frizijski jezik moral umakniti iz javnosti v zasebno življenje, iz mesta na podeželje ter iz pisane oblike v ustno. Kljub temu pa je v tem najtežjem obdobju nastalo delo največjega pesnika Gysberta Japiksa (1603-1666). Prepoved frizijskega jezika se je začel (podobno kot pri nas) pozneje, v začetku prejšnjega stoletja; jezikovna enakopravnost pa se je začela uresničevati šele pred drugo svetovno vojno.

Frizija je danes pokrajina, ki meri približno eno šestino slovenske površine in šteje 600.000 prebivalcev. Raziskava iz leta 1984 je pokazala, da se 76% prebivalcev ima za Frizijce, a še bolj zanimivo je naslednje zaporedje podatkov o jezikovni kulturi prebivalstva: približno 94% razume frizijski jezik, približno 73% ga govori, približno 65% ga lahko bere in le približno 10% ga lahko tudi piše.

Domači poznavalci vedo povedati, da v vsakdanjem življenju veliko več kot 6% noče razumeti frizijsčine in da je dober del tistih 73%, ki jo lahko govori, pogosto noče govoriti. Pač običajni problemi manjšinskih jezikov. Zato je važen tudi podatek, da 54% prebivalcev običajno doma govori frizijski jezik.

Asimilacija je močno napredovala z izseljevanjem domačinov in priseljevanjem Nizozemcev. Ugodnejše razmere zadnjih desetletij pa so le malenkostno zavirale asimilacijo. Oba jezika sta postala skoraj enako ugledna, do kakšne mere, pa kažejo šolske razmere.

Frizijci so dobili pravico do poučevanja lastnega jezika leta 1937 z zelo zagonetno pravno formulacijo. Posto-

poma se je ta nejasnost razčistila in iz načelne pravice se je razvilo uradno stališče, da bi se morali vsi dijaki v pokrajini vzgajati v dvojezičnih šolah za dvojezično družbo.

Ta nova načelna raven je bila dosežena leta 1980, ko je bil uveden »integriran« šolski sistem za obvezno šolanje od 4. do 12. leta starosti. V vseh osnovnih šolah pokrajine naj bi po tem sistemu v vseh razredih potekal pouk frizijskega jezika, dovoljena pa naj bi bila tudi raba frizijsčine kot učnega jezika. Poleg pravila so seveda tudi izjeme, in od 500 frizijskih šol jih je kakih 70 v »izjemnem« položaju, da ne izvajajo tega pouka.

Optimalna rešitev je uvedena v približno 80 šolah. Tu se otroci začnejo učiti le frizijsčino, ko pa že obvladajo branje, se pridruži še nizozemski jezik in od tedaj naj bi pouk potekal enakomerno v obeh jezikih. V praksi se je izkazalo, da je to enakopravnost težko doseči. Večina šol pa odmeri frizijsčini le mesto učnega predmeta, kjer se je otroci učijo le brati, in ne tudi pisati.

Frizijci so seveda od vsega začetka tega »eksperimentiranja« zahtevali, naj bo frizijski jezik povsod res učni jezik, a zaman. Na višjih srednjih šolah je frizijski jezik učni predmet za 5% vseh dijakov, ki zadovoljujejo pravila, da se jezik poučuje, če je prijavljen vsaj 20 dijakov. Na univerzitetni ravni se je frizijskem jeziku izobražujejo le učitelji.

Podoben, načelno ugoden, a dejansko nedorečen položaj ima frizijski jezik tudi v javnosti. Po nekaj demonstracijah leta 1952 mu je bila priznana pravica, da lahko »spremlja« uradna nizozemska besedila. Po letu 1956 je bil »sprejet« na sodiščih, a le v ustni obliki. Občine rabijo danes frizijski ali nizozemski jezik, glede na okoliščine. Na ostalih področjih jezikovne uveljavitve je položaj skromen: malo ali nič na televiziji, 20 ur tedensko na radiu, nobenega frizijskega dnevnika, v 20 cerkvah se ob nedeljah mašuje v frizijsčini.

Svetla točka manjšine je njihova znanstveno raziskovalna ustanova Frizijska akademija, »Fryske Akademy«, kjer se več kot 40 strokovnjakov ukvarja pretežno z jezikom.

Simpatična in optimistična je še druga dejavnost »De Sutelaksje«. Tako se imenuje akcija, ko se vsako jesen zbere skupina prostovoljcev, na loži na samokolnice kupe knjig v frizijskem jeziku ter jih gre prodajati po deželi.

Oživljanje gimnazije v Sloveniji?

KOPER — V središču pozornosti mladih generacij, njihovih staršev in pedagoških delavcev je sveža odločitev skupščine Izobraževalne skupnosti Slovenije, da že v prihodnjem šolskem letu uvedejo novo smer v srednji šoli, ki še najbolj spominja na nekdanjo gimnazijo. Izvajati naj bi jo začeli le v šestih slovenskih šolah, med katerimi so kar štiri primorske. Več iz pogovora s podpredsednikom republiške izobraževalne skupnosti - koprskim prof. ANTONOM SKOKOM.

V slovenskem srednjem šolstvu se nenehno kaj dogaja! Najprej velika reforma, zatem reforma reforme in druge spremembe; zdaj je tu nova šolska smer. Kakšna naj bi bila?

»Smer predstavlja splošen naravoslovni ali splošnejši izobraževalni program, ki bi vseboval dopolnitve družboslovnih predmetov. Tako bi se tudi razlikoval od sedanjega, zelo specializiranega programa naravoslovno matematičnega tehnika. Pobuda je prišla iz šestih manjših krajev, kjer imajo šole z razdrobljenimi programi, za katere pa je običajno primanjkovalo potrebno število učencev. Ta splošna smer bi omogočila pridobitev dovolj širokega znanja za nadaljevanje študija na večjem številu fakultet.«

Odločitev so spremljale polemične, mestoma težke razprave. Čemu toliko dilem?

»Osnovna je bila v tem, ali smo na novost dovolj pripravljeni ali ne. Odgovor je bil jase: da bi ne izgubljali časa pri izdelavi programov za splošno izobraževalno srednjo šolo, je izobraževalna skupnost sprejela sklep, da je nujno do prihodnjega leta tak program temeljito pripraviti, ga ovrednotiti in proučiti, kaj bi nova razmestitev pomenila v mreži vzgojno izobraževalnih ustanov v republiki. Za prihodnje šolsko leto 1989/90 je obveljalo, da s programom začnejo v šestih šolah!«

Kaj pa Obala? V komisiji za usmerjeno izobraževanje njenega izvršnega sveta so se ogreli za novost!

»Zasledil sem, da ni nikogar, ki se za novo smer in tudi za kasnejši novi izobraževalni program ne bi ogreli! Prisotna pa je bojazan, da smo na to premalo pripravljeni in prepričanje, da bi ne smeli več eksperimentirati s šolajočo mladino. Vsekakor se bomo morali pogovoriti o ponujeni možnosti. V tem trenutku pa bi ne mogel reči, ali se bomo odločili za dva oddelka, za enega ali ne!«

Lahko pa že rečemo, da se začenja pot vračanja nekdanje gimnazije, seveda modernizirane!

»Zagotovo je 400-letna tradicija gimnazije kot splošno izobraževalne srednje šole, ki je pripravljavnica za fakulteto, s sedanjimi odločitvami obogatena! Izkušnje, ki smo jih pridobili v osmih letih usmerjenega izobraževanja, so dragocene. Zagotovo pa lahko trdimo, da splošno izobraževalni program rabimo, da je nujno dobiti kvaliteto vzgojno izobraževalno srednjo šolo, ki bo ponudila široke možnosti vpisa na višje in visoke šole. Ob pomoči vseh dosedanjih izkušenj, analiz in raziskav bi vendarle lahko pripravili tak program, z velikimi napori strokovnih, političnih ustanov in seveda ob sodelovanju občtanov, ki bi ne videli v tej novi šoli zgolj nostalgije po bivši gimnaziji, ampak tudi njene pozitivne dosežke, pa tudi uspehe dosedanjih osmih let usmerjenega izobraževanja. Ob koncu pa moram dodati tudi to, da bi morali nehati tarnati samo o denarju in začeti s kakovostnimi spremembami na pedagoškem področju.

MIRJAM MUŽENIČ

Armenci nabirajo izkušnje

PALMANOVA — Včeraj se je nadaljeval obisk armenske delegacije v naši deželi. Na raznih sestankih in obiskih zbira podatke o obnovi Furlanije, ki jo je leta 1976 prizadel potres. Ti podatki in predvsem izkušnje, ki si jih bodo nabrali med bivanjem v Furlaniji-Juljski krajini, bodo sovjetskemu tehnikom služili v najkrajšem času, ko bodo morali začeti dolgoročno načrtovati obnovo od potresa močno prizadetih predelov Armenije. Včeraj se je sovjetska delegacija najprej mudila v Palmanovi na sedežu deželne operativnega centra za civilno zaščito, kjer se je pogovarjala s tehničnim osebjem in pristojnim odbornikom Di Benedettom. V popoldanskih urah pa je obiskala geofizikalni observatorij v Briškihih.

Tiskovna konferenca za točnejšo informacijo

Šolski skrbnik Ottaviano Corbi o racionalizaciji šolske mreže

Po njegovih besedah se mora o vprašanju slovenskih šol izreči šolsko ministrstvo

Vesti o racionalizaciji šolske mreže, in torej o združitvah šol in ravnateljstev, so sprožila na Tržaškem proteste in nespornost. Da bi pomiril prebivalstvo in mu posredoval točne informacije, se je tržaški šolski skrbnik Ottaviano Corbi odločil za povsem neobičajno potezo: v glavni dvorani liceja Petrarca je včeraj sklical tiskovno konferenco, na kateri je novinarjem obrazložil predloge, ki jih je na zahtevo šolskega ministrstva odposlal v Rim že v začetku januarja. O predlogih je Corbi večkrat poudaril, da so le "hipoteze" in da se o njih morajo izreči razni šolski organi, sindikati in javne uprave.

V zvezi z racionalizacijo slovenske šolske mreže naj spomnimo, da je skrbnik odposlal ministrstvu predlog, ki predvideva združitve šentjabskega in svetoivanskega didaktičnega ravnateljstva ter združitve nižjih srednjih šol Igo Gruden v Nabrežini in Fran Erjavec v Rojanu. Deželna komisija za slovenske šole je sredi januarja sprejela stališče, da sloni slovenska šola na posebnih zakonodaji in da zato omejevalni ukrepi ne pridejo v poštev. Tudi to stališče je romalo k šolskemu ministru. Na naše izrecno vprašanje je Ottaviano Corbi včeraj poudaril, da se osebnost stalinizma ne komisijske. Posebej je omenil zakon iz leta 1961, ki med drugim določa, da mora zakon-

ske spremembe na slovenskih šolah sprejeti predsednik republike. »O zadevi se mora torej izreči ministrstvo, od katerega sedaj pričakujemo novih pojasnil,« je še dejal skrbnik.

Na Sindikatu slovenske šole so Corbijevo izjavo ocenili kot pozitivno, čeprav poudarjajo, da bi se skrbnik moral posvetovati z Deželno komisijo za vprašanja slovenske šole, še preden je odposlal načrt za racionalizacijo slovenskih šol, pa čeprav bi to lahko povzročilo nekaj dni zamude. Corbi se je namreč vedno skliceval na izredno kratek rok, ki ga je minister določil za izročitev načrtov.

Tudi članu Vsedržavnega šolskega sveta Samu Pahorju se zdi dobro, da Corbi razume stvarnost slovenske šole, vendar hkrati poudarja, da so ta stališča neformalna značaja, medtem ko je načrt za racionalizacijo slovenskih šol formalen birokratski akt. Tudi mnenja in stališča Deželne komisije za vprašanja slovenskih šol niso obvezujoča, saj ima komisija le posvetovalno vlogo. Nič ne more z gotovostjo napovedati, ugotavlja Pahor, kaj bo odločilo ministrstvo in ali bo — poleg zgolj birokratskih — upoštevalo tudi politične predpostavke. Zato je po njegovem nujno, da se vloži priziv na Deželno upravno sodišče.

Kaj pa je Corbi povedal o racionalizaciji na italijanskih šolah? Predvsem je poudaril, da je pod besedo "racionalizacija" treba razumeti ukrepe, ki naj izboljšajo organizacijske in didaktične pogoje za delovanje šol. Za prihodnje šolsko leto naj bi združili nižji srednji šoli Addobbati in Brunner ter Benco in Pitteri, v naslednjem šolskem letu še učiteljski Carducci in D'Aosta, iz zavoda Carli pa naj bi nastali dve šoli. Za osnovne šole je predvideno združevanje ravnateljstev, vendar le v primeru, da gre didaktični ravnatelj v pokoj, oziroma da je mesto nekrito. Ker teh pogojev ni, bo ukrep aktualen šele čez nekaj let.

Corbi je spregovoril tudi o potrebi, da se postopoma ukine šola za slepe Rittmeyer — sedaj ima le štiri razrede — in priključi k drugi šoli, najverjetneje šoli Addobbati.

N.F.

■Danes se bo nadaljeval cikel predavanj, ki ga Inštitut Gramsci za Furlanijo-Juljsko krajino pod naslovom »Vidiki in tendence sodobne italijanske kulture« prireja posebej za svet šole. V zborni dvorani liceja Petrarca bo ob 17. uri predaval ravnatelj Inštituta za filozofijo tržaške filozofske fakultete, ki bo govoril na temo »Katera filozofija v šoli?«

Višješolci tri dni brez pouka Pester program seminarja za profesorje višjih šol

Jutri se prične tridnevni seminar za profesorje slovenskih višjih srednjih šol, ki ga prireja deželni zavod za poklicno izpopolnjevanje šolnikov IRSAE. Seminar se bo zaključil v soboto, izjema bodo le predavanja za profesorje trgovskega tehničnega zavoda Žiga Zois, ki se bodo pričela v petek, zaključila pa v ponedeljek. V dneh seminarja na slovenskih višjih srednjih šolah ne bo pouka.

Udeleženci seminarja bodo razdeljeni v tri skupine, tako da bodo imeli profesorji slovenskega učiteljskega A. M. Slomšek, šole za vrtnarice in zavoda za poklicno izobraževanje Jožef Stefan skupna predavanja, profesorji trgovskega tehničnega zavoda Žiga Zois ter znanstvenega in klasičnega liceja France Prešeren pa bodo poslušali predavatelje v dveh ločenih skupinah. Značilnost seminarja je tudi ta, da bodo nekatere obravnavane teme in seveda predavatelji skupni, poleg tega pa bodo imele posamezne šole tudi ustrezna specifična predavanja.

Profesorji slovenskega učiteljskega in zavoda za poklicno izobraževanje bodo jutri poslušali prof. Ano Tomič z ljubljanske univerze, ki bo predavala o didaktični pripravi, sledilo bo skupinsko delo, ki ga bo v sodelovanju s predavateljico vodila še prof. Breda Jurčič. V popoldanskih urah bo inšpektor Romolo Sbrocchi govoril o

splošnih načelih in zakonskih določil pri didaktičnem načrtovanju. V petek bo prof. Aleksandra Kornhauser z ljubljanske univerze predavala o procesih kreativnega učenja v obliki reševanja realnih problemov z multidisciplinarnim pristopom. V popoldanskih urah bodo skupinsko delo vodili profesorji Metka Vrtačnik, Saša Glazar, Bojana Boh in Janez Benkovič. V soboto bo inšpektor Egidij Košuta govoril o aktualnih vprašanjih pri ocenjevanju pisnih izdelkov, ustnega znanja in operativne spretnosti v sodobnem učnem in vzgojnem procesu. O ocenjevanju pisnih izdelkov bo predavala tudi prof. Nada Pertot.

Na trgovskem tehničnem zavodu in na oddelku za geometre bosta specifični predavanji profesorjev Košute in Pertote "zamenjala" prof. Alessandro Predonzan, ki bo v petek predaval o informatiki pri didaktičnem programiranju ter prof. Dedomir Klinec.

Profesorskem zboru liceja F. Prešeren bo po predavanju inšpektorja Sbrocchija prof. Ana Tomič govorila o epistemoloških osnovah aktivnega učenja, o teoretičnih osnovah kurikularnega načrtovanja, v petek pa o izdelavi posameznih kurikulumov za celoletno in mesečno programiranje. V načrtu sta še predavanji prof. Aleksandre Kornhauser in prof. Draga Žagarja o procesih kreativnega učenja.

Obračun lanskega leta v pristanišču

Nekoliko manjši promet le z nafto in premogom

»Leto 1988 je bilo v nekem smislu prehodnega značaja,« je o obračunu lanskega delovanja tržaškega pristanišča dejal generalni ravnatelj Avtonomne pristaniške ustanove Luigi Rovelli. »Prizadevanja Ustanove, da bi si pridobila nove stranke, so v nekaterih sektorjih obrodila dobre sadove, v drugih pa niso bila deležna primerne odziva.« Blagovni promet v tržaškem pristanišču se je lani namreč nekoliko skrčil. Lani so v vsem letu pretovorili 22,5 milijona ton blaga, to se pravi 2,6 milijona ton manj kot v letu 1987. Eden od glavnih vzrokov, da se je blagovni promet zmanjšal, tiči v odločitvi ZR Nemčije, da se ne poslužuje tako pogosto tržaškega pristanišča. Nemčija je namreč zahtevala znižanje davka na raztovarjanje, kakor je to Pristaniška ustanova že storila za Avstrijo na osnovi meddržavnega dogovora. Ker Pristaniška ustanova ni ugodila nemški zahtevi, je Nemčija delno preusmerila svoj promet v druga pristanišča, tako da se je pri nas zmanjšal promet surove nafte za Nemčijo.

Promet z nafto in premogom pa se je skrčil tudi v celoti, saj se je zmanjšalo število ladij, ki so v našem pristanišču raztovarjale nafto za čezalpski naftovod in premog, namenjen elektrarnam ob Severnem Jadranu. V milijanskem naftnem terminalu so lani razto-

vorili 15,5 milijona ton nafte, kar je 2,1 milijona ton manj kot leta 1987.

Če se je promet z nafto in premogom skrčil, pa so ostali sektorji zabeležili določen porast. Raznega blaga so raztovorili kar 5,3 milijona ton. Naraslo je zlasti število kontejnerjev, katerih so lani pretovorili 113.891, kar predstavlja več kot 8 tisoč kontejnerjev več kot v letu 1987 in kar pomeni, da so vsak mesec pretovorili povprečno več kot 10 tisoč kontejnerjev. Ta podatek pa kaže tudi na splošni trend, ki privilegira prevažanje blaga v kontejnerjih. V glavnem je porasel promet kemikalij, gnojil, odpadnega železa, celuloze in papirja, medtem ko se je skrčil promet s kavo (zaradi negotovosti brazilskih trgovcev za komercializacijo tega proizvoda) in z agrumi (afera "plavih grenivk" je občutno oškodovala tržaško pristanišče).

Če promet s kontejnerji zadovoljivo raste, pa se je lani skrčil promet s trajekti, zlasti zaradi večkratne ukinitve trajekta Trst - Patras. Lani so začeli delovati tudi pristaniški delovni terminali (TOP) v starem in novem pristanišču in na sedmem pomolu.

Podatki o lanskem delovanju torej narekujejo Pristaniški ustanovi — je ugotovil Rovelli — tako politiko cen, ki bi spodbujala trgovce, da svoje blago pretovarjajo v našem pristanišču.

Privreajo ga od 11. do 16. marca

V Trstu predstavili celovški gostinski velesejem »Gast 89«

Včeraj so na sedežu Trgovinske zbornice v Trstu predstavili program velesejma o gostinstvu z naslovom »Gast 89«, ki bo od 11. do 16. marca v Celovcu in katerega prireditelji očitno računajo tudi s precejšnjim zanimanjem italijanskega tržišča. Prireditelji sta tukajšnjim novinarjem predstavila direktor celovškega velesejma Hans Jörg Pawlik in njegov namestnik Gerhard Leitner. Predstavitve se je udeležil tudi avstrijski konzul v Trstu, goste pa je pozdravil predsednik Trgovinske zbornice inž. Giorgio Tombesi.

Velesejem »Gast 89« je namenjen predvsem turističnim operaterjem, saj bodo na njem prikazali kulinarne specialitete, najrazličnejše delikatese in še zlasti opremo za turistične objekte. Ob razstavi bodo priredili vrsto specializiranih tekmovanj in seminarjev. Skratka, kdor se ukvarja s turizmom, bo našel na sejmu vse, ali skoraj vse, kar pri svojem delu potrebuje.

Letos se je prijavilo kar 650 razstavljalcev iz najrazličnejših krajev Evrope, prošnja pa je bilo več, kot je na razstavišču prostora. Prireditelji pričakujejo številen obisk, najmanj 45 tisoč poklicnih turističnih operaterjev. Lani si je velesejem ogledalo več kot 60 tisoč obiskovalcev, kar je veliko število, če pomislimo, da gre za specializiran sejem, ki je namenjen predvsem stro-

kovnjakom z gostinskega in turističnega sektorja.

Letošnja ponudba bo bogata, saj sta predstavnik velesejemskih ustanov iz Celovca poudarila, da prireditelji težijo predvsem k kvaliteti. Avstrija in specifično Koroška sta turistično zelo razviti, njuni sedanjí cilji pa niso v številčnem povečanju ponudbe, temveč v izboljšanju kakovosti turistične ponudbe in storitev. V smeri kvalitete koraka torej tudi celovška velesejem-ska ustanova.

Vsekakor bodo obiskovalci videli v Celovcu marsikaj: od hrane pa do pohištva za restavracije in hotele. Med drugim bodo letos odprli razstavo avstrijskih vin, oddelek namenjen koroški kuhinji, priredili bodo tekmovalni natečaj za mlade kuharje in vrsto drugih prireditev, ki bodo popestrile razstavno ponudbo.

Celovški velesejem o gostinstvu in turizmu bodo priredili pred pričetkom letošnje poletne turistične sezone, ki je tudi za Avstrijo najbogatejša. Datum tako omogoča zanimive kupčije, saj želijo razstavljalci predvsem prodajati svoje izdelke. Kupcev po vsem sodeč ne manjka, saj je celovški velesejem zaslovel v vsej Evropi, posebno pa v deželah, ki se danes združujejo v skupnosti Alpe-Jadran.

Marčelo Čok na čelu komisije za seznam kmetov

Marčelo Čok, odbornik Kmečke zveze in večletni pokrajinski odbornik za kmetijstvo, je bil včeraj soglasno izvoljen za predsednika pokrajinske komisije, ki bo vodila poklicni seznam kmetijskih podjetnikov. Osem mesecev po volitvah, na katerih so kmetje izvolili svoje predstavnike, se je včeraj na Trgovinski zbornici namreč končno umestila 17-članska komisija. Do tega je prišlo tako pozno, ker so Kmetijsko nadzorništvo, Trgovinska zbornica in sindikati morali imenovati svoje predstavnike (te ustanove in organizacije imajo v komisiji skupno pet predstavnikov, medtem ko so jih kmetje izvolili 12), počakati pa je bilo treba tudi na to, da je deželni Uradni vestnik objavil seznam članov komisije.

Kot je bilo že dogovorjeno med stanovskimi organizacijami kmetov, je predsednika morala določiti Kmečka zveza, ki je predlagala Marčela Čoka. Člani komisije so soglasno sprejeli predlog, prav tako pa so sprejeli predlog združenja Cultivatori diretti in za podpredsednika izvolili Ermenegilda Olenicha. Na včerajšnjem prvem sestanku je komisija opravila tudi zelo pomembno delo, saj je vpisala v poklicni seznam kmetijskih podjetnikov vse upravičence, ki so za to svojčas zaprosili in ki so se že udeležili volitev za sestavo komisije.

Sen. Spetič o današnjem sestanku pri Maccanicu

V zvezi z današnjim srečanjem delegacije Liste za Trst in samozvanega odbora za zaščito italijanske identitete z ministrom Maccanicom v Rimu je komunistični senator Spetič pozval vladnega predstavnika, naj preveri dejansko reprezentančnost teh organizmov, »katerih edini namen je — kot kaže — nasprotovati izvajanju ustavnih določil o manjšinah in širiti predsodke, tako z dezinformacijskimi kampanjami kot s poskusi prepričevanja zakonodajalcev v apokaliptično vizijo posledic tega, kar ostala omikana Evropa sprejema kot normalno priznanje pravic in kot osnovo za proces plurietnične in plurikulturene integracije.«

»Preteze nekaterih organizmov, da bi lahko vplivali na dejavnost parlamenta ali jo omejevali, bi lahko primerjali z zgledom nekoga, ki bi hotel izvesti davčno reformo s soglasjem in sodelovanjem odbora davčnih utajevalcev, ali pa s primerom tistega, ki bi zahteval, da bi Monciniju poverili sestavo zakona za zaščito mladoletnikov,« zaključuje tiskovno sporočilo senatorja KPI.

Odprto pismu Craxiju o lokaciji sinhrotrona

Mirko Križmančič, domačin iz Bazovice, član PSI, ki je med drugim tudi predsednik krajevnega Združenja rejcev, je pred kratkim pisal odprto pismo socialističnemu tajniku Craxiju v zvezi z načrtovano lokacijo sinhrotrona in z odprtimi vprašanji slovenske manjšine. Križmančič je dokument poslal v vednost tudi deželnemu tajniku stranke Saru, pokrajinskemu sekretarju Agnelliju, deželni slovenski komisiji PSI ter tajniku stranke vzhodnokraške sekcije Renarju.

Križmančič v pismu voditelju PSI obširno utemeljuje nasprotovanje lokaciji svetlobnega pospeševalnika pri Bazovici in govori o materialni ter družbeni škodi, ki bi jo ta znanstveni objekt povzročil kraškemu prebivalstvu. »Tržaški občinski svet, v katerem sedijo tudi mnogi socialistični zastopniki, se je izrekel za postavitev sinhrotrona pri Bazovici proti volji krajevnega prebivalstva,« piše med drugim Križmančič, ki v pismu tudi polemizira z nobelovcem Rubio, predsednikom družbe Sincrotrone Trieste.

Na seji rajonskega sveta za Sv. Ivan

Spet nov nesprejemljiv izbruh proti rabi slovenskega jezika

Prejeli smo in objavljamo:

Na zadnji, ponedeljkovi seji rajonskega sveta za Sv. Ivan, Lonjer in Katinaro, ki je imel na dnevnem redu srečanje svetovalcev s športnimi društvi s tega območja, smo bili spet priča protislovenskemu izbruhu, ki je toliko bolj boleč, če upoštevamo zgodovinske in tudi aktualne značilnosti tega dela tržaškega ozemlja.

Med povabljenimi društvi sta se seje udeležila tudi predstavnika kolesarskega kluba Adria in športnega združenja Bor. Predstavnik Adrie je svoj poseg začel v slovenščini, in to je takoj povzročilo žolčno in neotesano reakcijo misovskih predstavnikov, ki sta izjavila, da posegi v slovenščini nimajo nobene veljave, in to kljub dejstvu, da je celotno izvajanje Adriinega predstavnika sproti prevajala občinska prevajalka. Predstavnik Adrie je svoj govor nadaljeval, misovca pa sta načrtno motila njegovo izvajanje z glasnim vmesnim govorjenjem. Svetovalci KPI in SSK so pozvali predsednika rajonskega sveta, naj vzpostavi red in naj omogoči predstavniku lonjerskega kluba nadaljevanje njegovega izvajanja. Takrat je svetovalka Liste za Trst glasno zavpila, naj bo že enkrat konec teh obojestranskih provokacij (!) in da je sestanek »športnega, ne pa političnega značaja«. Listarki in misovcema, ki nista hotela odnehati, se je pridružil še nekaj glasov negodovanja iz vrst predstavnikov drugih italijanskih društev, ki pa so do tistega trenutka

bili le v vlogi občinstva. Svetovalci KPI in SSK so še enkrat opozorili predsednika, naj omogoči nemoten potek seje, vendar ta očitno ni bil kos taki nalogi. Predstavnika Adrie in Bora sta zato iz protesta zapustila sejo v upanju, da bi se kdaj v prihodnosti znašla v bolj omikani sredi. Iz istega razloga so sejo zapustili tudi svetovalci KPI in Slovenske skupnosti, ki so protestirali zoper tako nedemokratsko postopanje, s katerim se krnijo pravice občanov do izražanja v materinem jeziku, čeprav jim to pravico zagotavlja tudi javna uprava (uradna občinska prevajalka je namreč prisotna na sejah prav iz tega razloga).

Obžalovanja vredno pa je dejstvo, da predsednik sveta, ki je tudi sam slovenske narodnosti ni naredil vsega, kar je v njegovi pristojnosti, da bi z jamčil mir in reden potek seje, nasploh pa, da lahko pride do takih izbruhov tudi znotraj rajonskega sveta, kakršen je svetoivanski, v katerem je kar pet svetovalcev slovenske narodnosti. Za nameček bi še dodali, da so se vsakega posega in vsakega komentarja vzdržali predstavniki Krščanske demokracije, kar pomeni, da se očitno ne strinjajo s papeževim pismom o manjšinah in s poslanico deželnih škofov glede sožitja Slovencev in Italijanov na tem ozemlju.

IGOR CANCIANI
rajonski svetovalec KPI

Zgodovina Langobardov v DSI

Diakonovi prvi viri o prihodu Slovanov

Številno občinstvo je v ponedeljek prisostvovalo predstavitvi svojstvene zgodovinske knjige z naslovom Zgodovina Langobardov srednjeveškega avtorja Pavla Diakona, ki je izšla pri Založbi Obzorja Maribor. Obsežno delo je založba posvetila 1.400-letnici prihoda slovenskih prednikov Slovencev na današnje slovensko domovinsko ozemlje. Delo sta udeležencem ponedeljkovega večera v Društvu slovenskih izobražencev predstavila Bogo Grafenauer, ki je delno prevedel knjigo in napisal opombe in spremno besedilo, ter urednik Branko Avsenak.

»Diakonova Zgodovina Langobardov je poleg pisem Gregorija Velikega in oglejskih sinodalnih zapisnikov najimenoitnejši vir o prisotnosti naših prednikov v krajih, kamor so prišli v dveh valovih, in sicer s severa in vzhoda. Oba tokova sta se srečala v Alpah,« je povedal Avsenak. Gre za najstarejše pisano besedilo o prihodu Slovanov v novo domovino — Vzhodne Alpe, zgornje Posavje in zgornji Jadran. Delo je obogatila tudi zamisel prof. Grafenauerja, naj bi vzporedno s slovenskim izdali tudi izvirni latinski tekst. V knjigi bo bralec našel tudi zemljevid in načrte mest ter si ogledal nekaj srednjeveških slik. »Prepričan sem, da smo z Zgodovino Langobardov zapolnili praznino v prevajanju tistih del, ki so bistvena za vednost o naši narodni zgodovini,« je zaključil Avsenak.

O knjigi znanega srednjeveškega kronista je spregovoril tudi Bogo Grafenauer, ki je delno prevedel in predelal latinske prevode pokojnega profesorja Frana Bradaca. Nekaj besed je Grafenauer posebej posvetil avtorju knjige, o katerem vemo pravzaprav izredno malo. Pavel Diakon, ki naj bi živel približno ob koncu 8. stoletja, ni nikoli omenil letnice svojega rojstva, o njem pa vemo le to, da je bil po rodu Langobard, menda rojen v Čedadu. Tudi podatki o njegovem življenju so precej skopi. Čeprav je njegovo zgodovino pisje olepšano s številnimi legendami, bajkami in zgodbami iz ljudskega izročila, pa naletimo v Zgodovini Langobardov na izredno zanimive in zgodovinsko točne podatke. Naša preteklost dolguje Diakonu to, da se lahko po njegovi zaslugi ponašamo z najstarejšimi pisanimi viri o zgodovini svojega naroda. (hj)

Tržaški občinski svet odobril urbanistično varianto

Poštno središče namesto vrtnarije!

Kolonkovec bo v kratkem spet izgubil veliko vrtnarijo oziroma dragocen kos obdelane zemlje. Tržaški občinski svet je v ponedeljek zvečer z glasovi petstrankarke koalicije in MSI odobril spremembo občinskega regulacijskega načrta, ki odpira pot gradnji novega poštne središča na vrtnariji bratov Marcella in Giorgia Debelis. Kolonkovec bo torej žrtvoval eno svojih zadnjih vrtnarij na »oltarju napredka«, kar je jasen dokaz nazadnjaškega in kot vidimo žal še ne preživelega odnosa do teritorija, ki je bil v povojnem času že tolikokrat žrtev poplav cementa in divje urbanizacije. Na površini, kjer danes raste zelenjava, bo družba Italposte zgradila novo pošto središče z velikim skladiščem za pakete. Po prvih izvidih kaže, da bodo Debelisovim razlastili približno pet tisoč kvadratnih metrov zemlje, dejansko celo vrtnarijo.

Afera o novem poštnem centru na Kolonkovcu je po svoje zelo značilna. O tem projektu se govori že nekaj let, tako da je imela občinska uprava dovolj časa na razpolago, da bi lahko Debelisovim zagotovila proizvodno kontinuiteto. Tega pa do ponedeljka ni naredila. Severno od vrtnarije se namreč nahaja primerno zemljišče, na katerem bi lahko družina Debelis brez večjih težav in ob privolitvi severnega sosedu, ustvarila pogoje za nadaljevanje kmetijske dejavnosti. Za to rešitev se je zavzemala Kmečka zveza, po-

trebne korake je naredila tudi Trgovinska zbornica, odborništvo za urbanistiko, ki ga vodi socialist Cecchini, pa je za rešitev tega vprašanja naredilo malo ali nič, tako da sta se Marcello in Giorgio Debelis v ponedeljek v bistvu znašla brez jasnih jamstev za bodočnost vrtnarske dejavnosti. Cecchinijevo neučinkovitost je na seji razkrinkal prav načelnik socialistične svetovalske skupine Perelli, ki je predložil županu resolucijo, ki obvezuje upravo, naj naredi vse potrebne korake za zagotovitev proizvodne kontinuitete Debelisovim. Resolucijo,

ki jo je Richetti sprejel, so podpisali tudi Weber (PSI) ter komunista De Rosa in Anamarija Kalc.

Za spremembo regulacijskega načrta (to območje je bilo doslej namenjeno skoraj izključno kmetijstvu) so glasovali koalicijski zavezniki in MSI, proti pa so se izrekli komunisti, zeleni in Lokar (SSK), medtem ko so se listarji vzdržali. Varianta tokrat ne bo kot običajno romala na Deželo, saj gre po mnenju občinskih upraviteljev v tem primeru za javno koristno gradnjo, tako da bo za ves postopek pristojen občinski odbor.

Razpravo je uvedel odbornik Cecchini, ki je podčrtal, da bo novo pošto središče »zaposlilo 400 ljudi«. Načelnik PSI Perelli in demokristjanka Polettijeva sta dejala, da bo treba najti skupni imenovalec med javno koristjo in med kmetijsko dejavnostjo. Od tod tudi resolucija, ki obvezuje župana, naj ne pusti na cedilu brata Debelis. Komunist De Rosa je bil zelo kritičen do Cecchinija, kontestiral je načrte o napovedanih delovnih mestih v poštnem središču in se obregnil tudi ob družbo Italposte, »ki zapušča stari sedež v bližini železniške postaje in se seli v bližino avtoceste, kar pomeni, da privilegira cestne prevoze«. Svetovalka Gallico, ki je bila izvoljena na listi zelenih s simbolom marjetice, je bila mnenja, da predstavlja ta varianta »pravo norost«, zelena Aglietta pa je podčrtala, da »tržaški upravitelji še niso razumeli pomena narave in človeškega dela, zato nadaljujejo na poti nepremišljene in škodljive urbanistične politike«. Svetovalec SSK Lokar se je polemično vprašal, zakaj so pristojna telesa izbrala za lokacijo poštne središča prav Kolonkovec, medtem ko so imela na razpolago številna druga območja, »kjer ni vrtov in kjer ni produktivnih dejavnosti. Če bo Trst vztrajal pri tej absurdni logiki, bo tvegala ekološko katastrofo.«

SANDOR TENCE
Na sliki (foto Magajna) vrtnarija Debelisovih s protestnimi napisoma.

Vremenoslovci si ne drznejo napovedi

Ali smo končno pri kraju dolgega sušnega obdobja?

Naravovarstveniki nas že leta opozarjajo na »noro« podnebje, ki si ga ustvarjamo. Tudi letošnja zima je z zbežljanimi temperaturami in absurdnimi letnimi časi le ena v vrsti podobnih »norih zim«, ki se bodo, kot žal kaže, še kar vrstile.

Kakor nam je že lahko všeč, da nam te dni ni treba vlačiti s seboj dežnikov, kot smo morali početi vsa leta nazaj, se moramo zavedati, da je za življenje kljub sodobnemu tehnološkemu napredku še vedno nenadomestljiva zelo preprosta spojina — namreč voda. Afera z atracinom nam je sicer spet priklicala pred oči pomen vode, zelenjavna draginja ali celo pomankanje, ki nam zavoljo suše kaj kmalu preti, pa nam bo priklikalo pred oči še pomen padavin. Povrtnine, sadno drevje, trava, trte, vse nujno potrebuje vodo. Potrebuje umirjen, trajen dež, ki ne bo le spral prsti in odtelk proti morju, ampak bo razmočil zemljo in se pogreznil med korenine. Za tak, pravi dež je zdaj skrajni čas. Na njivah in vrtovih je vse suho. Samo namakanje ne more biti trajna rešitev. Dodatna težava je v tem, da tudi v gorah ni snežilo in je vodna raven rek nizka.

Včeraj je sicer ponekod padlo nekaj kapelj dežja, vsekakor pa ne dovolj, da bi temu lahko rekli padavina. Deževalo ni pravzaprav že celih 70 dni. V resnici »deževalo« pa ni — kot pravijo

kmetje — že okroglega pol leta. Kakšne posledice bo to imelo, si lahko predstavljamo. V nevarnosti so vsi kmetijski pridelki, najbolj pa nedvomno trpijo mladi nasadi, novi posevki in drevesa. Kako je bilo s trtami, bo dokončno znano šele ob trgatvi, če ta letos sploh bo. Posledice suše so torej daleč od tega, da bi bile trenutne ali začasne. Nasprotno, neposrednih težav se kmetje še nekatere otepajo z namakanjem, a kako bo z daljnosežnejšimi posledicami? Lahko bi se sicer spomnili leta 1929 in se tolažili, da je bila tedanja pozeba še strašnejša od sedanje suše, vendar bi bila taka tolažba res zelo klavrna.

Sveti Valentin — prvi spomladin, so pravili v starih časih. Mar je to namig, da bo po 14. februarju bolje? Eden izmed kmetov, s katerimi smo se pogovarjali po telefonu, je rekel, da ga trga v hrbtu. Ta izjava in omenjeno staro reklo sta vse, kar smo o vremenskih napovedih lahko izvedeli. Sodobni po-klicni meteorologi si namreč ne upajo dajati daljnoročni napovedi, ne izključujejo pa morebitne spremembe vremena, saj je zračni pritisk v zadnjih urah naglo padel, prav tako temperatura. Naj se torej nadejamo, da bo v trenutku, ko boste brali pričujoče besede, po oknu nagajivo škrebil težko pričakovani dež? (aš)

Po ponedeljkovem srečanju v Rimu

Sindikati zahtevajo ohranitev vseh delovnih mest v železarni

Megla, ki ovija bodočnost škedenjske železarne, se razblineja. Tako pravi sindikalisti, ki so se v ponedeljek udeležili rimskega srečanja in opravili nekaj stvarnih korakov na poti reševanja delovnih mest. Vreme nad železarno se sicer ne bo tako hitro zjasnilo, a obstajajo dobre možnosti, da noben delavec ne bo moral na cesto.

A začnimo z dejstvi. Na ponedeljkovem srečanju, ki so se ga udeležili likvidatorji stare družbe (AIT), predstavniki Finsiderja, vsedržavni in krajevni sindikalni predstavniki FIM-CISL (pokrajinski tajnik Tria in predstavnik tovarniškega sveta Valenta), FIOM-CGIL (pokrajinski tajnik Catalano in predstavnik tovarniškega sveta Ceck) ter UILM (Fabricci iz Trsta), so sodelavci furlanskega industrija Pittinija uradno potrdili ustanovitev nove delniške družbe Altoformo e ferriera di Servola Spa, ki bo upravljala železarno. Družba že razpolaga z glavnico 83 milijard lir, od katerih jih je 22 od Pittinija, 20 jih je dala ILVA, 41 pa finančna družba SPI iz okrilja zavoda IRI. Ostaja še vedno vprašanje, od kod bo Pittini dobil denar za investicije, informirani krogi pa menijo, da za to ne bo večjih problemov.

Največji problem pa je seveda, kako ohraniti vsa delovna mesta. In prav na

tem problemu se je kresala rimska razprava, na koncu katere so sindikati le našli kompromisno rešitev. Ta pa je odvisna od dejstva, ali bo vlada pripravljena spreminiti odlok o predčasnih upokojitvi in dopolnilni blagajni. Odlok namreč velja le za delavce javnih podjetij, sindikati pa zahtevajo, naj upošteva tudi delavce razpuščenih javnih podjetij.

Presenečenje v miljski upravi

Miljsko občinsko upravo bo po vsej verjetnosti do naravnega izteka mandata občinskega sveta vodila koalicija, ki bo lahko računala na podporo Liste Frausin (15 svetovalcev) in svetovalca PSDI Tarlaa, ki je pred kratkim nadomestil somišljenika Derina. Slednji je kot znano odstopil iz občinskega sveta, kar so naredili tudi vsi svetovalci opozicije, z izjemo predstavnika MSI. Zastopniki Liste Frausin in Tarlaa, ki je bil izvoljen kot neodvisen, so včeraj dosegli politični sporazum. Po vsej verjetnosti bo Tarlaa čimprej vstopil v občinski odbor, ki ga vodi župan Mut-ton.

Udaril ga je ker mu je hotel vzeti denar

Na avtobusni postaji v Miljah je bil 58-letni Eugenio Sossi od Oreha 132 predvčerajšnjim zvečer žrtev surovega napada. S pestjo ga je udaril v obraz 30-letni Corrado Auber in mu hotel ukrasti denarnico, kar so mu mimoido-či preprečili. Policisti iz Milj so kaj kmalu ugotovili ime storilca, odpravili so se na njegov dom v Rebri za stare Milje 15 in mu natakli lišice. Do procesa bo moral ostati v koronejskem zaporu, pred sodnikom pa se bo moral zagovarjati zaradi povzročitve telesnih poškodb in poskusa ropu.

Sossi je mirno sedel pri mizici bara prav ob miljski postaji linijskih avtobusov. Auber, ki je bil vidno pijan, se mu je približal in ga zaprosil za kozarec vina. Nič hudega sluteč mu je Sossi natočil vino, v zahvalo pa je dobil tako močan udarec v obraz, da je padel. Na okulističnem oddelku glavne bolnišnice se bo moral zdraviti 15 dni.

Ob izgubi športnega delavca in gospodarstvenika dr. Draga Gantarja izreka svojem globoko sožalje

glavni odbor TPK Sirena

Pokrajinska slovenska komisija PSI se klanja spominu tov. Lojzke Čebihin - Grozdane in izraža globoko sožalje vsem sorodnikom.

Slovo od Lojzke Čebihin - Grozdane ene prvih aktivistk OF na Tržaškem

Po daljši bolezni je v starosti 77 let umrla Lojzka Čebihin - Grozdane, ena prvih aktivistk Osvobodilne fronte v Trstu in nosilka Partizanske spomenice 1941. Rojena v Rodiku 8. novembra 1912, se je že kot dekle preselila k teti v

Trst in se tu izučila za šiviljo. Že kot mladinka je sodelovala v društvu Kolo in pri športnem odseku Prosvete, po razpustu vseh slovenskih društev leta 1927-28 pa je nadaljevala svoje narodno delo v okviru šentjakobskega prosvetnega in nato cerkvenega pevskega zbora in se udeleževala mladinskih izletov z narodnoobrambnimi nameni. Takrat se je tudi povezala s študentsko skupino, ki jo je vodil Pino Tomažič. Že leta 1939 je bila zaradi svojega mladinskega aktivističnega delovanja pod policijskim nadzorstvom. Po napadu Nemčije in Italije na Jugoslavijo se je avgusta 1941 vključila v prve zametke Osvobodilne fronte v Trstu in začela sodelovati s takratnimi organizatorji Osvobodilne fronte, predvsem z Darkom Marušičem, in po njegovem navodilu začela organizirati mladino. Junija 1943 je bila aretirana, zaprta pri Jezu-

itih in mučena v znani "Villa triste" v Ul. Bellosguardo. Iz zapore je prišla ob kapitulaciji Italije septembra 1943 in jeseni istega leta postala tajnica Slovenske protifašistične ženske zveze pri Sv. Jakobu in odgovorna za žensko organizacijo v krajevnem odboru OF za Sv. Jakob. V prvih mesecih leta 1944 pa je imela enako odgovornost v okrajnem komiteju KPS za Sv. Jakob. Februarja 1944 se je udeležila prve konference SPŽŽ na Štjaku in poleti partijske konference na Lazah. Na drugi konferenci AFŽ za Slovensko Primorje v Cerknem je bila izvoljena v pokrajinski odbor AFŽ. V tem času je delovala v takratnih mestnih, rajonskih in okrajnih komitejih KPS in odborih OF in pri Komandi mesta Trst kot referent za Rdeči križ.

Po osvoboditvi je bila Lojzka Čebihin - Grozdane članica mestnega odbora Antifašistične slovensko-italijanske ženske zveze in referent za socialno skrbstvo, članica izvršnega odbora SIAU za mesto Trst, članica izvršnega odbora za Trst in na kongresu AFŽ v Ljubljani izvoljena v glavni odbor za Slovenijo. Po dogodkih v letu 1948 je bila aktivna v snovanju Neodvisne socialistične zveze, v kateri je vodila tajništvo ženske organizacije. Bila je tudi članica odbora Slovensko-hrvaške prosvetne zveze in do leta 1953 zaposlena na Ljudski knjižnici, nato pa v upravi Založništva tržaškega tiska, ko je leta 1954 zaradi slabe-

ga zdravja, priznana ji je bila namreč 30-odstotna invalidnost, odšla v pokoj, a je še vedno po svojih močeh delovala kot članica odbora Združenja aktivistov NOG. Po razpustu NSZ je stopila v Socialistično stranko Italije in zanj kandidirala za rajonske volitve. Leta bolezni je nazadnje preživljala v starostnem domu na Seme-deli pri Kopru.

Od zaslužen in skromne, do kraja predane tržaške protifašistične in narodne aktivistke, politične delavke in borce za napredne ideje, so se domačini in lepo število nekdanih borcev in aktivistov ter predstavnikov borčevskih in družbenih organizacij s Koprškega ter posebej še številni njeni sodelavci, znanci in prijatelji iz Trsta, poslovili včeraj popoldne v njenem rodnem Rodiku. Pevski zbor iz Divače ji je pod vodstvom Edija Race-ta zapel žalostinke pred rodno hišo, pred spomenikom NOB in na pokopališču. Pred spomenikom sredi vasi se je od nje v imenu krajevnega skupnosti poslovil Jože Bernetič, na pokopališču pa Jože Koren v imenu Združenja aktivistov Narodnoosvobodilnega boja na Tržaškem. V poslednje slovo ji je zadonela še salva voda JLA, katere odmev je veter ponesel čez griče in planjave njene mladosti.

Slava spominu Lojzke Čebihin - Grozdane, predane in zveste borce za svobodo in pravico slovenskega primorskega ljudstva! (jk)

† Dne 13. februarja nas je zapustil naš dragi mož, oče, nono in tasto

Vittorio Regent

(s Kolune)

Pogreb bo jutri, 16. t. m., ob 12.45 iz mrtvašnice glavne bolnice naravnost v cerkev na Kontovel.

Žalostno vest sporočajo žena Kati, hči Miranda z možem Zmagotom ter vnuka Franco in Elvi.

Kontovel, Križ, 15. februarja, 1989

(Pogrebno podjetje - Ul. Zonta 3)

† Zapustil nas je naš dragi mož, oče in nono

Anton Marega

Pogreb bo jutri, 16. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnice naravnost v dolinsko cerkev.

Žalostno vest sporočajo žena Ljudmila, sin Elio z ženo Sonjo, vnuka Marko in Astrid ter drugo sorodstvo.

Dolina, Bilje, 15. februarja 1989

Ob težki izgubi tov. Antona Marega izreka globoko sožalje ženi Ljudmili in sinu ter sorodnikom

Sekcija PSI Dolina

Ob bridki izgubi dragega prijatelja Draga Gantarja izrekava Robiju in družini iskreno sožalje

Irma in Stojan Udovič

Ob boleči izgubi dragega Gantarja izražava tako težko prizadeti družini najino najgloblje sožalje

Milena in Stanko Bole

Ob smrti dr. Draga Gantarja se pridružujeta žalovanju Robija in družine

Nadja Renar in Leone z družino

Ob težki izgubi dr. Gantarja izreka iskreno sožalje svojem

družina Unussi

Ob smrti dragega očeta izrekajo najgloblje sožalje Robiju Gantarju in družini

odborniki Sklada M. Čuk

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji izreka občuteno sožalje sinu in svojem ob bridki izgubi dr. Draga Gantarja.

Ob smrti dr. Draga Gantarja izreka ŠZ Bor svojem iskreno sožalje.

Ob smrti dr. Draga Gantarja izreka globoko sožalje družini

Slovensko stalno gledališče

Ravnateljica, učno in neučno osebje učiteljska A. M. Slomšek skupaj z vzgojiteljsko šolo izrekajo globoko sožalje profesorici Rosandi Kralj ob smrti tasta dr. Draga Gantarja.

Ob smrti očeta dr. Draga Gantarja izreka globoko sožalje sinu Robiju in družini

Sergij Antoni z družino

Prešernova proslava na šoli Fran S. Finžgar v Barkovljah

Na naših šolah potekajo v teh dneh proslave v počastitev dneva slovenske kulture. Ena takih je bila pred dnevi tudi na osnovni šoli F.S. Finžgar v Barkovljah, kjer so program skrbno pripravili učenci s svojimi učiteljicami. Začel se je s pesmijo na čast Prešernu, nadaljeval z raziskavo učencev o njegovem življenju in delu ter z recitacijami njegovih pesmi.

Da bi bila proslava še bolj zanimiva, pristno domača, je šola povabila Barkovljana Aleksandra Furlana, po domače Sandrina, dolgoletnega člana domačega društva, pevca, pa tudi pisca pesmi, ki jih v glavnem posveča rodnemu kraju, domači zemlji in raznim pomembnim trenutkom in dogodkom. Učenci so ga poslušali z veliko pozornostjo, saj jim je pripovedoval o nekdanjem življenju v Barkovljah, o poklicih, ki so jih domačini opravljali, o težkem življenju, o borbi za obstoj in vsakdan, pa tudi o barkovljanskih posebnostih in šaljivcih. Tako je povedal marsikaj veselega o oštrju Jožetu, pa o Francu, ki je "vedrjolu" svoje trte, o Pepetu Brajdovem, ki se mu nikoli ni mudilo, niti takrat ne, ko je padel v domačo štirino in je reševal- cem dejal: »Ni sile, ni sile«. Posebno

pa je Furlan razveselil učence s kratko pesmico o sreči, ki jo je napisal prav za to priložnost in jo poklonil šoli. »Da ne vem, kaj je sreča? Seveda vem, a to je že mimo. Če danes sem srečen, mogoče vam jutri povem. Nekaj pa le kot pribito drži: sreča je biti mlad in imeti v sebi polno moči.«

Furlan svojih pesmi ne objavlja; drži jih zase in jih pokaže morda le ob redkih priložnostih. Ena pa je vendarle že našla pot med naše ljudi oziroma med pevce mešanega zbora Milan Pertot iz Barkovelj. Tekst Furlanove Pesmi zvestobe je namreč uglasbil priznani skladatelj Ubald Vrabec. Njena vsebina pa se glasi: »Bilo je to včasih, ko je dedek živel in je nam vnučkom pesmice pel. Le ena je v dedku želja gorela: da bi po vnučkah ta pesem živel. Minila so leta, so vnučki po svoje živeli, a dedkovih pesmi niso več peli. Le eden ni dedka izdal in pesmi njegove še poje; misli mu uhajajo čisto po svoje. Kar drugi počno, to nič ga ne moti; on stopa po stari, od deda začetni poti.«

Učenci so pripovedovanje in misli svojega gosta pravilno razumeli in so se mu na koncu oddolžili še s spletom starih barkovljanskih pesmi. (N.L.)

Neizmerna množica pospremila Draga Gantarja na zadnji poti

Ogromna množica ljudi se je včeraj na Opčinah zadnjič poslovila od dr. Draga Gantarja, ravnatelja tamkajšnje Hranilnice in posojilnice in velikega prijatelja mladine. Njegovo krsto so v pogrebni sprejeli nosili današnji in bivši jadranci, poleg družine, prijateljev in znancev pa so pokojnika spremljali tudi njegovi openski sodelavci in predstavniki vseh slovenskih banknih zavodov.

V Križu kongres sekcije KPI

V Ljudskem domu v Križu je bil pred kratkim kongres krajevne sekcije KPI, na katerem so med drugim izvolili nov sekcijski odbor in delegate za bližnji pokrajinski kongres. Uvodno poročilo je prebrala tajnica Sonja Sirk, poročilo o delovanju zahodnokraškega rajonskega sveta pa je imel načelnik svetovalske skupine Angel Tence. Zaključke zasedanja je povzel deželni svetovalec Miloš Budin, ki je med drugim govoril o zadnjih dogodkih v obeh kraških rajonskih svetih, kjer da prihaja do »postopnega izrinjanja strank, ki dosledno zagovarjajo interese kraškega prebivalstva in slovenske manjšine«. Budin je govoril o doslednosti KPI v boju za reševanje manjšinskih vprašanj in dejal, da tega »ne moremo trditi za ostale stranke«. Kriški komunisti so na skupščini tudi soglasno odobrili politični kongresni dokument vsedravnega sekretarja Occhetta.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. V ponedeljek, 20. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopila violinistka MIRIAM FRED.

V kasarni v Ul. Rossetti bo nočjo ob 20.45 koncert komornega orkestra gledališča Verdi.

Teatro dei Fabbri - Ul. dei Fabbri 2 (v bližini Trga Hortis). V nedeljo, 19. t. m., ob 11. uri bo na sporedu koncert skupine TRIESTE HARP ENSEMBLE - kvartet harf, ki ga sestavljajo: Serena Argentin, Lorena Bronzin, Nicoletta Sanzin in Patrizia Tassini.

šolske vesti

Sindikatslovenske šole sporoča da bodo pisarne naloge izrednih habilitacijskih izpitov za nižje srednje šole potekale na znanstvenem liceju F. Prešeren v naslednjih dneh z začetkom ob 8.30: 22. februarja 1989: 2. razred - tehnična vzgoja; 33. razred - italijanska; 41. razred - literarni predmeti; 23. februarja 1989: 27. razred - glasbena vzgoja.

informacije SIP uporabnikom

Družba SIP obvešča, da bo danes, v sredo, 15. februarja, menjala telefonsko številko približno 700 naročnikom na področju Ul. Trento, Ul. Milano in Ul. Filzi. Interesenti so že bili obveščeni.

Za zgoraj navedene naročnike, ki imajo v telefonskem imeniku za leto 1988/89 dvojno številko, velja številka v oklepaju, odpade pa številka, ki je bila veljavna do danes.

Uporabnikom bo na razpolago avtomatska telefonska služba, ki bo obveščala in dajala napotke vsem, ki bodo klicali stare številke.

GRUPPO IRI SET

Società Italiana per l'Esercizio delle Telecomunicazioni p.a.

Mladinski odbor SKGZ
Ciklus informativnih večerov Slovenija v Jugoslaviji
JAVNA DEBATA
z Jožetom Školjcem, predsednikom RK-ZSMS
»PARTIJA OBRAČA, ZSMS OBRNE«
Danes, 15. t. m., ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani - Ul. sv. Frančiška 20 - Trst.
Vabljeni!

gledališča

VERDI

V torek, 21. t. m., ob 20. uri (red A) premiera Rossinijevga SEVILJSKEGA BRIVCA. Dirigent Luigi Toffolo in režiser Beppe De Tommasi. Ponovitve bodo trajale do 11. marca.

Nedeljski koncerti. V nedeljo, 19. t. m., ob 11. uri v mali dvorani gledališča Verdi se bo pričel ciklus Nedeljskih koncertov, ki bo trajal do 9. aprila. Poleg že znanega komornega orkestra, ki ga vodi Severino Zannerini, bo nastopil ansambel Insieme Cameristico pod vodstvom Alessandra Bevilacqua. Vstopnice so na prodaj po stari ceni 5000 lir pri blagajni gledališča od četrta dalje za prvi koncert.

ROSSETTI

Nocoj ob 20.30 (red prost) bo gledališka skupina Teatro iz Rima ponovila Brechtovo delo GALILEJEVO ŽIVLJENJE. Nastopa Pino Micol. Režija Maurizio Scaparro. V abonmaju odrezek št. 6. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

CRISTALLO - LA CONTRADA

Nocoj ob 20.30 bo gledališka skupina Filodrammatici iz Milana ponovila DVE FARSKE DARIJA FOJA. Režija Giorgio Gallone. V glavnih vlogah nastopajo: Silvano Piccardi, Milvia Marigliano, Riccardo Pradella, Adriana De Guilmi. Prodaja vstopnic pri UTAT.

Od 21. do 28. t. m. bo baletna skupina gledališča Verdi predstavila ciklus baletov za šole v gledališču Cristallo s pričetkom ob 10.30. Cena vstopnice je 2000 lir. Rezervacije sprejemajo pri blagajni gledališča Verdi.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

SSG gostuje danes, 15. t. m., ob 19.30 v Ljubljani s predstavo GALANTNI POGOVORI.

kino

ARISTON - 16.00, 22.00 Un pesce di nome Wanda, kom., VB 1988, r. C. Crichton; i. J. Cleese, J. Lee Curtis.

EXCELSIOR I - 17.00, 22.15 Moonwalker, glash., r. C. Chives, J. Kramer; i. Michael Jackson, S. Lennon.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.30, 21.45 Compagni di scuola, kom., r. Carlo Verdone; i. Carlo Verdone, Eleonora Giorgi, Christian De Sica.

NAZIONALE I - 16.15, 22.15 Scommessa con la morte, krim., r. B. Van Horn; i. Clint Eastwood.

NAZIONALE II - 16.15, 22.15 Caruso Pascoski (di padre polacco), kom., It. 1988, r. in i. Francesco Nuti.

NAZIONALE III - 16.15, 22.15 Home eros, porn., □□

NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 Il frullo del passero; r. Gianfranco Mingozzi; i. Ornella Muti, Philippe Noiret, □

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 Cocktail, r. R. Donaldson; i. T. Cruise, B. Brown.

MIGNON - 16.30, 22.00 Chi ha incastrato Roger Rabbit, kom., ZDA 1988, r. R. Zemeckis; i. B. Hoskins, C. Lloyd.

EDEN - 15.30, 22.10 Intrighi porno di ninfomani esasperate, porn., □□

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.10 L'impero dei sensi, □□

CAPITOL - 16.00, 22.00 Willow, fant., r. R. Howard; i. V. Kilmer, I. Whalley.

LUMIERE FICE - LA CAPPELLA UNDERGROUND - 18.00, 22.00 Porcile, It./Fr. 1969; r. Pier Paolo Pasolini; i. Pierre Clementi, Jean-Pierre Léaud.

ALCIONE - Dvorana rezervirana.

RADIO - 15.30, 21.30 Dixie Ray, la regina del marciapiede, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

izleti

PD Kolonkovec priredi v nedeljo, 19. t. m., izlet v Padovo na razstavo cvetja. Vpisovanje na tel. št. 812281.

Cvetličarsko-vrtnarska zadruga ter Kmetijska zadruga prireja strokovni izlet za cvetličarje na sejem FLORMART v Padovo v soboto, 18. februarja. Cena 15.000 lir. Prijave na sedežu Kmečke zveze v Trstu, Ul. Cicerone 8/B, tel. 362941 ali pa pri Kmetijski zadrugi v Trstu, tel. 817325. Odhodi: Boljunec (na trgu) ob 6. uri, Trg Oberdan (izpred deželne palače) ob 6.20, Prosek (pred zadružno gostilno) ob 6.40, Križ (pred gostilno Verena) ob 6.50 in Nabrežina (pred pošto) ob 7. uri.

prispevki

Ob visokem jubileju skupnega življenja daruje N. N. 30.000 lir za Godbo na pihala Breg in ne za ŠD Breg.

V spomin na Dušana Starca darujejo žena in hči z družino 100.000 lir ter družina Regent 50.000 lir za ŠD Kontovel.

V spomin na drago mamo Marijo Košuto daruje Zofi z družino 50.000 lir za spomenik padlim v NOB v Križu.

V spomin na draga Zarkota Družino darujeta žena in sin z družino 50.000 lir za sekcijo KPI občine Dolina.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST

vabi svoje člane in prijatelje ob dnevu kulture na predstavitev knjige

NAŠA ALPINISTIČNA MISEL

Uvodno besedo bo imel urednik France MALEŠIČ, odlomke iz knjige pa bo bral Andrej PISANI.

Predstavitve bo jutri, 15. t. m., ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Frančiška 20 - 2. nad.).

Vabljeni!

GLASBENA MATICA TRST

Koncertna abonmajska sezona 88/89

Danes, 15. 2., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

BUDAPEST CHAMBER ORCHESTRA

Dirigent: Giovanni Pacor

Solist: Črtomir Šiškočič - violina

Leclair, Vrabec, Spohr, Mozart

Predprodaja vstopnic v Pasazi Protti in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

razne prireditve

Glasbena matica vabi na nastop, ki bo jutri, 16. t. m., ob 18. uri v Gallusovi dvorani - Ul. R. Manna 29.

KD I. Grbec - Škedenj, Dom J. Ukmar, PD Kolonkovec priredi v dvorani KD I. Grbec v Škedenju v soboto, 18. februarja, ob 20. uri DAN SLOVENSKE KULTURE. Uvodna misel Žarko Hrvatič. Sodelujejo gojenci šole Glasbene matice, učenci osnovne šole I. Grbec, MePZ PD Kolonkovec, škedenjski mešani pevski zbor, duo Hrvatič (violina) - Vodopivec (klavir). Vabljeni!

PD Slovenec Boršt-Zabrezec priredi v soboto, 18. t. m., ob 20.30 ob dnevu slovenske kulture veseloigro J. Tavčarja LOČITEV v izvedbi Amaterskega odra "J. Štoka" s Proseka-Kontovela, režija Drago Gorup. Vabljeni!

Občina Devin-Nabrežina s prispevkom Avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine priredi v nedeljo, 19. februarja, ob 17. uri v občinski telovadnici v Nabrežini SREČANJE GODB NA PIHALA ALPE-JADRAN. Vabljeni!

Pevski zbor Vasilij Mirk Prosek-Kontovel prireja v nedeljo, 19. februarja, ob 17. uri v Kulturnem domu na Proseku CELOVEČERNI KONCERT ZGORNJE-VIPAVSKEGA MEŠANEGA PEVSKEGA ZBORA iz Podnanosa.

PD Mačkolje vabi na prireditve ob DNEVU SLOVENSKE KULTURE, ki bo v nedeljo, 19. februarja, ob 17. uri v srenjski hiši v Mačkoljah. Slavnostni govornik bo pisatelj in prof. Boris Pahor. S petjem in recitacijami bosta sodelovala otroški in dekleški zbor Slovenski šopek, s plesnim nastopom pa folklorna skupina iz Trebč.

ZSKD - DAN SLOVENSKE KULTURE v Kulturnem domu v Trstu v nedeljo, 19. februarja, ob 17. uri. Vabljeni!

KD Kraški dom vabi ob dnevu slovenske kulture na ogled enodejanke v na-rečju DEŠTIN. Predstava bo v nedeljo, 19. februarja, ob 18.30 v občinski telovadnici v Repnu.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi v ponedeljek, 20. februarja, na SREČANJE TRŽAŠKIH DUŠNIH PASTIRJEV Z VERNIKI PRED ŠKOFLJSKIM MISIJONOM. Srečanje bo v Peterlinovi dvorani v Donizettijevi ulici s pričetkom ob 20.30.

menjalnica

14. 2. 1989

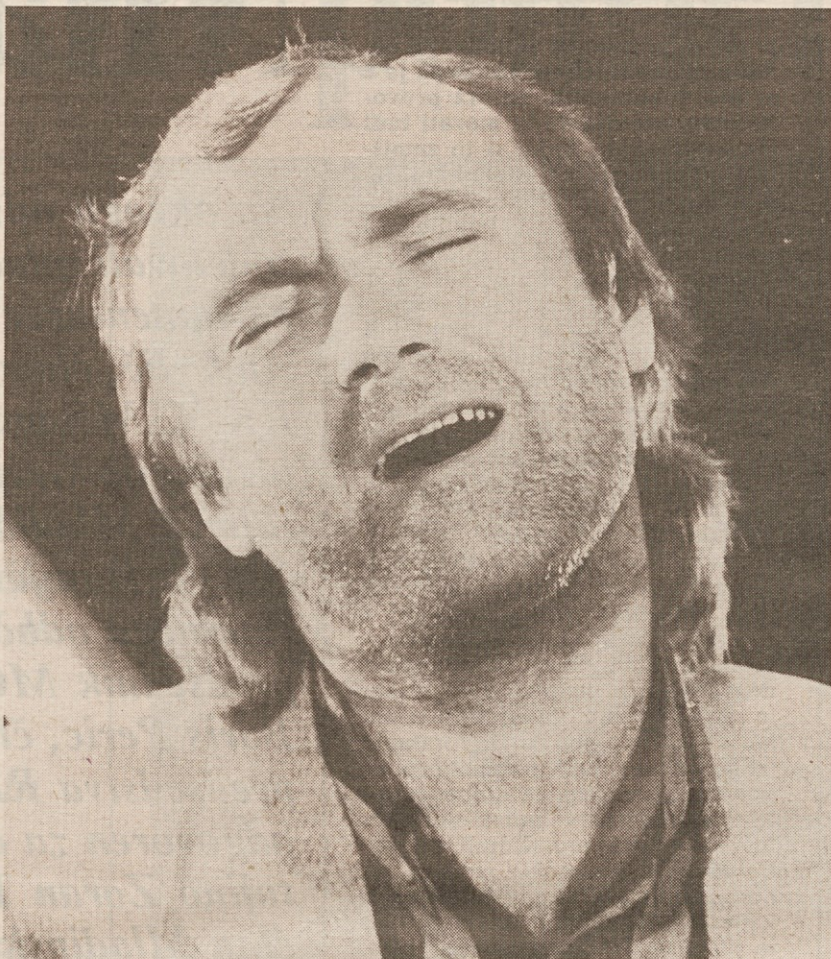
TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1356,250	1345.—	Japonski jen	10,648	10,200
Nemška marka	728,090	726,500	Švicarski frank	856,800	854.—
Franoski frank	214.—	212,500	Avstrijski šiling	103,504	103.—
Holandski florint	644,840	643.—	Norveška krona	201,260	199.—
Belgijski frank	34,734	34,300	Švedska krona	214,250	212.—
Funt šterling	2383,100	2360.—	Portugalski eskudo	8,893	8,400
Irski šterling	1943,550	1925.—	Španska peseta	11,722	11,200
Danska krona	187,200	185.—	Avstralski dolar	1203,750	1160.—
Grška dragma	8,733	8,300	Jugoslov. dinar		0,17
Kanadski dolar	1145,650	1130.—	ECU		1519,650

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001 Agencija Rojjan 831-131 Agencija Rojjan 411-611

Angleška priznanja v svetu rock glasbe

Phil Collins (na sliki), bobnar in pevec skupine Genesis, ki zadnje čase nastopa pretežno sam, in Annie Lennox, pevska skupine Eurythmics, sta prejela British Award 1989, nekakšen britanski oskar na področju lahke glasbe. Za Collinsa je očitno napočil čas velikih priznanj, saj ga je šele pred nekaj dnevi Variety Club imenoval za »osebno iz spektakelskega sveta 1988« zaradi vloge v filmu Buster. Michael Jackson je prejel nagrado kot najboljši mednarodni umetnik, takoj za njim pa se je uvrstila Tracy Chapman. Oznaka najboljšega ansambla na svetu pritiče skupini U2, najboljši angleški ansambl pa je Erasme. Poseben award za življenjsko delo je prejel 48-letni Cliff Richard, ki se že 30 let pojavlja na glasbenem prizorišču.

ženska in njena stvarnost

breda pahor

»Prijazne živalice« za denar

O nekaterih pojavih zelo neradi govorimo, kot da bi jih naš naivni ali sokrivi molk lahko zabrisal. Med najbolj »neprijetne« sodi spolno izkoriščanje otrok, ki je v zadnjih časih prišlo na naslovne strani časopisov in revij zaradi nekaterih izjemno kričečih primerov. V enem izmed njih je v naslovni vlogi sila umazane igre zaigral tudi tržaški podjetnik in »zaslužni občan« Sandro Moncini. Ob samih dogodkih, ki so precej blago razburili tržaško javnost, je veliko več polemik vzbudila mreža solidarnosti, ki se je skorajda nemudoma spletla okoli »ubogega« Moncinija.

Množična uporaba otrok v pornografiji, za kar je bil pravzaprav v ZDA obsojen Moncini, in razni procesi zaradi pedofilije so med drugim spodbudili sredstva javnega obveščanja, da so se temeljiteje posvetila tem vprašanjem. Dasi pod silo razmer so se jih vseeno lotila pri bistvu: zakaj, kako in kje prihaja do spolnega zlorabljanja otrok.

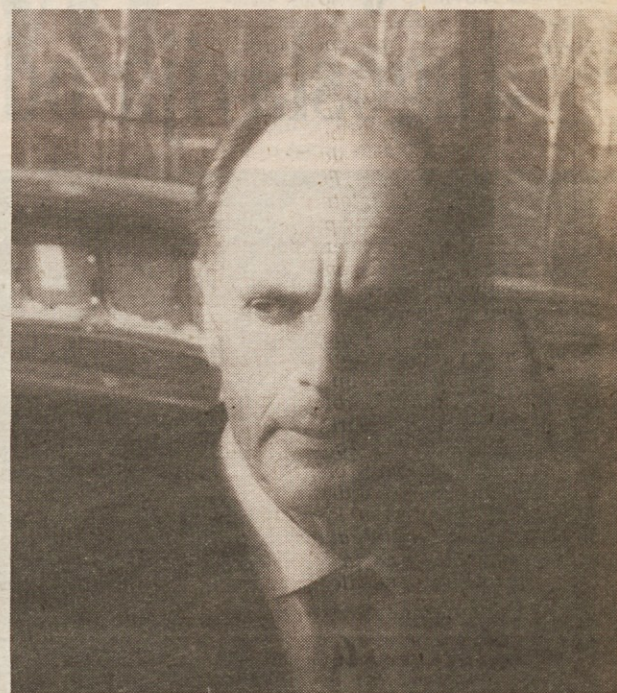
Ugotovitve seveda niso bile spodbudne in to iz raznih vidikov. Prvič, ker je pojav in to po vsej državi veliko bolj prisoten, kot bi vsakdo želel priznati. Drugič, ker za posamezne primere ve precej ljudi, ki pa se iz raznih bolj ali manj upravičenih razlogov nočejo »vmešavati« v družinske razmere sosedov in prijateljev. In tretjič, ker velikokrat prav družinski člani uvedejo ali prisilijo mlajše, da so za denar »prijazni« s starejšimi »prijatelji«.

Tudi ko ne gre za srečanja, ki so sadistično obarvana, o katerih je po telefonu tako občuteno govoril Moncini, dasi sedaj vse zanika, gre za primere krutega nasilja nad »malimi, nedolžnimi živalicami«, ki tako privabljajo vse več odraslih moških. O privlačni moči otrok, ki še niso vstopili v puberteto, razpravljajo sedaj številni spolni terapevti in psihologi. Nedvomno je tudi ta vidik žgoče problematike nad vse zanimiv, kajti tudi na ta krut in sila neodgovoren način se bije bitka med moškim in ženskim spolom.

Da so izkoriščanje prostitucije otrok in mladoletnikov, preprodaja otrok ter pornografija, v kateri nastopajo otroci huda vprašanja, ki so jih zadnji »neljubi« dogodki samo ponovno izpostavili, je že lani na srečanju evropskih pravosodnih ministrov poudaril Giuliano Vassalli. Čeprav so ti pojavi bolj razširjeni drugod, na primer v Južni Ameriki, so že zelo opazni tudi v evropskih državah, kjer pa je težko priti do kolikor toliko natančnih podatkov.

Točnih števil, ki bi pojav kvantificirale, torej ni, zato pa so dovolj kričeči posamezni primeri. Zelo nazorno o razširjenosti pojava priča tudi izjava prof. Ernesta Caffa, nevropsihiatra za otroke, ki je v Bologni ustanovil posebno telefonsko službo *Modri telefon*, na katero se lahko obrnejo otroci v težavah. Caffo je namreč prepričan, da je v Italiji zelo lahko imeti spolne odnose z otroki ali mladoletniki, moškega ali ženskega spola, samo na pravi naslov se je treba obrniti.

Poti je veliko, katero vsak posameznik ubere pa zavisi od njegovih želja in gmotnih sposobnosti. Spolni odnosi s približno desetletnimi deklicami precej stanejo, manj na

V ZDA se je Moncini »skesal«

jugu države in še manj z »uvoženimi« otroki iz nerazvitih držav. Veliko bolj poceni so krajša srečanja z mladoletnicami, ki se prostituirajo, zato da si priskrbijo vsakodnevno dozo mamil. Vendar v večini primerov zgolj ekonomski vidik ni odločilnega pomena.

Vsekakor pa velikokrat »umazani angelčki« z dobro plačanimi »prijaznostmi« rešujejo družinski proračun, »dobrotljivim« posrednikom pa prinašajo dober zaslužek. Kot za splošen pojav prostitucije tudi v tem primeru velja pravilo, da brez povpraševanja trgovine z »malimi živalicami« ne bi bilo. Prav tako bi je ne bilo, ko se ne bi okoli tega umazane posla spletla tesna mreža predvsem moške solidarnosti, ki v prvi vrsti brani »veljavne predstavnike skupnosti s posebnimi nagljenji«.

Predvsem ta vidik bodo izpostavile organizatorke posveta o *Nasilju in sokrivdi: iz ženskega zornega kota*, ki bo v soboto popoldne v tržaškem hotelu Savoia Excelsior. Prirejata ga skupina *Settima onda* iz Trsta in deželni odbor ZZI, ki sta tudi med prvimi reagirala na afero Moncini.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana 1	TV Koper	RADIO TRST A
7.15 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nan.: Mia sorella Sam 10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci, vmes dnevnik 11.00 Nadaljevanka: Passioni 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Via Teulada 66 13.30 Dnevnik 14.00 Nanizanka: Stazione di servizio 14.30 Dok.: Kvarkov svet 15.00 Inf. oddaji: Odpri ta šola, 15.30 Block Notes 16.00 Risanke: Cartoon clip 16.15 Mladinska oddaja: Big! 17.55 Danes v parlamentu 18.05 Kviz: Domani sposi 19.30 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 TV film: Rally - Oltre ogni limite (r. Sergio Martino, i. Giuliano Gemma, Lorraine De Selle) 22.30 Dnevnik in Filmske novosti 22.45 Športna sredi: boks (Rosi-Anthony, Parisi-Brown), nato vaterpolo 0.15 Dnevnik - zadnje vesti 0.30 Glasbena oddaja: Sanremo International	7.00 Aktualno: Prva izdaja 8.30 Rubrika o zdravju 9.00 Film: La mia vita comincia in Malesia (vojni, VB 1956, r. Jack Lee, i. Peter Finch) 10.45 Dnevnik, Diogenes 11.05 Božanska komedija 11.35 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, nato Mezzogiorno è... 13.00 Dnevnik, Diogenes 14.00 Kviz: Argento e oro 14.25 Nogomet: Under 21, Italija-Francijska 16.15 Kviz: Argento e oro 17.00 Dnevnik 17.25 Teknik: Bellitalia 17.45 Aktualno: L'ago della bilancia 18.30 Šport in nan. Hunter 19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport 20.30 TV film: Una donna spezzata (dram., It. 1988, r. Marco Leto, i. Lea Massari, 1. del) 21.55 Dnevnik, kviz Il sicario 22.40 Variete: Videocomic 22.50 Dnevnik 23.00 International DOC Club 23.55 Film: Sirena (dram., ČSSR 1947, r. K. Stec-key, i. Ladislav Boháč)	10.30 Šport: košarka (prenos iz Chietija) 11.00 Nadaljevanka: Destin 11.45 Aktualno: Destin per voi 12.00 Informativna oddaja: Meridiana 14.00 Deželne vesti 14.30 Tenis: turnir Stella Artois (iz Milana) 17.00 Nadaljevanka: Destin 17.45 Aktualno: Destin per voi 18.00 Dokumentarna oddaja: Geo 18.45 Športna oddaja: Derby (urednik Aldo Biscardi) 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Dokumentarna oddaja: Pred 20 leti 20.00 Aktualnosti: Io confesso (vodi Enza Sampò) 20.30 Film: Bandido (pust., ZDA 1956, r. Richard Fleischer, i. Robert Mitchum, Ursula Thiess, Gilbert Roland) 22.00 Dnevnik - večerne vesti 22.10 Aktualno: Fluff (vodi Andrea Barbato) 23.40 Dnevnik - zadnje vesti 23.55 Tenis: turnir Stella Artois (iz Milana)	9.00 Video strani 9.10 Informativna oddaja: Kaj je film, Izrazna sredstva filma - Filmska montaža, nato kratki film Piknik v nedeljo 10.10 Mozaik. Osmi dan 10.50 Video strani 16.20 Video strani 16.30 Dnevnik 16.45 Mozaik. Osmi dan 17.25 Izobraževalna oddaja: Dravska dolina 18.05 Video strani 18.10 Spored za otroke: ZBIS - Cvet, ki večno cvete 18.25 Lutkovna igrice: Zlata ribica (Pengov-Simon-čič, 1. del) 19.05 Risanke 19.15 TV Okno, Dobro je vedeti 19.30 Dnevnik 19.55 Vremenska napoved 20.05 Film tedna: Smrt Maria Riccija (po scenariju Claudia Gorette in Georgesa Haldasa, dram., Švica 1983, r. Claude Goretta, i. Gian-Maria Volonte, Heinz Bennet, Magali Noël) 21.50 Dnevnik 23.00 Video strani	13.30 TVD Novice 13.40 Mon-gol-fiera (pon.) 14.10 Košarka 16.00 TVD Novice 16.10 Am. nogomet NCAA 18.50 TVD Novice 19.00 Odpri ta meja Danes v Odpri mej: GORICA — Kriza občinske uprave TRST — Pošta na Kolonkovcu in razlastitve VIDEM — Škoda v kmetijstvu zaradi suše TRST — Predstavitve plošče Velemira Dugine 19.30 TVD Stičiče 20.00 Nanizanka 20.30 Košarka 22.00 Mednarodni nogomet: kvalifikacije za SP '90 23.45 Plavanje (Göteborg)	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, koledarček; 7.40 Pravljica; 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji (pon.); 9.00 Za vsakogar nekaj: Glasbeni listi, Beleška, Misel dneva; 10.00 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Pisani listi; 12.00 Zdravniška posvetovalnica; 12.40 Zbori; 13.20 V našem prostoru: Glasba po željah, Na goriškem valu; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Govorimo o glasbi; 15.00 Roman: Plebanus Joannes (6. del); 15.29 Zabavna oddaja s kvizi; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Literarne podobe; 18.25 Glasbeni listi; 19.20 Zaključek sporedov.
CANALE 5	RETE 4	ODEON	TMC	TELEFRIULI	RADIO KOPER (slovenski program)
8.30 Nanizanki: Una famiglia americana, 9.30 General Hospital 10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie 15.00 Aktualno: Agenzia matrimoniale 15.30 Nan.: La casa nella prateria, 16.30 Webster 17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 C'est la vie, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto!, 19.00 Kviza: Il gioco dei nove (vodi Raimondo Vianello), 19.45 Tra moglie e marito (vodi Marco Columbro) 20.25 Aktualno: Radio Londra 20.30 Film: Fuga di mezzanotte (dram., VB 1978, r. Alan Parker, i. Brad Davis, Randy Quaid) 22.40 Aktualno: Canale 5 News 23.15 Variete: Maurizio Costanzo show 0.35 Rubrika: Première 0.45 Nanizanki: Baretta - I Fuggiaschi, 1.45 Mannix - Fuga disperata	7.45 Nanizanki: Lou Grant, 8.35 Switch 9.30 Film: Il dottor Antonio (dram., It. 1937, r. Enrico Guazzoni) 11.30 Nanizanki: Petrocelli - Una signora troppo sola, 12.30 Agente Pepper - Squadra speciale 13.30 Nadaljevanka: Sentieri, 14.30 La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo, 16.15 Aspettando il domani, 17.00 Febbre d'amore 18.00 Nanizanka: New York New York 19.00 Aktualnosti: Dentro la notizia 19.30 Nanizanka: Sulle strade della California - L'anno del drago 20.30 Film: Millie (glas., ZDA 1967, r. George Roy Hill, i. Julie Andrews) 23.15 Nanizanka: Spenser - Amico leale, nemico mortale 0.15 Film: La signora del blues (biog., ZDA 1972, r. Sidney J. Furie, i. Diana Ross)	8.00 Nad.: Agua viva, 9.00 Il segreto di Jolanda 10.00 Nanizanka 10.30 Kviz: La spesa in vacanza, vmes (ob 11.00) nan. The Bill Cosby Show	12.00 Risanke 13.00 Otroški variete: Sugar 14.00 Nanizanka: Rituals 14.30 Nadaljevanki: Maria, 15.30 Amore proibito 16.30 Sugar... (2. del) 19.00 Rubrika: Fiori d'arancio 19.30 Nanizanki: La mamma è sempre la mamma, 20.00 Bollicine 20.30 Film: Stupro (dram., ZDA 1976, r. Lamont Johnson, i. Margaux Hemingway) 22.30 Film: Mark colpisce ancora (krim., It. 1976, r. Stelvio Massi, i. Franco Gasparrini, John Saxon) 0.30 Nanizanka: Un salto nel buio	13.30 Nanizanka: La costa dei Barbari 14.30 Risanke 15.45 Glas. odd.: Music box 17.30 Nanizanka: Aeroporto internazionale 18.00 Nad.: Dama de Rosa 19.00 Dnevnik 19.30 Rubrika: Dan za dnem 20.00 Nanizanka: Provaci ancora Lenny 20.30 Zabavna oddaja: Buinesere Friul 22.30 Nad.: Orient Express 23.30 Dnevnik, nato dražba 0.30 News dal mondo	7.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.30 Jutranjik; 6.45 Vremenska napoved in cestne informacije; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.30 Pregled dnevnega tiska; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Oddaja in živo: Od enih do treh in pesem tedna, 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 17.30 Aktualna tema; 18.00 Če bi zvoki govorili; 18.35 Popevke po telefonu; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.
ITALIA 1	RADIO KOPER (italijanski program)	TELE 4			
7.00 Risanke 8.15 Nan.: Strega per amore, 8.45 Supervicky, 9.15	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskopi; 7.35 Glasbeni program; 7.40 Dobro jutro otroci; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 9.32 Feeling in glasbi; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Najlepši sedem; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Srečanja; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke; 14.00 Komposovi napotki; 14.33 Pesem tedna; 15.00 Šola, otroštvo, vzgoja; 16.00 Puzzle; 16.33 Mi in vi; 17.00 Show business; 18.00 Bubbling; 18.33 Prijatelj DJ; 19.00 Glasbena obzorja; 20.00 Nočni program.	(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi			

THALER: »Idejo za skupni nastop slovenskih mladinskih sil v Italijo bi lahko dal kar jaz. Zelo lepa prilika bi bila organizirati skupni 13. kongres ZSMS, ki naj bi bil 1. frstu oktobra 1989. leta.«

**Za objavo pripravila
EVA FORNAZARIC**

KGZ prireja danes
črtežvi dvorani

KRACIJO

grama ZSMS.
bi bodo
črbi, Zoran Thaler,
lobič, Janez Sodržnik

[illegible]

emu se moramo z našo kvaliteto vsaj približati, zato pa moramo biti funkcionalno vključeni v tiste asociacije, naj si bodo gospodarske ali politične, ki nam lahko to tudi zagotovijo.«

GOLOBIČ: »Naj to poenostavim z Leninom, ki pravi, da, če hočeš neko palico, ki ji zvita, zravnati, je ne smeš zviti samo do ravnega položaja, ampak jo moraš upogniti tudi v nasprotno stran, da bo potem ostala ravna. Skratka, tako je s to zahodno usmerjenostjo. Očitno je, da je sedaj nekaj zvitega, mi pa smo za ravno in bomo vedno za ravno, zato moramo sedaj v nasprotno stran zaviti.

WALTITSCH: »V boju za Evropo, kakšni so vtisi ali kritike, kaj vam jih dajejo ZSM iz drugih republik?»

THALER: »Neverjetno, kako se utrčila medijska kampanja za Evropo. Po vsej Jugoslaviji, v Sloveniji največ, je to tudi prišlo do oblastnih struktur, saj so se temu govorili tudi na plenumu CK jesi. Na zvezi mladinskih ravni pa bo 7. marca na predsedstveni debata o Evropi, in tam bi mi poskusili zelo ofenzivno nastopiti s to našo strategijo, ki je po eni strani pragmatična, po drugi strani pa idealistična, ker hoče, da se takoj zahteva vstop v ES, in to ne zato, da bi mi bili v Skupnosti že v prihodnjem tednu, ampak zato, da bi začela Jugoslavija resno delati na tem, in bi ji ti tudi krepko pomagali pri izhodu iz krize, se pravi pri notranjih ekonomskih in političnih reformah.«

Glede povezav med Mladinskimi odborom SKGZ in ZSMS bi vas rad tudi vprašal, če imate morda kakšno prioriteto listo glede strankarske pripadnosti mladinskih organizacij, s katerimi imate stike in odnose?

THALER: »Do slovenskih mladinskih organizacij v zamejstvu imamo enakopravni odnos in se mi zdi, da je to v primeru Italije povsem dobro uspešno. Dočim z avstrijsko Koroško je precej problemov, ker so tam enostavno mladinske organizacije kot take de facto razpadle, v Porabju pa je bila situacija vedno slabša, čeprav se mi zdi, da se nekoliko izboljšuje. Preferencialni odnos imamo nedvomno z MO SKGZ, s katerim imamo dolgo vrsto let plodne uspešne odnose. Razvijamo sodelovanje tudi z mladinsko sekcijo SSK, z mladimi komunisti pa v zadnjih časih težko najdemo stike. Prioritetne stike imamo seveda tudi z mladimi socialisti.«

PERIČ: »MO SKGZ sodeluje z ZSMS že od vedno. Odrplost ZSMS tudi do drugih strank pa je izredno zanimiva za nas v zamejstvu, ker predstavlja enkratno stimulacijo za tukajšnje mladinske organizacije, ki bi morale pridobiti na agresivnosti predvsem pa bi morale nastopiti enotno in ne razprševati svoje potencialne moči.

Aleš Waltitsch

THALER: »Idejo za skupni nastop vseh slovenskih mladinskih sil v Italiji bi lahko dal kar jaz. Zelo lepa priložnost bi bila organizirati skupaj 13. kongres ZSMS, ki naj bi bil v Trstu oktobra 1989. leta.«

Za objavo pripravila
EVA FORNAZARIC

SKGZ prireja danes
orfejevi dvorani

KRACIJO

ograma ZSMS.
ili bodo

erbič, Zoran Thaler,
olobič, Janez Sodržnik

Formalno odprtje krize na Občini

Podžupan Del Ben (PSI) odstopil Občinski svet se sestane 27. t. m.

Kriza, ki že nekaj mesecev hromi delovanje goriškega občinskega odbora in ki je bila doslej prisotna v latentni obliki, je zdaj tudi formalno odprta. Na ponedeljkovi seji občinskega odbora, kjer so med drugim vzeli v pretes kakih petdeset vprašanj različne narave, je odbornik za javna dela in podžupan Mario Del Ben, ki pripada socialistični stranki, najavil svoj odstop iz izvršilnega telesa. Župan Scarano je obžaloval, da je prišlo do take odločitve, ki dejansko pomeni odprtje krize pri upravi Goriške občine.

Župan je v posebnem tiskovnem sporočilu o poteku ponedeljkove seje najavil, da se bo že danes zvečer sestel občinski odbor za preučitev novonastalega položaja. Seja bo predvidoma drevi, ob 18. uri, medtem ko je seja občinskega sveta napovedana za ponedeljek, 27. t. m.

Goriški občinski odbor, kakor se je oblikoval po volitvah leta 1985, je v zadnjih dveh letih preživel kar nekaj kritičnih obdobij. Je to zares zadnja kriza pred zapadlostjo mandata, ki ni več daleč. V

uresničevanju programa so se nabrale velike zamude, ki jih bo v dobrem letu, ki nas še loči od konca mandata, najbrž zelo težko, če že ne povsem nemogoče, odpraviti. Odvisno je tudi od tega, kako hitro se bo upravna kriza razrešila.

Prav težavna obdobja v zadnjih dveh letih so zgovoren pokazatelj neusklajenosti in težav v koalicijski in je bila zadeva okrog upepeljevalnika le tisti zadnji člen, ki je privedel do nove zaostritve in sedanjega stanja.

Glede odločitve, ki naj bi jih sprejeli na današnji seji občinskega odbora, se omenjata samo dve možnosti: župan Scarano naj bi vzel na znanje, da se je koalicijska, ki je doslej podpirala odbor, razkrojila in da ni drugega izhoda kakor kolektivni odstop izvršilnega organa. Druga možnost, čeprav malokdo verjame v njeno realizacijo, je sprejem izstopa socialistov iz upravne večine in poskus oblikovanja štiristrankarske večine to je med demokratizirani, socialdemokrati, republikanci in Slovensko skupnostjo. Taka ko-

alicija bi imela še zmeraj zadostno večino glasov v svetu. Najverjetneje pa bo prišlo do kolektivnega odstopa in celotno zadevo bodo morala spet vzeti v roke vodstva političnih strank.

Socialisti so v zadnjem času vztrajno postavljali zahtevo, da se jim pri upravljanju Goriške občine prizna večja beseda, oziroma še eno mesto v odboru. Količina je taka zahteva sprejemljiva za druge stranke sedanje koalicijske? Kdo naj odstopi eno mesto? Sicer pa tudi tu ni veliko izbire: ali KD ali PSDI.

Reševanje upravne krize ne bo lahko tudi zaradi verižne reakcije, ki jo utegne povzročiti tudi v drugih ustanovah, od Pokrajine, mimo Tržiča, Ronk in Štarančana, celo do Gradeža, kjer se pripravljajo na predčasne volitve.

Dokončni umik socialistov iz uprave Goriške občine bi nujno načel trdnost koalicijske v zgoraj omenjenih ustanovah. Po drugi strani pa najbrž ne bo brez posledic poskus zmanjšanja prisotnosti socialdemokratske stranke.

Predavanje dr. Bučarja o pravici do domovine

Številno občinstvo se je predsinoči zbralo na predavanju prof. Franceta Bučarja na temo Pravica do domovine. Večer je v Katoliškem domu priredila Zveza slovenske katoliške prosvete. Predavatelja je predstavil Damjan Paulin, ki je omenil njegovo dolgoletno pravniško delovanje ter publicistično dejavnost, ki obsega sourednikovanje Celovškega zvona in Nove revije ter objavo vrste knjig. Zadnja od teh, z naslovom Usodne odločitve, je izšla novembra v Ljubljani.

Bučar je začel svoje izvajanje z ugotovitvijo, da je vprašanje domovine danes usodno in od njegove razrešitve odvisi, ali se bomo Slovenci ohranili kot narod ali ne. Gledanje na pojem narodnosti se spreminja. Toda ta pojem ostaja za nas aktualen, je dejal Bučar in kritiziral marksistično pojmovanje nacionalizma kot buržoaznega instrumenta za izkoriščanje proletariata. »Dogajanje v Sovjetski zvezi, kjer sistem razpada po nacionalnih šivih,« je še dejal, »dokazuje napačnost marksističnega internacionalizma.«

Nacionalna država, je ugotovil, res izgublja svojo zgodovinsko vlogo: po eni strani namreč ugotavljamo, da so centri odločanja (gospodarski, obrambni) že naddržavni. Znak tega procesa je tudi združevanje Evrope. Vendar pripadnost meddržavnemu sistemu ne pomeni odpovedovanja narodnostnim lastnostim, je poudaril in dejal, da bi izguba nacionalnosti pomenila degradacijo lastne osebnosti.

Zanimivo in dokaj zahtevno predavanje se je odvijalo na dvojni ravni: teoretični o pojmovanju narodnosti, in politični, ki je bila vezana na konkretno stanje v Jugoslaviji. Bučar je zato v polemiki z jugoslovanskimi unitaristi prešel s poudarka nacionalne identitete kot nasprotja težnji po izenačevanju na pojem pravice do domovine. Domovino je označil kot fizični prostor in skupek kulturno-duhovnih elementov. Je obenem subjektiven (sem doma, kjer se počutim doma) in objektivni pojem v smislu povezanosti interesov neke skupnosti. Iščanje lastne državnosti - domovine je danes nujnost za ohranjanje identitete naroda, je dejal Bučar.

Ta njegov zaključek, je vezan na konkretno situacijo Slovenije danes, njegovo posploševanje pa se zdi vprašljivo. Težko je vanj vključiti stvarnost manjšin, ki se ji je Bučar izognil, tudi ko ga je poslušalec vprašal, katera naj bi bila domovina Slovenca v Italiji. Še težje sprejemljivo pa je opravičevanje ksenofobije kot reakcije na preveliko prisotnost tujcev (to je danes problem Slovenije, je rekel Bučar), ki ogroža identiteto naroda.

prispevki

Ob 18. obletnici smrti Jureta Tomsica darujeta mama Jožica in sestra Daša 50 tisoč lir za ŠZ Dom. Šestdesetletniki iz Štandreža so darovali 83.500 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Štandrežu in enako vsoto za KD Oton Župančič.

Namesto cvetja na grob Branka Jurna darujejo letniki 150 tisoč lir za obnovo spomenika padlim v NOB na Poljanah in 100 tisoč lir gospodarski zadruzi Dol-Poljane.

Namesto cvetja na grob župnika Marjana Komjanca darujejo učiteljice osnovne šole v Sovodnjah 60 tisoč lir za sovojenjsko cerkev.

Namesto cvetja na grob Renata Simonetija daruje Romana Valentinčič 100 tisoč lir za Društvo krvodajalcev iz Sovodnj.

Za postavitev spomenika NOB v Rupi so darovali: sekcija VZPI-ANPI z Vrha 100 tisoč lir; sekcija VZPI-ANPI iz Sovodnj 100 tisoč lir; Joško Černic 50 tisoč lir; Pepi Peric 50 tisoč lir.

razna obvestila

Društvo slovenskih upokojencev priredi 8. marca izlet v Istro z obiskom Portoroža, Motovuna, Buzeta in Huma. Prijava v četrtek, 16. t. m., od 10.00 do 11.00 na sedežu društva in pri poverjenikih.

Kulturno in rekreativno društvo Jadro v Laškem vabi na predavanje v petek, 17. t. m., ob 20. uri na sedežu društva v Romljanu. Dr. Pavel Medvešček iz Nove Gorice bo govoril o spoznavanju in uporabi rastlin v naših krajih in o pomenu, ki ga določeni cvetovi imajo pri posameznih narodih.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Cocktail«.

VERDI 18.00-22.00 »Moonwalker«. Igra Michael Jackson.

VITTORIA 17.30-22.00 »Ursula la roulotte del piacere«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 20.30 »L'avarco«. Gledališka predstava. Nastopa Ugo Tognazzi.

EXCELSIOR Danes zaprto. Jutri 17.30-22.00 »Sapore di piacere«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA 18.00-20.00 »Roksana«.

ŠEMPETER Ni predstave.

DESKLE 19.30 »Udarec nazaj«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Villa S. Giusto - Korzo Italia 242 - tel. 531606.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. Antonio - Ul. Romana 147 - tel. 40497.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Carlo Gianlorenzo iz splošne bolnišnice v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče, ob 11. uri Renato Blasig iz mrliske veže glavnega pokopališča v cerkev v Stražicah in na glavno pokopališče, ob 12. uri Albina Kofol vdova Humar iz Trsta na glavno pokopališče.

Izglasovan na Pokrajini Dokument o nasilju nad mladoletnimi

Goriški pokrajinski svet je na včerajšnji seji skoraj soglasno — vzdržal se je le misovec Cosma — odobril daljši dokument o stališčih Pokrajine glede nasilstva nad mladoletnimi in o ukrepih, ki naj bi jih Pokrajina sprejela in uresničila za omejevanje tega, žal, vse premočno prisotnega družbenega pojva.

Osnutek dokumenta je decembra lani sestavila demokristjanska svetovalska skupina, medtem pa so se z njim soočili tudi predstavniki drugih strank, predvsem socialisti in komunisti ter predstavnik zelenih Fiorelli.

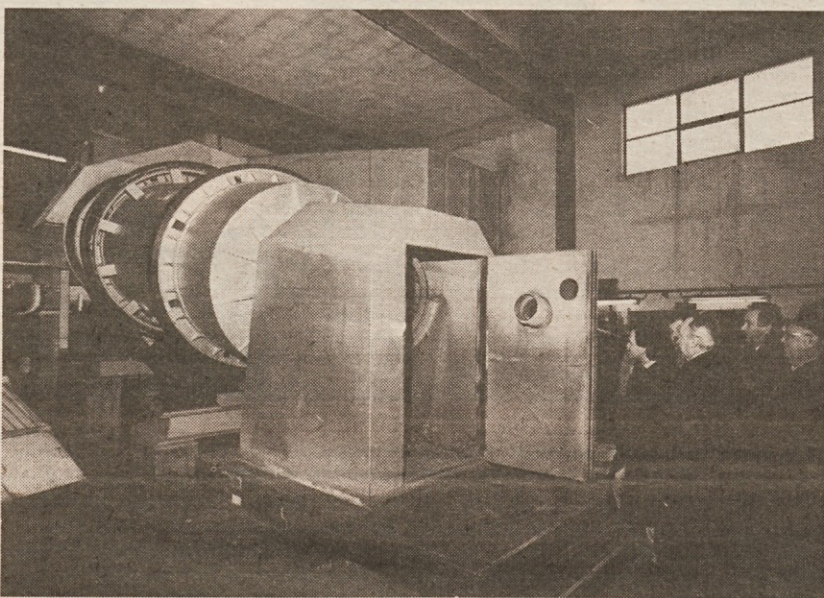
Nekaj pomislekov glede uspešnosti posegov Pokrajine za omejevanje širjenja pornografskega materiala, so izrekli tako komunisti, kakor socialisti. Dokument namreč priporoča, naj bi Pokrajina skušala, v sodelovanju z upravitelji kioskov doseči neke vrste interni dogovor o prodaji in reklamirani pornografskih revij.

Pomemben je zlasti sklepni del dokumenta, ki opozarja na nekatere nujne naloge, ki naj bi jih opravila Pokrajina, v skladu z novimi pristojnostmi. Tako se omenja potreba po pripravi posebne ankete o mladostnikih, potreba po preverjanju uspešnosti delovanja socialnih služb za mladostnike, ustanovitev posebne deželne komisije za vprašanja otroštva, izvedba raznih pobud, tudi v sodelovanju s KZE, za ovrednotenje nove kulture varstva pravic otroka.

Gre za zelo široko problematiko, na katero so v raznih ostenkih opozorili tudi med razpravo svetovalka Di Dato (KPI), Saccavini (PSI), Fiorelli (Zeleni) in nekateri drugi razpravljalci. Med razpravo so nekateri omenili zadevo Moncini v Trstu kot primer, kako se lahko še tako dobra načela v praksi povsem spremenijo.

Pomemben doprinos v razpravi je dal predstavnik zelenih Fiorelli, ki je opozoril, da je pri stvari bistveno, kako bo Pokrajina, mimo načel v dolgem in lepo oblikovanem dokumentu, ravnala v praksi.

Za prečiščevalne naprave bodo potrosili 800 milijonov Upepeljevalnik v Moraru bodo uredili

Upravitelji na ogledu upepeljevalnika v Moraru

Vprašanje uničevanja odpadkov v goriški pokrajini je še kar naprej ena glavnih skrbi za upravitelje. Poleg že zloglasnega goriškega upepeljevalnika pri Sovodnjah deluje v pokrajini še eden, pri Moraru, ki naj bi ga v zelo kratkem času začeli prilagajati novim zakonskim predpisom o preprečevanju onesnaževanja. Napravo so si ogledali predsednik Pokrajine Gian Franco Crisci skupaj z odbornikom Bressanom, župan iz Gradišča Romano Travan, ki predseduje Konzorciju za upepeljevalnik, ter župani Občin Krmin, Moraro, Marian, Medeja in Slovenc.

Načrt za prilagoditev upepeljevalnika obsega namestitev naprav za prečiščevanje dima. Predvideni strošek je približno 800 milijonov lir.

V Moraru uničujejo danes približno 35 ton odpadkov dnevno. Poleg občin na območju Gradišča in Krmina, ki so združene v konzorcij, se naprave po-

služuje tudi Tržič. Delovanje upepeljevalnika je nujno potrebno, saj se že danes pojavljajo na Goriškem velike težave pri uničevanju vseh odpadkov. Kot je pojasnil predsednik Pokrajine, proizvajamo dnevno okrog 140 ton odpadkov, zmogljivost obeh upepeljevalnikov pa dosega komaj nekaj več kot polovico te količine, saj uničujejo v goriškem upepeljevalniku povprečno 50 ton dnevno, v Moraru pa kot reče- no 35.

Postavlja se vprašanje, kam z ostalimi odpadki. Pokrajina skuša reševati problem z odlagališči. Pred kratkim so odprli novo odlagališče pri Borgnanu, ki ga upravlja prav Konzorcij za upepeljevalnik v Moraru. Delegacija upraviteljev si je ogledala tudi odlagališče. Predsednik Konzorcija Travan je pozval predstavnike Pokrajine, naj čimprej poskrbijo za potrebno kolav-

dacijo, tako da se omogoči začetek delovanja odlagališča. Poleg odpadkov naj bi tja odlagali tudi pepel iz upepeljevalnika v Moraru. Predvidevajo, da bo ta rešitev ustrezala potrebam za naslednja tri ali štiri leta, saj bo odlagališče lahko sprejelo do 100 tisoč kubnih metrov pepela. Upravitelji Konzorcija so tudi izrekli željo, naj bi se Pokrajina posvetovala z njimi, ko bo oblikovala nov načrt za uničevanje odpadkov na Goriškem.

Zborovanje slovenskih komunistov

V Kulturnem domu bo drevi ob 19.30 deželno zborovanje komunističnih predstavnikov, izvoljenih v krajevnih upravic in raznih ustanovah. Srečanje je odprto javnosti, na njem pa bo govor tudi o narodnostnem trenutku Slovencev v Italiji. Zborovanja se bodo udeležili rajonski, občinski, pokrajinski in deželni svetovalci slovenske narodnosti, izvoljeni na listah KPI. Uvodno poročilo, ki bo tudi izhodišče za kasnejšo razpravo, bo imel senator Stojan Spetič.

Pokrajinski kongres komunistične partije

Od petka, 17. t. m., do nedelje 19. t. m., se bo v Gradežu in Gorici odvijal 15. pokrajinski kongres KPI. Prišel se bo v petek ob 20. uri v kongresni palači v Gradežu z branjem uvodnega poročila pokrajinskega tajnika Enza Bucovinija, s pozdravi predstavnikov drugih strank in organizacij. Kongres se bo nadaljeval v soboto in nedeljo v Gorici v deželnem auditoriju, kjer se bo odvijala razprava in delo komisij.

Zasedanja se bo udeležil član vsedržavnega vodstva stranke Massimo Micucci, ki bo zaključil tudi delo 15. pokrajinskega kongresa.

Tat aretiran in že obsojen

V samih dvanajstih urah je 32-letni Terzo Mischou, Raštel 18, opravil tatvino, bil aretiran in obsojen. Mischou, ki je že star znanec policije in sodnih organov, je predsinoči okrog 23. ure izmaknil avtoradio iz »mercedesa« fotografja Sebastiana Visintina. Avto je bil ustavljen v Ul. Garibaldi. Lastnik je kmalu opazil tatvino in poklical policijo. Agenti so Mischoua izsledili že v kratkem nedaleč od kraja tatvine in ga aretirali.

Sodil mu je že včeraj dopoldne pretor Lia. Obtoženec je izjavil, da se ničesar ne spominja, ker je bil pač pijan. Branilec Bevilacqua je predlagal oprostitev zaradi nezmožnosti presoje v trenutku prekrška, kot podrejeno pa je predlagal obsodbo na najnižjo možno kazen in izpustitev na prostost. Drugačnega mnenja je bil pretor, ki je v bistvu sprejel zahteve tožilca: Mischoua je obsodil na 2 meseca zapore in 150 tisoč lir globe zaradi tatvine in nadaljnjih 20 dni pripora zaradi pijanosti. Zavrnil je prošnjo po izpustitvi na začasno prostost.

Izgubljeno-najdeno

V uradih goriških mestnih redarjev v Ul. Mazzini so na razplogo zakonitemu lastniku sledeči najdeni predmeti: zložljivo kolo, pet ženskih koles, dve vsoti denarja, dve zapestni uri, dve motorni kolesi, par očal za sonce, verižica, manjša torbica, trije pari očal za vid, listnica z vsoto denarja in jopič.

64-letni upokojenec iz Doberdoba umrl v trčenju z vojaškim vozilom

Evgen Jarc

Težka prometna nesreča se je pripetila včeraj okrog poldne na pokrajinski cesti št. 15 med Devetaki in Poljanami. Za poškodbami je med prevozom v bolnišnico umrl 64-letni Evgen Jarc iz Doberdoba, Tržaška ulica 33, v bolnišnici v Tržiču se zdravi s prognozo okrevanja v me-

secu dni 62-letna Vida Lavrenčič, v nesreči sta bila laže ranjena tudi karabinjer, voznik vojaškega vozila, 24-letni Giuliano Rivaletto in njegov spremljevalec. Zdravila se bosta pet, oziroma štiri dni.

Menda je nesreči botrovalo mokocestišče. Nesreča se je pripetila v bližini ostrega ovinka, ki je sicer prizorišče pogostih nesreč na tej cesti. Po dosedanjih ugotovitvah sta se vozili trčili bočno. Po trčenju je fiat 126, v katerem sta se peljala Evgen Jarc in njegova 62 let stara žena, odbilo v desno stran cestišča, ob skalnati rob.

Ponesrečenca so iz razbitin avtomobila izvlekli gasilci. Najhujše poškodbe je utrpel prav voznik fiata, ki je umrl med prevozom v bolnišnico. Cesta je bila dalj časa zaprta za promet.

Evgen Jarc je bil vrsto let zaposlen v ladjedelnici v Tržiču in je pred nekaj leti stopil v zaslužni pokoj.

Včeraj zjutraj se je v Krminu pripetila še druga huda prometna nesreča, v kateri je izgubil življenje 61-letni kmet Edo Ambrosi, Ul. Faet

2. Mož se je vozil na svojem motornem kolesu, ko ga je avtomobil, ki ga je upravljal 23-letni Antonio Acciarino, smrtno zbil na tla. Ambrosi je bil pri priti mrtev.

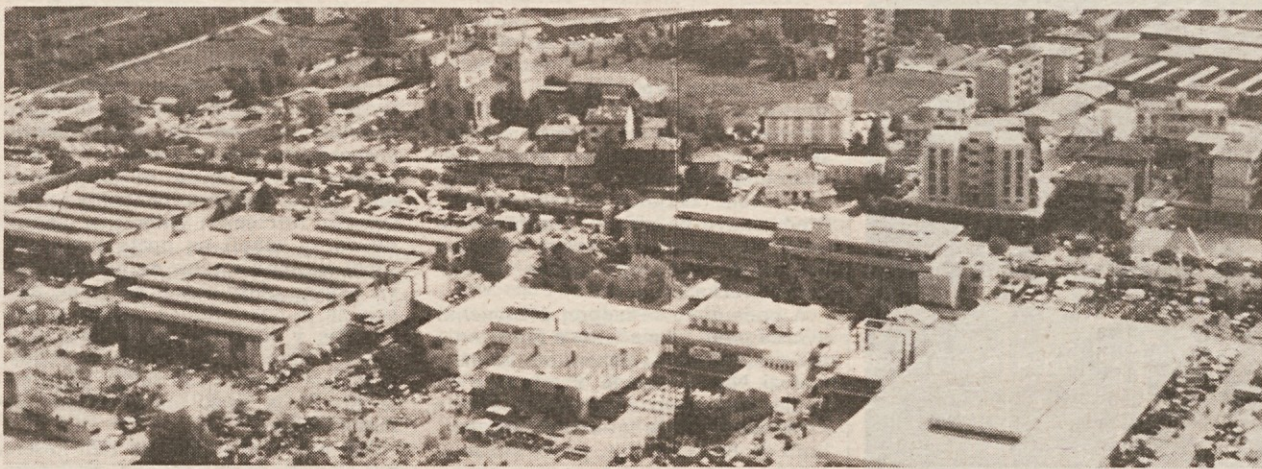
O številnih nesrečah poročajo tudi iz drugih krajev na Goriškem. Spolzko cestišče je bilo prava past zlasti za avtomobiliste na območju Krasa.

Na Rojčah se je včeraj dopoldne huje ranil 50-letni Luigi Moscarella iz Gorice, Kraška ulica 25. Zaradi zloma kolka na levi nogi in drugih poškodb se bo moral zdraviti dva meseca. Moscarello je z avtom zbil Luca Tortolo iz kraja Pasian di Prato. Tortolo je vozil iz Štandreža proti mestnemu središču, Moscarello pa je nameraval prečkati cesto. Do nesreče je po vsej verjetnosti prišlo tudi zaradi spolzkega cestišča.

Zaradi poškodb, ki jih je zadobil v prometni nesreči na križišču pod železniško postajo, so v bolnišnico sprejeli tudi 31-letnega Livia Lorenzona iz Gorice, Ulica Signorini 9.

V Dolu pa se je ranila 49-letna Lucia Padovan iz Ronk. Zdravila se bo osem dni.

Bogat program letošnjih specializiranih sejmov Jutri odprejo v Pordenonu sejem strojev za obdelavo lesa

PORDENON — Jutri zjutraj bodo v tem pomembnem industrijskem središču zahodne Furlanije odprli sejem strojev za obdelavo lesa, ki so mu dali naslov SAMULEGNO. Sejem prireajo letos že sedmič. Sejmšče bo odprto do vključno ponedeljka, 20. februarja. Čeprav je tovrstni sejem namenjen predvsem industrijcem, obrtnikom in gozdarjem, t.j. tistim, ki jih najbolj zanima ta dejavnost, pridejo na sejmšče tudi drugi ljudje. Lani so na tem sejmu imeli 11.000 obiskovalcev.

Pordenon je na stičišču dveh dežel, Furlanije-Juljske krajine in Veneta. Še zlasti v pokrajinah Pordenon in Treviso je polno industrijcev in obrtnikov, ki se ukvarjajo s predelavo lesa in izdelavo pohištva. Tu so tudi nekatere večje tovarne, ki imajo veliko poslov z inozemstvom. Kdor se na stvari spozna, trdi, da je v teh dveh deželah 10.000 takih podjetij s približno 75.000 zaposlenimi.

Prav zaradi tega vsem zainteresiranim prav pride tak sejem, na katerem se pobleže seznanijo z novimi stroji. Letos bo prišla na sejmšče tudi delegacija madžarskih gospodarstvenikov. Madžari kažejo v zadnjem času veliko zanimanja za gospodarske dosežke v Italiji. V Pordenon bodo prišli tudi mizarji iz Koroške in Štajerske. Napovedan je organiziran obisk približno 150 mizarjev iz teh dveh avstrijskih dežel.

Direktor pordenonskega sejma Albano Testa nam je povedal, da bodo v sejemskih dneh imeli vrsto strokovnih

posvetov. Že jutri popoldne bo govor o zavarovanju in kreditni politiki za lesna podjetja. V petek zjutraj bo govor o varstvu delavcev v podjetjih. Prikazana bo anketa, ki so jo izvedli v 237 podjetjih območja okrog Potrdenona, na katerem so lesna podjetja. V soboto bo posvet o designu pohištva. Govorili bodo univerzitetni profesorji in oblikovalci. Zaključni posvet bo v ponedeljek popoldne, ko bodo govorili o bodočem skupnem evropskem trgu v devetdesetih letih.

Na pordenonskem sejmšču imajo že izdelan letošnji program sejmov. Prvega so sicer že imeli pred tednom dni. Bil je to ptičij sejem. Od 5. do 6. marca bo na sejmšču 2.vsedržavno tekmovanje frizerjev in brivcev. Od 11. do 19. marca, tik pred začetkom pomladi, bo v Pordenonu že tradicionalni sejem cvetličarstva in vrtnarstva z naslovom Ortogiardino. Sredi aprila bo mednarodni konjski sejem. Sejem elektronike in radioamaterjev, ki bo letos že štiriindvajsetič, bo od 29. aprila do 1. maja. SAMUPLAST, sejem plastičnih izdelkov, bo od 18. do 21. maja. Ta sejem bo nekako v dopolnilo lesnemu sejmu, ki bo v teh dneh. Razstava starega orožja bo 27. in 28. maja, sejem športa, turizma, gastronomije in obrti pa bo v prvi polovi junija.

43. mednarodni sejem v Pordenonu bo od 2. do 10. septembra. Sejem elektronike EHS bo v začetku oktobra, sejem avtomobilov in motorjev konec novembra, sejem obrti v deželah Alpe-Adria pa v začetku decembra.

Tudi vinogradniki iz tujine na letošnjem Vinitaly v Veroni

VERONA — Tudi Francozi, Zahodni Nemci in Španci bodo prikazali svoja vina na letošnjem sejmu Vinitaly, ki bo od 14. do 19. aprila v Veroni. To je brez dvoma velik uspeh za ta sejem, kjer so v prejšnjih letih bila razstavljena le italijanska vina. Lani so se prvič pojavili Američani. Njihova vina so bila dobro sprejeta. Letos bodo Američani še bolj kvalificirano prisotni, saj se bodo v Veroni pojavila zastopstva vinogradnikov iz Virginije, Kalifornije in Teksasa, torej zveznih držav, v katerih se v zadnjem času čedalje bolj ubadajo v vinogradništvom.

Na lanskem sejmu je v Veroni bilo 1.325 razstavljalcev, od teh jih je 72 bilo iz osmih tujih držav. Razstava je bila na 105.000 kvadratnih metrih. Obiskovalcev je bilo 81.000. Italijanov je bilo kar za 15 odstotkov več, tujcev pa 26 odstotkov več.

V Veroni so si po lanskem uspehu meli roke. To pa jih ni uspavalo. Še bolj so pogledali čez mejo, in prvi uspehi so že tu, saj bodo, kot smo že omenili, na letošnjem sejmu sodelovali Španci, Nemci in Francozi.

Vinitaly v Veroni bo letos že triindvajsetič. Tudi letos bodo razstavljali žlahtna vina in stroje ter naprave, ki zanimajo vinogradnike ter kletarje.

Priredili bodo tudi nekaj strokovnih posvetov. Govor bo o preureditvi vinogradov. Po mnenju strokovnjakov EGS je v Italiji kar 200.000 hektarov vinogradov preveč. Res je, da je zaradi vremenskih razmer lanska proizvodnja vina padla od predlanskih 76 milijonov na 67 milijonov hektolitrov. Vendar je tudi to bilo preveč. Nedotaknjeni naj bi ostali vinogradi v krajih z zaščitenim poreklom.

Dodajmo, da bo v istih dneh na veronskem sejmšču tudi sejem z naslovom Distilla, na katerem bodo razstavljali žgane pijače in likerje.

Salon biološkega kmetijstva v marcu na sejmu v Veroni

VERONA — Salon biološkega kmetijstva bodo letos priredili v okviru kmečkega sejma v Veroni, ki bo od 12. do 19. marca. Na največjem italijanskem kmetijskem sejmu, kjer so lani praznovali 90. letnico, bodo posebno pažnjo posvetili ekološkim vprašanjem. Vedno več zanimanja je za biološko kmetijstvo, to je za kmetijstvo brez kemičnih gnojil in drugih pripomočkov.

Na tem veronskem sejmu bodo govorili tudi o rezultatih ankete ISPES o vzrokih onesnaženja. Italijani menijo, da so kemična gnojila vzrok za

dobro osmino vsega onesnaženja v državi.

V Veroni so se že zdavnaj specializirali. Leta 1948 so v okviru sejma priredili salon kmetijskih strojev, leta 1968 salon nove tehnologije, leta 1988 pa salon informatike v kmetijstvu.

Vse to seveda zanima kmetovalce. Ti v Verono prihajajo v zelo velikem številu. Lani je tam bilo 2.080 razstavljalcev, od teh 325 iz tujine, Obiskovalcev je bilo kar 460.000, kar je pomenilo 17 odstotkov več kot leto prej.

Na sejmu ISPO v Münchnu

Priznanje Reinholdu Messnerju

MÜNCHEN — Reinhold Messner, znan alpinist doma iz Južne Tirolske, bo 22. februarja v Münchnu dobil pokal ISPO. Gre za nagrado, ki jo vsako leto v tem času v glavnem mestu Bavarske podelijo športniku, ki se je vsestransko izkazal. Nagrado podelijo na otvoritveni svečanosti tamkajšnjega mednarodnega sejma športnih oblačil — Internationale Fachmesse für Sportartikel und Sportmode. Sejem bo letos že tridesetih na münchenskem gospodarskem razstavišču. Naslov sejma je ISPO 89.

Nagrado so pričeli podeljevati leta 1971. Doslej so z njo bili nagrajeni Birger Ruud, Max Schmeling, Sepp Bradl, Fritz Walter, Christl Cranz-Borchers, Emile Allais, Gottfried Cramm, Josef Neckermann, Zeno Colò, Fanny Blankers-Koen, Erika Spiess-Mahringer, Emil Zatopek, Pelé, Fritz Thiedemann, Toni Sailer, Jean-Claude Kily, Wilma Rudolph in Willy Bogner.

Na münchenskem sejmu, ki bo odprto do 26. februarja, bodo razstavljali oblačila in naprave za vse vrste športov.

Reinholdu Messnerju so sklenili podeliti nagrado zato, ker je več kot tritisočkrat naskočil gore, stokrat je odprl nove poti, bil je na vseh štirinajstih osemstisočkah.

Letos 90-letnica pomembne prireditve

V Zagrebu sejem usnja in obutve

ZAGREB — V glavnem mestu Hrvatske bodo letos slavili 90-letnico tamkajšnjega sejma, ki se je leta 1909 začel z imenom Zagrebački zbor. Tudi v Zagrebu so sledili toku časa. Od prvega splošnega sejma so šli na specializirane sejme. Največji zagrebški sejem, na katerem svoje izdelke razstavljajo najpomembnejša jugoslovanska podjetja in tudi tista tujja, ki žele trgovati z jugoslovanskimi poslovnimi, je seveda jesenski sejem. Skozi vse leto pa tam prirejajo specializirane sejme.

Prvi od teh bo 38. mednarodni sejem usnja, obleke in obutve. Ta bo od 21. do 24. februarja. Pred letom 1969 je bil tudi ta sejem sestavni del jesenskega.

ga. Takrat pa so pričeli s samostojno razstavo.

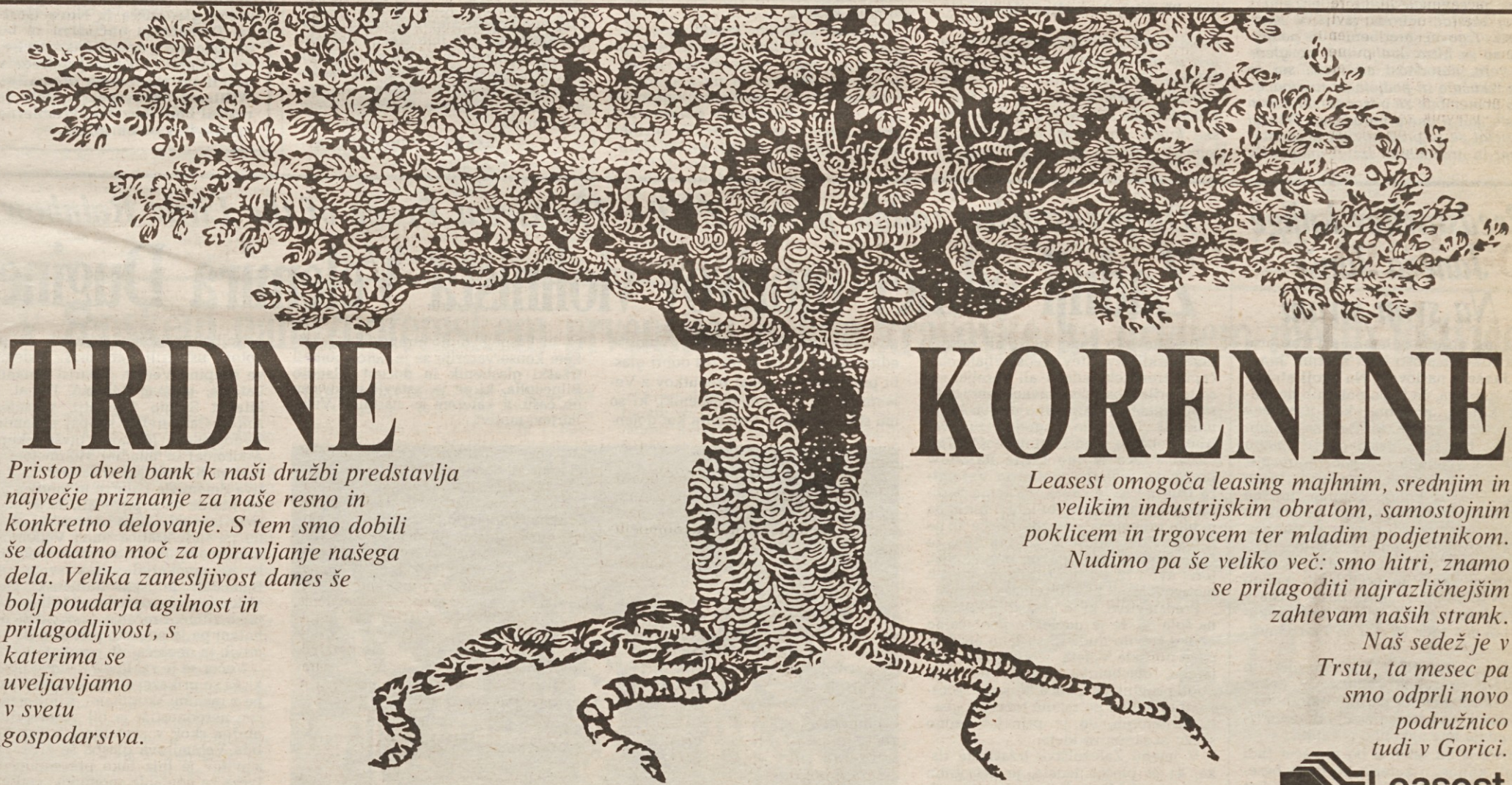
250 podjetij bo letos razstavljalo na 20.000 kv. metrih pokrite površine. Med razstavljalci je tudi štirideset iz tujine, in sicer iz Avstrije, Belgije, Zvezne republike Nemčije, Češkoslovaške, Demokratične republike Nemčije, Grčije, Italije, Madžarske, Nizozemske in Švice.

Razstavljali bodo surove kože, krzna, umetni material za obutev in kožno galanterijo kot tudi stroje za tovrstno industrijo. Najboljšim jugoslovanskim izdelovalcem obutve in kožne galanterije bodo podelili že tradicionalna priznanja. V sejemskih dneh bodo priredili tudi modne defileje.

Sejem stolice v Vidmu

VIDEM — V najpomembnejšem fur-lanskem mestu se pripravljajo na letošnji sejem stolice, ki bo tam od 29. aprila do 2. maja. V bližini Vidma se z izdelavo stolic ukvarja skoro 10.000 ljudi.

Zastopniki družbe Promosedia in Videmske trgovinske zbornice v teh tednih skrbijo za reklamiranje sejma v italijanskih in tujih središčih.

TRDNE

Pristop dveh bank k naši družbi predstavlja največje priznanje za naše resno in konkretno delovanje. S tem smo dobili še dodatno moč za opravljanje našega dela. Velika zanesljivost danes še bolj poudarja agilnost in prilagodljivost, s katerima se uveljavljamo v svetu gospodarstva.

KORENINE

Leasest omogoča leasing majhnim, srednjim in velikim industrijskim obratom, samostojnim poklicem in trgovcem ter mladim podjetnikom. Nudimo pa še veliko več: smo hitri, znamo se prilagoditi najrazličnejšim zahtevam naših strank.

Naš sedež je v Trstu, ta mesec pa smo odprli novo podružnico tudi v Gorici.

Leasest

CASSA DI RISPARMIO
DI GORIZIA

TRŽAŠKA KREDITNA
BANKA

FINANČNA DRUŽBA
S.A.F.T.I. S.p.A.

SOCIETÀ FINANZIARIA
TRIESTINA

Drevi v okviru abonmajskih koncertov Glasbene matice Budapest chamber orchestra v Trstu

V tržaškem Kulturnem domu v Trstu bo drevi v okviru abonmajskih koncertov Glasbene matice nastopil Budapest chamber orchestra (na sliki) z dirigentom Giovannijem Pacorjem in solistom violinistom Črtomir Šiškovcem. Izvajal bo dela Leclaira, Vrabca, Spohra in Mozarta

Na kasetah posnete izbrane pesmi obeh pesnikov Prešeren in Kosovel z glasom Aleša Valiča

Aleša Valiča že vrsto let poznamo kot izvrstnega recitatorja, občutenega posredovalca umetniških besedil, ki se je v tej smeri izpopolnjeval pri moštru lepo govornih besedah Rudiju Kosmaču. Del te svoje ustvarjalnosti skuša rešiti pred minljivo usodo radijskih literarnih oddaj, ki so največji "producent" recitacij, in tako je izdal pred dnevi že drugo kaseto svoje umetniške besede, na kateri z igralko Stanislavo Bonisegno bereta izbrane pesmi Srečka Kosovela.

A pomudimo se najprej pri prvi, ki je izšla pred dvema letoma in se zanjo zdi, da ni doživela pozornosti, kakršno zasluži. Njen naslov je "Prosto srce" in z nje poslušamo 22 pesmi Franceta Prešerna, ki jih je igralcu pomagal izbrati dr. Boris Paternu, pri čemer se je odločil upoštevati njihove prve natisne, ki se včasih (izrazit primer je *Glosa*) precej razlikujejo od kasnejših, danes seveda dosti bolj znanih različic. Izbor je zasnovan tako, da so na prvo stran traku razvrščeni zgledi iz Prešernove ljubezenske poezije, na drugo pa njegove pesmi z, recimo, eksistencialno tematiko, medtem ko je od pesmi z domoljubno vsebino upoštevana le ena, *Elegija svojim rojakom*. Izbor je zanimiv in razmeroma nekonvencionalen, saj ob nekaterih najbolj znanih Prešernovih pesmih slišimo tudi nekatere, ki so manj vsidrane v naši zavesti o pesniku. Aleš Valič recitira Prešernove poezije zgledno, nekeje v vmesnem prostoru med identifikacijo z vse-

bino in razumsko distanco. Zlasti prva stran kasete mu omogoča lepo izpeljan razpoloženski lok, ki se začneja v vedro, skoraj razposajeno interpretacijo pesmi *Zvezdogledom*, se nato nadaljuje v upajočem ljubezenskem čustvu, a se kmalu zresni v vse bolj trpko odpoved. Važno se zdi pripomniti, da se Valičeva recitacija — ob smiselni razčlenitvi vsebine in izborni dikciji — nikoli ne opaja sama nad seboj, da torej igralec ne formira barve svojega glasu zaradi nje same, ampak da je dokaj široka barvna paleta ves čas v funkciji pripovedovanega. Opazen delež pri soustvarjanju vzdušja dodaja glasba Lada Jakše, lektorica je bila Nada Šumi, tonski mojster pa Jure Culiberg.

Ista ekipa je oblikovala tudi kaseto z naslovom "Iz dna zavesti", za katero je pesmi Srečka Kosovela izbral Andrijan Lah. Kaseto je, v skladu s Kosovelovim razgibanim pesniškim obrazom, izoblikovana izrazito dvodelno, saj slišimo s prve strani njegove znane impresionistične poezije, predvsem pa celotni cikel "Tragedija na oceanu", na drugo stran kasete pa so uvršeni primeri iz njegove konstruktivistične delavnice. Izvedbeno se zdi bolj uspešna druga stran: marsikak Kosovelov pesniški konstrukt je interpretiran kar kot skeč, zelo razgibano, duhovito, ironično in sarkastično, pa seveda tudi zresnjeno in prizadeto, kadar je govor o silnih nedoumljivostih življenja. Prva stran je nemara kar preveč umirjena; zlasti za interpretacijo "Tragedije na oceanu" se zdi, da sta Valič in Bonisegna premalo izpostavila njeno apokaliptično grozo in jo preveč zasidrala v nekakšni somnambulni iracionalnosti. Je pa cikel zanimivo členjen na moškega in ženskega govorca, kar daje celoti nekajkrat dodatne razsežnosti, recitacije pa so — ob glasbi — podlagane z različno akustičnimi odmevi, ki skušajo pridati govornemu še prostorsko razsežnost.

Kaseti, ki ju je izdala Dokumentarna, sta zanimiva poskusa širiti poezijo s pomočjo modernejših medijev in hkrati ohraniti kakovostnih recitatorskih dosežek za dlje kot le eno predvajanje. Vsekakor sta primerni za šolske audioteke, a hkrati njihov okvir seveda preraščata, saj sta namenjeni vsem, ki sta jim pri srcu Prešeren in Kosovel ter subtilna in prečiščena recitacija njenih pesmi.

Obe kaseti si lahko preskrbite v Studiu PHI v Ul. s. Michele 8/1 v Trstu.

ALEŠ BERGER

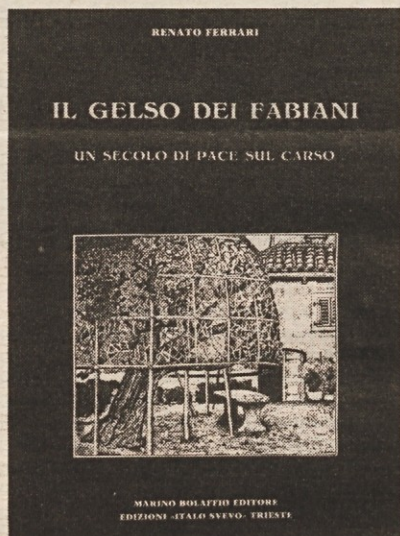
Premiera Mladinskega amaterskega gledališča iz Nove Gorice

V mali dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici bo jutri premiera Mladinskega amaterskega gledališča iz Nove Gorice. Domačemu občinstvu se bo predstavilo z delom Pasje življenje Hamleta ali nekaj gnilega v deželi po angleškem dramatik Williamu Shakespearu. Delo je režiral Emil Aberšek. Premierna uprizoritev bo ob 18. uri.

Tržaška založba Svevo ponatisnila knjigo Murva rodu Fabianijevih Ferrarijev roman o Krasu, ki ga ni več

Pred kratkim je tržaška založba Italo Svevo ponatisnila delo Renata Ferrarija *Murva rodu Fabianijevih. Stoletje miru na Krasu (Il gelso dei Fabiani. Un secolo di pace sul Carso)*. Knjiga izpod peresa potomca Fabianijevih je že ob prvi izdaji leta 1975 doživela spodbuden uspeh, posebno med tistimi tržaškimi bralci, ki jim je Kras s svojimi ljudmi nadvse blizu. Avtor je pripovedno gradivo zajel iz preteklosti svojih prednikov, da bi lahko čim bolj verodostojno zabeležil družinsko biografijo. Odločil se je za zgodovinsko neprizadetost, v resnici pa se je z veliko težavo odrekel sočustvovanju z junaki zgodbe, kar je sicer zelo razumljivo. Pripoved se razpleta v stoletju od konca Napoleonovih vojn vse do izbruha prve svetovne vojne, v obdobju miru, ko so mesta in njegova okolica živeli v sožitju.

Trst je takrat doživel gospodarski in demografski razcvet. Od vsepovsod so se priseljevali ljudje in prinesli s seboj kapital, oziroma poklicne spretnosti. Trgovci, gradbeniki in podjetniki so se hitro uveljavljali ne glede na vero, narodnost ali jezik, saj so bile izkušnje in podjetnost tujerodcev zelo pomembne za gospodarski vzpon mesta, kot njihova narodnost. Tržaški patriotat se je pred novimi gospodarskimi in družbenimi izzivi umaknil v

Platnica Ferrarijeve knjige

svoje palače, objokoval dunajsko oblast in raje ohranjal spomine na preteklost. Protagonistka Ferrarijeve zgodbe Charlotte nas ne popelje v aristokratske salone in niti v meščanske kroge, kot bi lahko pričakovali, temveč v kraške ograde in vinograde.

Prav v tisto zaledje, ki je tudi v tistih časih ustvarjalo v marsikaterem meščanu občutek strahu. Redki so bili tisti Tržčani, ki so s Krasom in z njegovim prebivalstvom znali vzpostaviti človeške odnose, tako da so bili marsikateremu trgovcu ali podjetniku daljni kraji, npr. na Vzhodu, bližji kot kraške vasi.

Charlotte se je v Kras zaljubila na prvi pogled. Omrežila jo je narava v okolici Kobdila, presenetil jo je človeški zanos Kraševcev, ki je vedno potekal v sozvočju z naravo. Vzljubila je kraška ledinska imena, se naučila slovensko in kasneje poročila Antona Fabianija. Njegova družina je bila družina zemljiških gospodov, ki so se v Kobdij preselili iz Lombardije že v srednjem veku. Družinski naziv "Nobilis Dominus" jim ni preprečil, da so vzpostavili pravilno razmerje z okoljem, v katerem so živeli, tako da so tudi postali iskreni branilci Krasa in njihove kulture.

Charlotte odkriva kraški svet, njegove ljudi in njihove navade. Avtorju bi pri tem opisu lahko očitali, da pozablja na revščino in na negotovost takratne kmečke eksistence, čeprav bi lahko prav objektivno ponazoritev gospodarskih in družbenih razmer takratne kmečke družbe morda okni-

la skoraj pravilni slavospev Krasa in kraškega človeka.

Ferrari želi ohraniti v najlepšem spominu svet, ki ga dejansko ni več, obžaluje propad tradicionalne družbe, ker se verjame v njen red in v njen mir. Povsem tuja mu je družba, iz katere se je kasneje izrodila nacionalistična mržnja, občutki superiornosti in omalovaževanje različnosti. Ko se ljudje niso več razlikovali po debelosti, lepoti in zunanjem videzu, je razpoznavni znak postal jezik, s katerim so se dnevno sporazumevali. Trst, ki je doživel trgovski in industrijski vzpon predvsem zaradi priliva najrazličnejših narodnosti, je pozabil, da je etnična različnost neizmerno bogastvo in da je njegovo kulturno in gospodarsko blagostanje možno le, ker so ti kraji resnično stičišče ljudstev in kultur.

Avtor enači konec miru na Krasu s koncem večjezične civilizacije in strpnosti. Sprašuje se, kje so časi, ko je bila Kopitarjeva slovnica najlepše darilo za rojstni dan ljubljenega dekleta. Na vse to ostaja le še lep spomin. Bogata družinska dediščina mu vsekakor dovoli, da tudi v Milanu oživi barve, čustva in narave kraškega sveta, ki ga ni več.

MARTA VERGINELLA

Predstavitve knjige Janeza Janše Na svoji strani

Konec minulega leta je pri Časopisu za kritiko znanosti izšel zbornik *Janeza Janše* z naslovom *Na svoji strani*. Nič čudnega, če je po poletnih dogodkih knjiga, podobno kot Kavčičev Dnevnik in knjiga, ki obravnava ljubljanski proces z naslovom V imenu ljudstva, vzbudila tolikšno zanimanje, da se jo na knjižnih policah težko dobi. Vse tri knjige odpirajo mnoga vprašanja in vzbujajo tudi polemične misli in prav zaradi tega se je Kosovelova knjižnica skupaj s hotelom Triglav Sežana odločila pripraviti večer z Janezom Janšo in predstaviti knjigo Na svoji strani. Z Janšo bosta prišla v Sežano tudi člana odbora za človekove pravice Igor Bavčar in Igor Omerza.

Namen večera je tudi razvijati in poživiti družabno življenje v nekoč zelo obiskanem in najstarejšem hotelu v Sežani, na katerega so prav domačini zadnja leta nekoliko pozabili.

Kdor si bo želel, si bo ta večer tudi kupil knjige, o katerih bo tekla beseda. Večer je organiziran podobno kot vsi že poznani kulturni večeri v Kosovelovi knjižnici, brez kakršnih koli obveznosti (brez vstopnine). Kdor bo želel, si bo le po lastni želji ob mizi karkoli naročil.

a. n.

Ob predstavitvi zadnje plošče ZTT - The Great Peace of the Little Rainbow Zadnji odmev motivov violinista Velemira Dugine

Predstavitve knjig, plošč ali drugih umetniških stvaritev predstavljajo običajno trenutek radosti ali veselja, saj so to priložnosti, ko ustvarjalnost dobi svoj zunanji in otipljivi videz in ko je umetnik istočasno nagraden za svoj trud. Sobotna predstavitev plošče *The Great Peace of the Little Rainbow* prežgoda umrlega violinista Velemira Dugine se je izmaknila temu nepisanemu pravilu, prej bi lahko rekli, da je bila prepojena z otožnostjo, če že ne z nekakšno zadušeno žalostjo. Saj je bil odsoten prav glavni protagonist, torej avtor in eden od izvajalcev vseh motivov, ki jih plošča prinaša.

Predstavitve, ki jo je gostila Glasbena šola 55, se je udeležilo neobičajno veliko število ljudi, ki so tako ali drugače poznale Veleta — violinista, prijatelja, glasbenika, avtorja ali tudi samo prijetnega znanca, ki se je sproščeno premikal po raznih tržaških glasbenih krogih, da je prinašal vedno sveže in zanimive ideje.

V imenu Založništva tržaškega tiska, ki je ploščo izdalo, je prisotnim spregovoril Miran Košuta. Iz njegovih sicer priložnostnih besed je zavelo obžalovanje, da je tržaški glasbeni svet — slovenski in italijanski — izgubil zanimivega avtorja in izrednega violinista, ki se je z lahkoto sprehajal med raznimi glasbenimi vrstami, od klasič-

ne glasbe do folklorne. Plošča je tudi še edina možnost, da si ob res dobri glasbi pričramo še nekaj trenutkov z Velemirom in mladimi glasbeniki, ki so mu stali ob strani. Velemira kot gojen-

ca in kasneje diplomiranca na Tržaškem konservatoriju se je nato spomnil tržaški glasbenik in docent Claudio Bilucaglia, ki se je ustavljal predvsem ob času, v katerem so nastajali Velemirjevi motivi.

Violinist Velemir Dugina (prvi z leve) s skupino Veema

Najbolj prisrčen trenutek so prav gotovo ustvarili člani bivše Velemireve skupine Veema (kitarist Emanuele Laterza, bobnar Roberto Tomat, bas kitarist Sergio Candotti, saksofonist Anteo Cannarella) skupaj s Sandrom Vodopivcem (članom bivše skupine Androide) in mladim violinistom Antoniom Kozino, ko so zaigrali dva motiva Emanuela Laterze in motiv s plošče. Morda velja povedati, da je Veema sicer ime zaleškega božanstva, istočasno pa tudi kratica imen Velemir in Ema(nuele). Fanta sta sicer zasledovala in zagovarjala vsak svojo smer: Emanuele je iskal italijanski melos, Velemir pa je zasledoval balkanske in irske ritme. Srečanje, sintezateh dveh hotenj pa je pogosto privedla do zanimivih in neobičajnih rezultatov.

Večer se je zaključil z video posnetki, ki so prikazovali Velemirove nastope z različnimi skupinami. Kljub nekaterim nerodnostim je bil večer prijetno otožen skok v preteklost, v čas, ko je bila Velemirova glasba še živa. Predstavitve je bila tako pravzaprav preteza za obujanje spominov, čeprav bi plošča po kvaliteti zaslužila uspeh, kar v našem prostoru kljub naporu založnika še zdaleč ne bo enostavno, v širšem prostoru pa jo bo pogoltnila kopica plošč, ki preplavljajo tržišče.

NADJA KRIŠČAK

V prvih polfinalnih tekmah košarkarskega pokala pokalnih prvakov

Tesni zmagi Žalgirisa in Real Madrida

POKAL POKALNIH PRVAKOV

ŽALGIRIS - SNAIDERO 86:80 (49:48)
ŽALGIRIS: Brazis, Visockas 6, Leka-rauskas 2, Krapikas 2, Kurtinaitis 24, Sabonis 16, Brazdauskas 7, Homičus 21, Einikis 2, Jovajša 6.

SNAIDERO: Gentile 26, Esposito, Dell'Agnello 10, Oscar 27, Tufano 1, Boselli 3, Glučkov 13, Rizzo, Falco.

SODNIKA: Douvis (Gr.), Jungebrand (Fin.). PON: Sabonis (33), Kurtinaitis (36).

KAUNAS — Prva polfinalna tekma pokala pokalnih prvakov med domačim Žalgirisom in Snaiderom iz Caserte je imela dva o braza. Prvega, ki je trajal tja do sredine drugega polčasa, ko so domačini premočno vodili s 80:56, nato pa drugega, ko so Oscar in tovariši ostro reagirali, izkoristili odhod z igrišča Sabonisa in Kurtinaitisa ter nato zmanjšali zaostanek na samo šest točk. Povratna tekma bo v torek, šest točk pa se da nadoknaditi z lahkoto.

CIBONA - REAL MADRID 91:92 (47:53)

CIBONA: Nakić 6, A. Petrović 10, Bečić, Čutura 8, Anzulović 3, Sunara 23, Cvjetičanin 14, Miličević 13, Razić, Arapović 14.

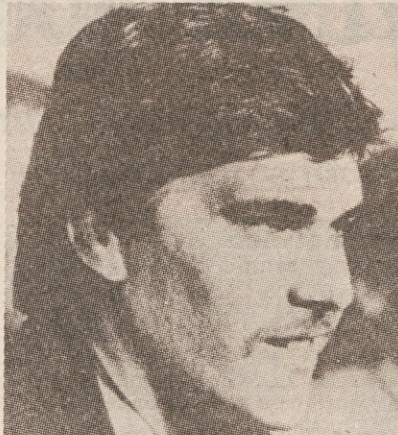
REAL MADRID: Llorente, D. Petrović 38, Romay 4, Birjukov 19, Martin 9, Perez, Villabos, Cargol 2, Rogers 14, A. Martin 6.

SODNIKA: Ivanov (Bolgarija), Nalibhau (Francija). GLEDALCEV: 6000.

ZAGREB — Košarkarji zagrebške Cibone so izgubili idealno priložnost, da premagajo slavno ekipo, ki uvršča Dražena Petrovića. To je bilo prvič, da je Dražen igral proti svoji ekipi, to pa je storil zelo dobro. Zagrebčani so imeli zadnji napad, vendar pa so, namesto da bi dosegli trojko in z njo tudi izenačenje, dali le koš ter tako tekmo izgubili. Vendar pa ni še nič izgubljeno.

KORAČEV POKAL

CANTŮ — Danes se bosta na polfinalnem srečanju košarkarskega Kora-

Arvidas Sabonis

čevega pokala srečali ekipo domače Vismare in milanskega Philipsa. Naključje je hotelo, da se v polfinalu tega prestižnega pokala srečata dve italijanski peterki, ki imata mnogo razlogov, da si trdno želita zmago. Ekipo iz Cantuja je že pet let v obrobju "velike

košarke", in sicer od tiste tekme leta 1983 v Grenoblu, ko so igralci iz Cantuja osvojili svoj drugi zaporedni košarkarski pokal prvakov.

Tudi Milančani imajo mnogo razlogov za zmago. V italijanskem prvenstvu so neverjetno izgubili štiri zaporedne tekme, v lanskem polfinalnem srečanju play-offa za državno prvenstvo pa so premagali prav današnje nasprotnike v tekmah gladko z 2:0. D'Antoni, Meneghin in Premier sestavljajo staro gardo Milančanov, vendar pa imajo tudi novi igralci svojo težo. Ekipo trenerja Casalinija bo po vsej verjetnosti igrala brez svojega Američana McAdooja.

POKAL PRVAKOV

SPLIT — Jutri pa se bosta na odločilnem srečanju za uvrstitev v finalni del evropskega košarkarskega pokala prvakov v Splitu srečali domača Jugoplastika in italijanski prvak Scavolini iz Pesara. Slednji je pred kratkim izgubil doma s Sovjeti CSKA iz Moskve in zato računa na pozitiven izid. Spličani pa morajo to tekmo absolutno zmagati, sicer bo njihova pot do velikega finala zelo otežkočena.

Teniški turnir v Milanu

Leconte izločen

MILAN — Včeraj se je v Milanu začel mednarodni teniški turnir Stella Artois, na katerem so zabeležili nekaj presenečenj. Prvovrstno presenečenje je pripravil komaj 18-letni sovjetski tenisač Andrej Čerkasov, ki je v prvem kolu izločil enega nosilcev skupin Francoza Leconteja s 7:6 (10:8), 4:6, 6:3. Zmaga Sovjeta je bila povsem zaslužena, čeprav je pošteno priznal, da je Leconte izven forme. Včeraj je tudi izpadel nosilec skupina števil. 8 Sovjet Česnokov, ki pa se je odpovedal sodelovanju zaradi bolezn.

Italijan Paolo Canè je premagal Španca Carbonella s 6:3, 6:2, vendar pa je slednji tako šibek, da se Italijani te zmage še ne morejo veseliti. Soliden Šved Svenson pa je gladko premagal Narduccija s 6:4, 6:2. Slednji se je upiral Svensonu že v Davisovem pokalu v petih setih. Sovjet Volkov pa je premagal Jugoslovana Gorana Ivaniševića s 6:4, 3:6, 6:4. Od ostalih izidov bi še omenili Zahodnega Nemca Jelena, ki je premagal Šveda Gustavsona s 6:4, 6:2 ter Čeha Šrejbera, ki je odpravil Argentinca Masso s 7:5, 6:2.

V pričakovanju tekme proti Danski

Vicini zbral svoje igralce

FIRENCE — Zvezni trener italijanske nogometne državne reprezentance Azeglio Vicini je včeraj vodil v nogometnem centru v Covercianu prvi trening svojih reprezentantov, ki bodo v sredo, 22. t. m., odigrali prijateljsko nogometno tekmo proti Danski. Trening ni potekal povsem mirno, saj so nekateri gledalci žalili in izžvižgali Bertija, katerega krivda je ta, da ga je lani Fiorentina prodala Interju.

Na srečanju z novinarji je nato Vicini dejal, da mu ne ugaja "igra dvojic". Prav gotovo je mislil, da ne bo odlična igralka Sampdoria Mancinija in Viallija nadomestil z mladima "zvezdama" Fiorentine, ki posebno močno svetita prav v zadnjem obdobju, Baggioni in Borgonovom. Postava Italije, ki bo stopila na igrišče prihodnjo sredo proti Danski v prvem polčasu je sledeča: Zenga (Tacconi), Bergomi, Maldini, Baresi, Ferri, Berti, Donadoni, De Napoli, Vialli, Giannini in Serena. Vsi ostali sklicani nogometaši bodo stopili na igrišče v drugem polčasu.

Danes v Modeni prijateljska tekma under 21

Italija - Francija

MODENA — Mlada Italija Cesareja Maldinija bo igrala danes ob 14.30 na stadionu "Braglia" prijateljsko tekmo proti Franciji. To je že tretja sezonska preizkušnja italijanske reprezentance, ki jo sestavljajo nogometaši mlajši od 21 let. Najprej so se namreč mladi "azzurri" spoprijeli s šibko Malto in jo premagali z 8:0, vendar pa je bilo jasno, da tista ni bila "resna" tekma, nato pa še s Turčijo, s katero so izenačili 2:2. Prav slednja je bila "tekma polemik", saj bi morali Italijani gladko zmagati, vendar pa so prejeli dva gola, predvsem zaradi naivnosti in statičnosti svoje obrambe. Prav zato je trener Maldini vnesel v obrambo dve novosti. Igrala bosta namreč Renica in Baroni, ki sta sicer starejša od svojih vrstnikov.

Italijani Francijo prav dobro poznajo, saj so se s to reprezentanco srečali lani v četrtfinalu evropskega pokala ter bili izločeni iz slednjega. Vendar,

kot je poudaril sam Maldini, ni to nikakršna revanša, saj sta od lanske italijanske mlade reprezentance ostala le Rizzitelli in Zanoncelli. Podobno velja tudi za Francoze, ki so popolnoma obnovili svoje vrste. Slednji so v kvalifikacijah evropskega pokala premagali Norveško z 2:0 ter izenačili z Jugoslavijo z 2:2. Italija pa bo, predno bo spet nadaljevala svojo pot v evropskem prvenstvu, odigrala še dve drugi zahtevni prijateljski tekmi: 22. marca bo v Aquili igrala proti Madžarski, teden kasneje pa proti Romuniji.

Italija bo danes stopila na igrišče v naslednji postavi: Peruzzi, Di Cara, Rossini, Salvatori, Baroni, Renica, Di Canio, Fuser, Rizzitelli, Zago in Simone. Rezervni igralci so: Gatta, Pullo, Brandani, Zanoncelli, Corini, Rizzolo in Casiraghi. Trener je torej v bistvu potrdil ekipo, ki je izenačila proti Turčiji, seveda z dvema bistvenima novostima v obrambi.

kratke vesti - kratke vesti

»Atleta d'oro 1988«

Ben Johnson v Rimu

RIM — Svetovni rekord v teku na 100 m Kanadčan Ben Johnson je včeraj prispel v Rim ter se sinoči udeležil sprejema »Atleta d'oro 1988«. Prej pa je na improvizirani tiskovni konferenci poudaril, da ne bo dajal izjav, češ da se mu lahko vsaka beseda obrne proti. Johnson je bil nato bolj sproščen v pogovoru z napovedovalcem Lippijem, ki pa je bil v svojih vprašanjih zelo »prizanesljiv« in človeški. Sicer pa je bil tudi Johnson zelo človeški in manj sramežljiv in zato nehoti vzvišen, kot je večkrat bil pred afero s poživili, v kateri je bil, po splošnem vtisu, »grešni kozel« in je pač, kot se rado dogaja, plačal za vse, tudi mimo svojih krivd. Tokrat se je tudi pred tisto italijansko publiko, ki ga še ni vzljubila, rehabilitiral ter pokazal svoj resnični pozitiven obraz človeka, ki verjame, da se bo po padcu spet pobral.

SZ premagala Cosenzo

COSENZA — Na včerajšnji prijateljski tekmi je nogometna državna reprezentanca Sovjetske zveze premagala ekipo Cosenza, ki nastopa v italijanski B ligi, z 2:0. Gole sta dosegla v 12. min. Mihajličenko ter v 69. min. in enajstmetrovski Protasov.

»Totonero« se vrača v poslansko zbornico

RIM — Vsi senatorji, ki so v pravosodni senatni komisiji razpravljali o problemu »totonera« so si složni v trditvi, da je treba osrednji tekst popraviti, tako da se bo zakonski osnutek po vsej verjetnosti spet vrnil v poslansko zbornico.

Konjsko tekmovanje Alpe-Jadran

TRST — Državno konjsko tekmovanje »Città di Trieste«, ki bo tokrat spadalo v okvir Alpe-Jadran, bo, kot običajno, na Opčinah v dneh 16., 17. in 18. junija.

Kolesarska dirka Nice - Alassio Belgijec Van Eynde v sprintu

ALASSIO (SAVONA) — Belgijec Wim Van Eynde je osvojil mednarodno kolesarsko dirko Nice - Alassio (149 km). Van Eynde je v sprintu premagal Italijana Marca Vitalija in Stefana Della Santo.

VRSTNI RED: 1. Van Eynde (Bel.), ki je 150 km prevozil v 4.25.1", s povprečno hitrostjo 33,965 km na uro; 2. Vitali (It.); 3. Della Santa (It.); 4. Decrion (Fr.); 5. Willem (Bel.) po 28"; 6. Gioia (It.); 7. Perini (It.); 8. Mierzeyewski (Polj.); 9. Sededuk (Polj.) po 1'15"; 10. Calcaterra (It.) itd.

Dirka od Tirenskega do Jadranskega morja

Včeraj pa so v Rimu predstavili že tradicionalno mednarodno etapno kolesarsko dirko od Tirenskega do Jadranskega morja. Dirka bo od 9. do 15. marca in bo vsebovala sedem etap. Skupna dolžina proge bo 1.048 km. Na tej dirki bo nastopilo 20 ekip (od le-teh 10 iz tujine).

Včerajšnji zmagovalca Van Eynde

Včeraj na tiskovni konferenci v Ljubljani

Vrsta prireditev

LJUBLJANA — Včeraj dopoldne je bila v Ljubljani tiskovna konferenca, na kateri so seznanili časnike o prireditvah, ki se bodo zvrstile ob 300-letnici prvega zapisa o starosrednjem bloškem smučanju. Župan občine Cerknica Tone Urbas je pripovedoval o ponosu Cerkničanov in Bločanov. Ob vsem tem prebivalci tega območja ne morejo ob 300. obletnici izida Slave Vojvodine Kranjske držati rok križem. Konec septembra bodo pripravili mednarodni pösvet znanstvenikov in iz različnih vidikov vsestransko osvetlili ta enkratni pojav v srednji Evropi - bloške smuči. Športni del proslave je seveda pogojen s snegom. Priobjavljeni bloški teki bodo minili v znamenju 300-letnice, dodali pa bodo številne tekme mladih in veteranov. Teke bo spremljala tudi razstava na Snežniku in hotelu Jama. Mladi šolarji pa bodo tekmovali v okviru posebnega razpisa

na natečaju za likovna in pisna dela na temo Bloški smučar.

Na tiskovni konferenci so se tudi dogovorili, da bodo za to temo za natečaj likovnih in pisnih del na temo Bloški smučar sodelovali tudi zamejski šolarji s pomočjo mladinske revije Galeb.

Tristoto obletnico prvega zapisa o bloškem smučanju pa sta že obeležili dve knjigi. Prvo so izdali organizatorji bloških tekov z glavnima avtorjema Janezom Praprotnikom in prof. Dragom Ulago. Druga pa je izšla pri založbi Kmečki glas. Napisal pa jo je Svetozar Guček. Obe knjigi se med seboj lepo dopolnjujeta. Pomenita pa lep prispevek, da bi tudi mlade generacije spoznale to pomembno nacionalno dediščino, ljudsko izročilo, s kakršnim se lahko pohvali le redkokate-ro ljudstvo. (š. m.)

V okviru odnosov med društvoma

Jutri na Proseku prijateljska tekma Triestina - Primorje

V okviru dobrih prijateljskih odnosov med društvoma se bosta članski vrsti Primorja in Triestine spoprijeli jutri v prijateljskem srečanju, ki bo na Proseku (igrišče Ervatti) s pričetkom ob 15. uri.

Kakovostna razlika med ekipama je seveda ogromna, saj nastopa Triestina med tretjeligaši, proseško moštvo pa le v prvi kategoriji.

Nesporen favorit je seveda Triestina. Zanimivo pa bo vsekakor videti, kakšen odpor bodo lahko nudili nogometaši našega moštva bolj renomiranim nasprotnikom.

Mimo rezultata pa se za vse naše privržence nogometa obeta jutri na Proseku prava poslastica.

V ženskem namiznoteniškem prvenstvu B lige krasovke na drugem mestu lestvice

Ženska B liga

Po daljšem prvenstvenem odmoru in po počitku v prvem povratnem kolu so se Krasova dekleta izkazala v drugem kolu na domačem srečanju s postavo Fincantierija. Tržaški klub je v letošnjem prvenstvu ženske B lige iztržil samo eno zmago, čeprav sestavljajo ekipo solidne igralko: med njimi je drugokategorijanka Ivana Sacco, Dellabarca in Cristina Butelli pa sta med boljšimi mladinkami in tretjekategorijankami v deželi.

Martina Ravbar je osvojila dve točki v prvem srečanju proti Butellijevi in nadvse pomembno v končnem srečanju proti Dellabarcovi, s katero se bori na deželnem tekmovanju mladink za prvenstvo. Tri točke je za Kras Globtrade osvojila njena starejša sestra Tanja. Brez večjih težav je premagala Dellabarcovo, zatem v treh setih odpravila Butellijevo in nato še prepričljivo premagala najnevarnejšo nasprotnico Saccovo. Slednji se Elena Colja ni mogla dovolj uspešno upirati, bolje pa je igrala proti Dellabarcovi, da je srečanje izgubila. Krasovke so sedaj na skupni lestvici druge in imajo obe-te, da sežejo tudi po prvem mestu.

KRAS GLOBTRADE - FINCANTIERI 5:3

M. Ravbar - Butelli 2:0 (21:17, 21:14); Colja - Sacco 0:2 (12:21, 11:21); T. Ravbar - Dellabarca 2:0 (21:15, 21:14); M. Ravbar - Sacco 0:2 (19:21, 18:21); T. Ravbar - Butelli 2:1 (21:15, 12:21, 21:12); Colja - Dellabarca 0:2 (17:21, 13:21); T. Ravbar - Sacco 2:0 (21:16, 21:16); M. Ravbar - Dellabarca 2:0 (21:19, 21:18).

IZIDI 7. KOLA: Recoaro Agostini Bocen - Azzurra Gorica 3:5; Kras Globtrade - Fincantieri 5:3; Carneid počiva.

LESTVICA: Azzurra Gorica 8, Kras Globtrade, Carneid, Recoaro Bocen 6 (Kras Globtrade in Carneid imata tekmo manj)

Moška C liga

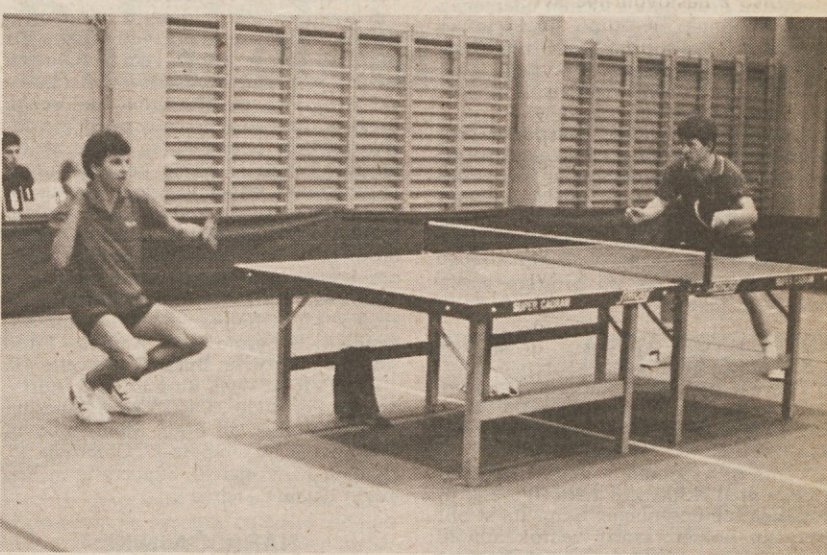
V devetem kolu so si Krasovi predstavniki Šercer, Štoka in Milič zapravili drugo mesto na lestvici. Do konca prvenstva v moški C ligi je sicer še pet kol in Kras Globtrade se bo v naslednjem srečal s svojim najnevarnejšim konkurentom Arsenalom iz Ca'del Bosca, ki sedaj vodi pred krasovci za eno točko. Da pa bi lahko zopet razmišljali o prvem mestu in prestopu v višjo ligo, bodo odločale druge ekipe, to je srečanje 11. kola med Fortitudom

in Arsenalom ter v 14. kolu med Fortitudom in CMM. Poleg tega pa bodo morali krasovci premagati še vodilni Fortitudo, kar bo zares težka naloga.

Na nedeljskem srečanju je pri nasprotnikih Paolo Mian zamenjal veterana Dondo in Igor Milič je uspešno zaključil z njim prvo tekmo v svojo korist. Mianija, ki je prejšnja leta nastopal za GMT, lahko prištevamo med igralce srednje jakosti in Štoka bi ga moral premagati v zaključni tekmi. Zgleda pa, da je vso svojo energijo osredotočil proti najboljšemu Schusterju, s katerim je izredno borbeno odigral tri sete, a izgubil. Kot se zmeraj pričakuje, je ostale tri točke osvojil trener in igralec Matjaž Šercer. To pa ni dovolj, kajti tekma se zaključila s petimi zmagami.

CMM TRST - KRAS GLOBTRADE 5:4

Mian - Milič 0:2 (11:21, 17:21); Schuster - Štoka 2:1 (21:18, 19:21, 23:21); Pacillo - Šercer 1:2 (19:21, 21:12, 13:21); Schuster - Milič 2:0 (21:8, 21:17); Mian - Šercer 0:2 (18:21, 11:21); Pacillo - Štoka 2:0 (21:9, 21:15); Schuster - Šercer 1:2 (21:19, 16:21, 10:21); Pacillo - Milič 2:0 (21:19, 21:13); Mian - Štoka 2:1 (15:21, 21:10, 21:17).

S prvenstvenega srečanja moške C lige Kras Globtrade - Calto

IZIDI 9. KOLA: Fortitudo Bologna - Nettuno Bologna 5:0; CMM Trst - Kras Globtrade 5:4; Arsenal Ca'del Bosto - Edera Pordenon 5:1; TT Calto - Club Alto Adige B 5:0.

LESTVICA: Fortitudo Bologna 16, Arsenal Ca'del Bosco 13, Kras Globtrade 12, CMM Trst 11, TT Calto 10, Edera Pordenon 4, Alto Adige B, Nettuno Bologna 2. (J. J.)

DEŽELNI MLADINCI

CICIBONA - INTER 1904 75:68 (37:33)
CICIBONA: Simonič 13, Cecco 22 (2:2), Gasperini 2 (2:4), Turk 2, Lippolis 7 (5:8), Race 8 (2:4), Vodopivec 14 (2:2), Bogatec 9 (1:4).

TRI TOČKE: Simonič 1.
V prvem povratnem kolu so mladinci Cicibone premagali solidno ekipo Interja 1904. Že od samega začetka so igrali zbrano in so tako končali prvi polčas v vodstvu. V drugem delu pa je postala tekma zaradi zelo slabega sojenja nervozna. Kljub temu pa so igralci Cicibone v ključnih trenutkih ohranili mirne živce, da so preprečili nasprotnikom, ki so postali v zadnjih minutah zelo agresivni, da bi se lahko kakorkoli približali. Za to pomembno zmago je treba pohvaliti prav vse naše košarkarje. (A. Race)

LIBERTAS A - SOKOL 84:66 (36:35)
SOKOL: Zega, Bogatec 2 (0:1), R. Stanissa 6, Škrk 18 (0:3), Rupel 6 (2:6), Golemac, I. Stanissa 17 (1:2), Dolhar 3 (1:6), Brumat, Lesizza 14 (5:5).

Sokolovci so zelo dobro igrali v prvem polčasu in vse je kazalo, da imajo celo možnost za zmago. V drugem polčasu pa je prišlo do preobrata. Naši so povsem popustili, predvsem v obrambi, tako da so nasprotniki prevzeli vodstvo in ga stalno večali. K temu pa sta pripomogla tudi sodnika, ki sta oškodovala naše. Med sokolovci se je izkazal predvsem Igor Stanissa, ki je s to tekmo dokazal, kaj zmore. (L. I.)

LESTVICA: Stefanel 20, Saba in Alabarda 18, Inter 1904 in Libertas A 16, Latte Carso 12, Cicibona in Stella Azzurra 10, Sokol 4, CGI Milje 2, Libertas B 0.

DRŽAVNI KADETI

SKUPINA A
BREG ADRIATHERM - JADRAN FARCO 75:113 (39:52)
BREG ADRIATHERM: Simonič 18 (4:7), Debeljuh 32 (3:4), Starec 8 (1:1), Barini 2 (2:4), Corva 2, Škabar, Rudež 1 (1:3), Pettirosso 8 (0:2), Gombač 2, Bandi 2.
JADRAN FARCO: Daneu 22 (2:3), Crisma 10 (0:2), Doles 2, Presel 10 (4:5), Sterni 24 (2:4), Sosič 10, Ažman 20, Oberdan 12, Gerli 2.

TRI TOČKE: Debeljuh, Starec in Presel 1.

V slovenskem derbiju državnih kadetov A skupine so jadrancovi v Dolini premagali Brežane. Prvi polčas je bil bolj izenačen, čeprav so jadrancovi stalno vo-

UNDER 18

MUGGESANA - PRIMORJE 3:3 (2:1)
STRELCI ZA PRIMORJE: Trampuš, Šuc, Štoka.

PRIMORJE: Blason, Gregoretta, Princival, Luxa, Stefančič, Štoka, Žagar (Battigelli), Šuc, Štolfa, Trampuš, Gherbassi.

Prosečani so zasluženoma osvojili točko v precej okrnjeni postavi. Če po eni strani so imeli srečo, da so izenačili le proti koncu tekme, je treba reči, da so pripravili več priložnosti, domačini pa so s tremi strelji na vrata dosegli prav toliko zadetkov. Prvi so povedli gostje, ki so po predlošku Princivala s točnim udarcem z glavo Trampuša realizirali. Domačini so proti koncu polčasa izkoristili nekaj nepazljivosti Prosečanov in napadalec Miljčanov je z dvema diagonalnima streloma prej izenačil, nato povedel.

V drugem polčasu je Trampuš iz prostega strela zadel prečko, a realizirali so spet domačini v protinapadu. Drugi zadetek gostov je dosegel Šuc z močnim diagonalnim strelom, sledilo je nekaj protinapadov Miljčanov in po več vztrajnih poskusih so gostje izenačili z udarcem z glavo Stoke po prostem strelu Princivala. (Š. M.)

COSTALUNGA - VESNA 2:1 (1:0)
STRELEC: M. Tence v 13. min. d. p.
VESNA: Franciali, Madotto, Esposito, Babič (v 46. min. Košuta), Sterni, Cusma, P. Sedmak, Tenze, D. Sedmak, M. Sedmak, Zorzut.

Vesna je v soboto v gosteh neumno klonila pred ekipo, ki v teku 90 minut ni pokazala nič posebnega. Ekipi sta si bili tehnično povsem enakovredni. Edinole je Costalunga znala izkoristiti živčnost in prekanje, ki je prevladovalo v prvem delu srečanja v kriškem taboru. To je izkoristila v 34. min., ko je prišlo do manjše zmešnjave v kazenskem prostoru. V drugem polčasu je prišlo do pozitivnega preobrata. Košuta je zamenjal Babiča in živčnost je popustila. V 27. min. d. p.

naši košarkarji v mladinskih prvenstvih - naši košarkarji v mladinskih prvenstvih

Tokrat vrsta spodbudnih uspehov

Mladinci Cicibone zmagali - Jadranovci zanesljivo osvojili slovenski derbi kadetov proti Brežanom - Presenetljiv uspeh poletovcev v derbiju s Kontovelci

dili za 10-15 točk. Brežani pa so se srčno borili predvsem v obrambi. V drugem polčasu so Furlanovi varovanci odločneje zaigrali in povečali prednost, domačini pa so popustili. Jadranovci so srečanje odigrali preveč sproščeno in premalo angažirano.

Pri Brežanih je treba omeniti Debeljaha kot strelca ter Gombača in Barinija zaradi požrtvovalnosti in borbenosti. (Stojan)

LESTVICA: Jadran Farco 22, Electrolux Pordenon in Fantoni Videm 20, Soteco Gradišče Martignacco 12, Latte Carso 4, Breg Adriatherm in Libertas 2.

SKUPINA B

VALVASONE - KONTOVEL TECHN 128:90
LESTVICA: Stefanel 20, Don Bosco in San Benedetto Gorica 18, Ricreatori 10, Valvasone 6, Kontovel Techna 4, Cervignano 2.

NARAŠČAJNIKI

BOR INDULES - INTER 1904 74:61 (27:29)

BOR INDULES: Filipčič 16 (2:4), Korošič 4, Iztok Bajc 8 (0:2), Martinolich 1 (1:2), Punis, Brus 17 (1:2), Tomšič 16 (2:6), Križmančič 4, Corbatti 2, Salvi 2 (2:14).

Po dveh hudih porazih so se borovci morali zelo potruditi, da so premagali Inter 1904, ki je stopil na igrišče zelo motiviran. Naši so nastopili v okrnjeni postavi (manjkali sta namreč krili Possega in Erik Bajc), poleg tega so podcenjevali nasprotnika. V prvem polčasu so »plavi« igrali predvsem slabo v obrambi, saj so dopuščali prodiranje na koš nizkim nasprotnikom. V prvih petih minutah d.p. pa so se borovci končno zbudili in z delnim izidom 18:1 takoj povedli ter obdržali prednost do konca tekme.

Izkazali so se Corbatti, Filipčič in Brus, pohvale vreden pa je tudi Marko Korošič. (V. Tomšič)

LIBERTAS - KONTOVEL TECHN 68:124 (34:45)
KONTOVEL TECHN: Ban 28, Turk 4, Emili 15, Budin 19, Daneu 24, Vodopivec 29.

Čeprav so nastopili le v šestih, so Kontovelci brez težav premagali domačo ekipo Libertasa, ki se je v prvem polčasu še kar upirala našim, v drugem pa so Ban in tovariši višali vodstvo in brez težav zmagali.

POLET FURLANI -

RICREATORI 66:153 (39:70)
POLET FURLANI: Gruden 32, Vidali 6, Devetak 6, Vavpetič 16, Vatta 6, Pro, Gerli, Hmeljak, Malalan.

Poletovci niso mogli ničesar proti premočnemu Ricreatoriju, saj so za nameček nastopili tudi v okrnjeni postavi.

Od naših se je poleg običajnega Mateja Grudna izkazal še Aljaž Vavpetič.

Naj omenimo, da se bodo poletovci že jutri v slovenskem derbiju na Proseku pomerili s Kontovelci.

(A. Granier)

LESTVICA: Don Bosco 24, Stefanel 20, Ricreatori 18, Latte Carso 16, Bor Indules 14, Kontovel Techna 12, Tecnoluce 8, Libertas 6, Polet Furlani in Inter 1904 4, Inter Milje 0.

Na Goriškem

DOM - SAN BENEDETTO 71:95 (34:48)
DOM: Silič 29, Pavšič 11, Bednarik, Primožič, Bordon 28, Zavadlav 2, Lo Grasso.

Košarkarsko prvenstvo prve divizije

Sokolovci spet uspešni

SOKOL - INFORMATICA 73:50 (38:22)
SOKOL: Rosatti 3, Klanjšček 5, Ušaj 7, Velussi 6, Pahor 5, Terčon 8, Devetak 20, Žbogar 1, Sedmak 8, Papis 7.

TRI TOČKE: Devetak 4, Terčon 1, Papis 1, Ušaj 1.

Nabrežinski Sokol je v drugem kolu košarkarskega prvenstva prve divizije na domačih tleh premagal ekipo Informatica. Nabrežinci so si zmago zagotovili že v prvem polčasu, ko so si z dobro obrambo možmožna in z zelo lepimi izpeljavami protinapadi povsem zmedli nasprotnika. V tem delu so si domačini priigrali 17 točk prednosti. V drugem polčasu so, kljub nasprotnikovi grobi igri, obdržali to prednost in zmagali. (Vip)

SKYSKRAPPERS - POLET FURLANI 67:66 (36:34)

POLET FURLANI: Malalan 21 (4:5), Granier 9 (1:2), Merku, Gerdol 10 (4:5), Jančar 3 (1:2), Sestan, Škerlavaj 15 (1:2), Feri 4 (2:2), Baitz 4, Košuta.

Poletovci so v svojem drugem nastopu imeli dokajšnjo mero smole. Že v 5. min. se je namreč poškoval Devan Košuta, ki bi bil še kako koristen pod košema. Poleg tega je bilo tudi sojenje pod vsako kritiko.

Med posamezniki bi tokrat pohvalili Malalana za igro v napadu. (A. Granier)

LESTVICA: Sokol, Fiamma in Basket TS 4; Magic Basket, Skyskrappers in Egida 2; Polet Furlani, GST in Acli 0.

z agresivno obrambo spravili Opence v dokajšnje težave. Poletovci pa so le strnili vrste in zasluženoma zmagali. (A. Granier)

LESTVICA: Poggi A 26, Don Bosco 20, Latte Carso A 18, Bor Indules 16, Ricreatori in Poggi B 14, Kontovel Techna 12, Polet Furlani in Scoglietto 8, Libertas 6, Barcolana in Latte Carso B 2.

TROFEJA PROPAGANDA

SKUPINA B

BOR - LIBERTAS 23:94 (15:37)
BOR: Kovač, Colja, Gregori, Jogan 8, Bonamore, Sancin 3, Uršič 6, Oberdan 1, Marcon, Požar 3, Turk 2, Jagodic.

Kljub požrtvovalnosti so naši visoko izgubili. Libertas uvršča visoke igralce, tako da je proti našim imel olajšano delo pod košema. (U. A.)

LESTVICA: Libertas 4; Stefanel A, SGT in Università Popolare 2; Bor, Santos in Stefanel B 0.

MINIBASKET

ZINI&ROSENWASSER

STEFANEL - BOR 59:49

BOR: Jagodic, Colja, Kovač, Jogan 23, Bonamore, Sancin 4, Uršič 10, Oberdan 9, Marcon, Požar 2, Štokelj, Turk 1.

Tokrat so si naši sami zapravili par točk zaradi nepazljivosti in lahkomišelnosti. Posledice tega so bile številne izgubljene žoge, kar je nasprotnikom dalo možnost zaključiti drugo in tretjo četrtino tekme v vodstvu (27:23 in 42:32). Žal je bilo borovcem to usodno. (U.A.)

MEDŠOLSKO PRVENSTVO

POLFINALE

OBERDAN - PREŠEREN 75:61 (40:32)
PREŠEREN: Bajc 9 (2:3), Kocman 2, Oberdan 13, Zuppin 13 (3:5), Sterni 8 (0:1), Pertot 5, Pahor 6, Gruden 4.

TRI TOČKE: Oberdan 1, Bajc 1, Pertot 1.

V polfinalni tekmi so košarkarji Prešerna zasluženoma izgubili proti močnemu Oberdanu predvsem po svoji krivdi. Že od samega začetka so namreč igrali slabo v napadu, kar jih je spravilo v krizo, iz katere se niso opomogli do konca. Odstotki v metu so bili zelo nizki in tako ni bilo, kljub agresivnosti v obrambi, mogoče dohiteti nasprotnikov. Tako bodo košarkarji Prešerna danes ob 9.30 v športni palači igrali finale za 3. mesto s šolo Volta, nato pa se bosta v velikem finalu srečali šoli Oberdan in Carli.

(Aljoša Race)

naši nogometaši v mladinskih prvenstvih - naši nogometaši v mladinskih prvenstvih

Na minuli konec tedna bolje pozabiti

Zmagali le »najmlajši« Zarje Adriaimpex proti skromni Opicini in »začetniki« Mladosti Trattoria al Lago - Točko osvojili še under 18 Primorja in »začetniki« Zarje

je poskrbel Tenze za presenečenje, ko je z močnim diagonalnim strelom ukanil vratarja. Ekipi sta se že vdali v remi, ki pa ni trajal dolgo, saj so igralci Costalunge v 30. minuti pospravili rezultat na varno. Zadetek gre pripisati predvsem kriški obrambi, ki se prevečkrat pusti spraviti v šah. (M. Sedmak)

BREG - FORTITUDO 1:3 (0:0)
STRELEC ZA BREG: M. Tamaro
BREG: Castellano, Pitacco, Pečar, Sancin, Kozina, Prašel (Kerstich), P. Tamaro, Slavec, Bandi (Ota), Švara, M. Tamaro, Palčič, Buzzi, De Franceschi.

S tremi zadetki v desetih minutah je uspelo vodilnemu Fortitudu premagati Brežane. Tekma je bila zelo borbena in sodnik je poslal predčasno v slačilnice kar tri igralce, med katerimi tudi enega Brežana. Prvi so v 57. min. prešli v vodstvo Brežani, potem ko so gostje zadel prečko. Fortitudo pa je petnajst minut pred koncem izenačil in nato dosegel že dva zadetka, tudi zaradi napak Bregovih branilcev. Vsi Brežani so se enakovredno borili proti močnemu nasprotniku, prav posebno pa se je izkazal Bandi. (E. B.)

OSTALI IZIDI 18. KOLA: CGS - Chiarbola 1:0, Olimpia - Montebello 4:1, Opicina - S. Sergio 0:0, S. Andrea - Edile Adriatica 0:2, Vivai Busà - Supercaffè 4:0.
LESTVICA: Vivai Busà in Edile Adriatica 26, Fortitudo 25, CGS 24, S. Sergiomo 23, Costalunga 20, Breg, Montebello in Muggesana 18, Olimpia 17, Chiarbola 15, Opicina 13, Vesna 12, Supercaffè in Primorje 10, Sant'Andrea 9.

NARAŠČAJNIKI

CAMPANELLE - BREG 1:0 (1:0)
BREG: Castellano (v d. p. Gillifano), Menegon, Azzano (v d. p. Grilanc), Ota, Degrassi, Impelizzari, Bandi, Rochetti, Buzzi, Majevski, Sancin.

Brežani so odigrali zelo slabo tekmo. Le enkrat v celi tekmi so streljali na vra-

ta. Bili so pod stalnim pritiskom domačinov, tako, da je poraz zares zaslužen. (Buzzi)

OSTALI IZIDI 18. KOLA: Opicina - Portuale 0:2, Giarizzole - Campi Elisi 0:0, Azzurra - Fortitudo 0:6, Montebello - Don Bosco 0:0, Costalunga - Zaule 2:0, Muggesana - Olimpia 1:1, Domio - S. Sergio 2:5, CGS - Supercaffè 1:1.

LESTVICA: Zaule Rabuiese 32, Supercaffè 31, Costalunga 29, S. Sergio 25, Fortitudo 24, Portuale 23, CGS 22, Campi Elisi 21, Muggesana, Montebello in Giarizzole 20, Olimpia 17, Opicina, Domio in Campanelle 10, Don Bosco 8, Azzurra 7, Breg 6.

NAJMLAJŠI

ZARJA ADRIAIMPEX - OPICINA 6:0
STRELCI: Umek, Reja, Blason, Vremec, Kariš, Munafó.

ZARJA ADRIAIMPEX: Plehan, Silli, Kralj, Castellano, Krašovec, Umek, Osič, Reja, Blason, Vremec, Čok, (Kariš, Munafó, Tončič).

Čeprav je bil nedeljski nasprotnik šibek, Zarji v začetku ni šlo in ni šlo. Zarjani so vse preveč podcenjevali nasprotnika in igrali brez vsakršne motivacije. Kmalu pa so spoznali, da taka igra ne bo nič dobrega prinesla. Zaigrali so nekoliko bolj zagrizeno in učinek je bil prav kmalu naznaven. Naši so zadel kar šestkrat nasprotnikovo mrežo in zapravili še druge lepe priložnosti. (M. Ž.)

OLIMPIA - BREG 1:0 (0:0)
BREG: Rapotec, Poretti, Štrajn, Švab, Lavrica, Kalc, Bajec, Mondo, Mauri, Ferluga, Čuk (d. p. Biechar) na klopi Gro-pazzi.

Že od začetka je bilo razvidno, da Brežani ne igrajo sproščeno. Preveč so podcenjevali nasprotnike, ki pa so zbrano organizirali igro. Gostje niso imeli nobene volje do zmage in tako so nasprotniki v zadnjih minutah zasluženoma zadel in zmagali. (L. Švab)

TRIESTINA - PRIMORJE 3:0 (2:0)

PRIMORJE: Franza, Guštin, Kante, Savi, M. Emili, Gherbassi, Regent (Husu), Stolf, Gruden, Sardoč, K. Pahor.

V zelo okrnjeni postavi, saj so manjkali štiri standardni igralci, celo vsi branilci, so naši klonili pred solidnim gostiteljem. Že po prvem polčasu so domačini vodili brez problemov. Naši so skušali z borbenostjo in zagrizenostjo nadomestiti vidno tehnično in taktično premoč Triestine. Rdeče-rumeni so v drugem polčasu igrali bolje in bi lahko zmanjšali zaostanek, a je bil sicer solidni vratar vedno na pravem mestu. Naj povemo še, da v vrstah Triestine nastopata dva igralca Primorja, ki sta na posojilu, to sta Vasilij Vodopivec, ki je tudi dosegel zadetek, ter Manuel Trampuž, ki je odlično igral v važni vlogi režiserja. (Maxi)

OSTALI IZIDI 18. KOLA: S. Giovanni - S. Sergio 6:0, Fortitudo - Domio 3:0, Zaule - Campanelle 1:0, Giarizzole - Don Bosco 3:1, Portuale - Sant'Andrea 0:0, CGS - Montebello 1:0.

LESTVICA: S. Giovanni 36, S. Sergio 35, CGS 33, Portuale 29, Breg 25, Triestina 22, Primorje 20, Sant'Andrea in Zaule 18, Zarja Adriaimpex in Olimpia 17, Campanelle, Giarizzole in Fortitudo 16, Montebello 9, Domio 5, Don Bosco 4, Opicina -1.

ZAČETNIKI

Skupina A
ESPERIA - ZARJA ADRIAIMPEX 1:1
STRELEC: Jurinčič.

ZARJA ADRIAIMPEX: Poropat, Družina, Biondi, Possega, Tence, Ražem, Metlika, Grgič, Hočevnar, Umek, Lipovec, Jurinčič, Denis in Kristjan Pussini.

Proti povprečnemu nasprotniku so zarjani zaigrali dokaj slabo. Igra je bila vse preveč raztrgana in dobrih podaj res malo, tako da nas taka predstava nikakor ni privlačila. Predvsem so odpovedali

tisti igralci, ki so skozi celo prvenstvo igrali še kar solidno. Nekaterim pa se je krepko poznalo, da so zadnje čase izostajali na treningih, kar se jim je potem na tekmi tudi maščevalo. (M. Ž.)

OSTALI IZIDI 18. KOLA: Altura - S. Giovanni 1:1, Supercaffè - Fani B 2:2, Muggesana - Portuale 0:0, Servola - Domio 1:1, Ponziana - Sant'Andrea 4:0, Vivai Busà - Campanelle 4:1.

LESTVICA: Soncini A 32, S. Giovanni 28, Ponziana A 27, Supercaffè 25, Zarja Adriaimpex 22, Altura 16, Sant'Andrea 15, Portuale 14, Muggesana, Domio in Vivai Busà 13, Fani B in Esperia 10, Campanelle 7, Servola 3.

Skupina B

OSTALI IZIDI 18. KOLA: Don Bosco - Mode Giovani Fulgor 0:5, Costalunga - Fani A neod., Chiarbola - Vivai Busà 1:1, Soncini B - Zaule 2:0, Opicina - CGS 2:0, Ponziana B - Fortitudo 0:1, S. Sergio - Roianese 5:0, Primorje ni igralo.
LESTVICA: Soncini B 26, S. Sergio 25, Vivai Busà in Fulgor 24, Opicina 23, Ponziana B 21, Costalunga 19, Primorje 17, Fani A 16, Chiarbola in Fortitudo 15, CGS 11, Don Bosco 8, Roianese 4, Zaule Rabuiese 2.

Na Goriškem

MLADOST TRATTORIA AL LAGO - S. MICHELE 1:0 (0:0)
Strelec: Gallo.

MLADOST: Tommasi, M. Gergolet, Ambrosi, I. Gergolet, Černigoj, Gallo, A. Gergolet, Mažgon, P. Gergolet, Trampus, Ferletič, Pavio, Pisk.

V zelo izenačenem srečanju je Mladost šele v drugem polčasu strla odpor gostov. Igralo se je v glavnem na sredini igrišča, v prvem delu so bili igralci S. Micheleja celo boljši.

Domačini so v nadaljevanju zaigrali bolj učinkovito in napadalo in zasluženoma osvojili obe točki. (A. G.)

1. MOŠKA DIVIZIJA

Skupina A

SLOGA B - INTER 1904 0:3
(11:15, 2:15, 1:15)

SLOGA B: Čuk, Križman, Limoncin, Maver, Mesar, Radetti, Renčelj, Riolino, Stopar.

Druška Slogina ekipa tudi tokrat ni prišla do prve prvenstvene zmage. Slogaši so bili Interju enakovredni le v prvem nizu, ko jim je uspelo nadoknaditi že precej velik zaostanek, v drugem in tretjem setu pa so povsem odpovedali. Po petih nastopih ostaja tako naša šesterka še vedno na zadnjem mestu in bo treba na prvo zmago pač še malo počakati. (INKA)

OSTALI IZIDI 6. KOLA: Sant'Andrea - La Marmotta 0:3, CUS - Club Altura Omse 3:1.

LESTVICA: Club Altura in CUS 8, La Marmotta 6, Sant'Andrea, DLF B, La Marmotta in Inter 4, Sloga B 0. (CUS ima tekmo več)

Skupina B

VOLLEY - SLOGA SAGOR 0:3
(1:15, 7:15, 9:15)

SLOGA SAGOR: Božič, Čač, Jercog, Kerpan, David in Marko Kralj, Pahor.

V nedeljo so slogaši v petem prvenstvenem kolu sicer nastopili z okrnjeno postavo, vendar so nadigrali svoje nasprotnike in osvojili 5. prvenstveno zmago po samih 40 minutah igre. Sloga Sagor je tako opravila v bistvu le trening pred neprimerno zahtevnejšim nastopom prihodnjega kola, ko ji bo prišel v goste še prav tako neporaženi Prevenire. (INKA)

BOR - LEGOVINI SPORT 3:0
(15:4, 15:4, 15:13)

BOR: Neubauer, Fučka, Visintin, Starc, Furlanič, Ciliberto, Vodopivec, Livon, Zaina in Pavlica.

Odbojkarji Bora so končno poželi tudi prvi prvenstveni uspeh. Po štirih zaporednih porazih so dokaj prepričljivo premagali Legovini Sport in pokazali prav gotovo doslej tudi najboljšo igro. Vsekakor pa ne gre pozabiti, da so imeli tokrat na drugi strani mreže enakovrednega nasprotnika, katerega so po nedeljskem uspehu dohitele, saj imata obe šesterki pred zadnjim nastopom prvega dela prvenstva po 2 točki. Za nedeljski nastop moramo povaliti mlado linijo Borove ekipe, ki je napravila spodbuden napredek. Potem ko so gostitelji zmagali v prvih dveh nizih, so v tretjem nadoknadili izdatno vodstvo nasprotnikov in tako zmagali brez izgubljenega niza. (G. F.)

OSTALI IZIDI 6. KOLA: Le Volpi - DLF A neod., Prevenire ni igral

LESTVICA: Prevenire in Sloga Sagor 10, Le Volpi 6, DLF 4, Legovini sport in Bor 2, Volley Club 0. (DLF ima tekmo manj)

1. ŽENSKA DIVIZIJA

KILLJOY - SLOGA SAGOR 2:3
(14:16, 15:12, 5:15, 15:10, 12:15)

SLOGA SAGOR: Čebulec, Drasič, Fabi, Grgič, Grilanc, Jogan, Kosmina, Križmančič, Pieri, Regent, Repinc, Škerk.

V soboto so se slogašice pomerile z ekipo Killjoy, ki je že po tradiciji za naše ekipe dokaj neugoden nasprotnik. Sloga Sagor ni zaigrala tako kot je sposobna, saj je vse preveč grešila, kljub temu pa ji je uspelo premagati domačinke, ki uvrščajo v ekipo nekaj starejših in izkušenih igral. Po tej zmagi so slogašice še vedno nepremagane na vrhu časne lestvice. (INKA)

OSTALA IZIDA 6. KOLA: DLF - Virtus 3:0, Legovini sport - OMA Mobili S. Giusto 0:3, CUS ni igral.

naše šesterke v pokrajinskih prvenstvih - naše šesterke v pokrajinskih prvenstvih

Izredna izenačenost v 2. ženski diviziji

V obeh skupinah gneča pod vrhom - Borovkam derbi z Bregom - V 1. MD Sloga Sagor zdaj čaka na nastop s Prevenirejem - Prva zmaga borovcev - Med under 16 moški sočani zlahka ugnali slogaše

LESTVICA: Sloga Sagor in CUS 8, DLF in OMA 6, Killjoy 4, Legovini sport 2, Virtus 0. (Legovini sport ima tekmo več, Sloga Sagor in DLF imata tekmo manj)

Na Goriškem

GRADO - AGOREST 2:3
(15:8, 15:9, 1:15, 6:15, 13:15)

AGOREST: Florenin, Maša in Magda Brani, Pavšič, Černe, Fajt, Grillo, Tabaj, Krašček.

Predstavnice združene postave Agorest so slavile sredi Gradeža. Začetni del srečanja je bil malo obetaven, saj so domačinke povedle v prvih dveh nizih.

Z vstopom na igrišču mlade Monike Tabaj se je igra slovenskih odbojkaric razžvela. Najprej so dohitele gradeške vrstnice, v igri tie-break pa so slavile zmago. (-jo-)

SOČA ČERIMPEX - LIBERTAS CAPRIVA 3:2
(11:15, 13:15, 17:15, 15:9, 15:12)

SOČA ČERIMPEX: E., S., A. in M. Černic, Princi, Devetak, Florenin.

Po dveurnem boju so predstavnice Soče Čerimpex slavile zmago nad ekipo iz Koprivnega in vknjižile prvi par prvenstvenih točk.

Kljub začetnemu vodstvu naših, so gostje zmagale v prvih dveh nizih. V izredno borbenem in napetem tretjem setu pa so sočanke le iztržile zmago, čeprav pri sedemnajstih.

Z izredno borbenostjo so si slovenske odbojkarice odtelj zagotovile še poslednja dva niza in s tem končno zmago. Pri domačinkah so vse odbojkarice zaigrale dobro, predvsem se je poznal napredek pri sprejemanju servisa. V napadu pa si posebno pohvalo zasluži Kladjiva Princi. (Erika Černic)

2. ŽENSKA DIVIZIJA

Skupina A

SANT'ANDREA - BOR FRIULEXPOR 3:0
(15:10, 15:10, 15:9)

BOR FRIULEXPOR: Vitez, Azman, Legović, Vodopivec, Neubauer, Zubalich.

Okrnjene borovke so proti ekipi Sant'Andrea doživele nekoliko nepričakovano, toda zaslužen poraz. Plave tudi tokrat niso igrale slabo, vendar pa nič niso mogle proti res izredno močnim servisom izkušenih gostiteljic, ki so v tem elementu resnično prese-nitile.

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP - CLUB ALTURA OMSE 0:3
(10:15, 10:15, 9:15)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Pertot, Kralj, Briščik, Černe, Rebula, Gruden, Crissani, Canziani, Operti, Luxa, Tretjak, Bezin, Grilanc.

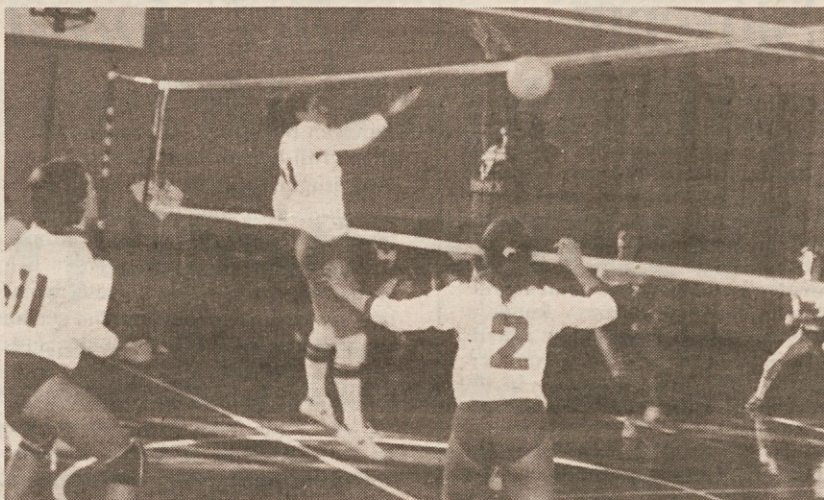
V prvem nizu so Kontovelke uspešno kljubovale nasprotnicam, po delnem porazu pa so vedno bolj popuščale. Večino žog so izgubile že pri sprejemanju, nasprotnice pa so stalno napadale in Kontovelke niso mogle ustaviti napadov z blokom, ker so bile nasprotnice višje. Treba je tudi reči, da sestavljajo ekipo Club Altura starejše in bolj izkušene igralke.

(Tanja Černe)

OMA - SOKOL INDULES 0:3
(8:15, 5:15, 12:15)

SOKOL: Ban, Brumat, Cattonar, D'Amico, Devetak, Finotto, T. Gruden, M. Gruden, Živec.

V sobotnem srečanju v telovadnici Suvich so Nabrežinke s precejšnjo lahkoto premagale tržaško ekipo OMA. Povedati moramo, da so sokolovke končno nastopile s skoraj popolno po-

Z ženskega derbija under 18 med Slogo Koimpex in Sokolom Indules

stavo in so tako razpolagale tudi z boljšim potencialom ob mreži. Še vedno pa ostaja Sokolova največja hiba občutek panike, ki se večkrat brez pravega razloga polasča nekaterih igral, kar še posebno pogojuje stabilnost sprejema in agresivnost ob mreži. Prav to negotovost je OMA izkoristila v tretjem nizu in z ostrim servisom celo prevzela vodstvo z delnim izidom 11:10. Toda Nabrežinke so z zrelo igro in ob nekolikni pomoči sreče nasprotnice hitro dohitele in z Devetakovo na servisu tudi zaključile niz. Med posamezniki je precejšen napredek pokazala mlada Irena Živec, ki je znala kljub nadležni poškodbi gležnja dobro zadrževati Omino najboljšo napadalko Bandijevo. (Igor)

LESTVICA: Club Altura OMSE 10, Bor Friulexport B 6, Kontovel Electronic Shop, Le Volpi B, OMA, Sant'Andrea in Sokol Indules 4. (OMA ima tekmo več)

Skupina B

BREG - BOR FRIULEXPOR 2:3
(15:6, 15:12, 9:15, 9:15, 14:16)

BREG: Giorgi, Gaburro, Glavina, Kralj, Sancin, Seganti, Ota.

BOR: Bandelj, Gregori, Milanič, Pernarčič, Bajc, Callegaris, Brazzani, Sancin, Gulič.

Tokrat so morale nepremagane Brežanke na domačih tleh kloniti pred premočjo borovk. V prvem setu so Brežanke zelo dobro igrale v vseh ključnih elementih igre. Tudi drugi set je ostal na domačih tleh. Brežanke pa niso pričakovale prepoda borovk in tretji set zaigrale z manjšo zagreznostjo. Čeprav so bile nekaj časa v vodstvu, so set izgubile. Četrti set je bil precej izenačen in na obeh straneh je bila igra zelo zanimiva. Očitna hiba Brežank so bili zgrešeni servisi, brez katerih ni mogoča igra. Tako je tudi četrti set prešel v roke borovk. Peti niz je bil še bolj izenačen. V vrstah Brežank pa se je pojavila živčnost. V ključnem trenutku so se borovke izkazale z natančnejšo igro in z dobrim napadom osvojile set in tekmo. (Giorgi)

OSTALI IZIDI 6. KOLA: DLF - Le Volpi A 3:0, Vivai Busà - Julia 3:1, La Marmotta - Prevenire 3:0.

LESTVICA: Breg 10, Bor Friulexport A, La Marmotta 8 in DLF 8, Vivai Busà 6, Prevenire 2, Le Volpi in Julia 0. (Bor Friulexport in DLF imata tekmo manj)

UNDER 18 ŽENSKÉ

SLOGA KOIMPEX - SOKOL INDULES 3:0
(15:7, 15:10, 15:11)

SLOGA KOIMPEX: Škerk, Lupinc, Maruccelli, Fabrizi, Foschini, Kosmina, Rebula, Ciocchi.

SOKOL INDULES: Ban, Brumat, Cattonar, D'Amico, Devetak, Matejka in Tanja Gruden, Finotto, Visentin.

Tudi prvenstvo under 18 se počasi bliža koncu. Na Opčinah sta se pomerila v nedeljo Sloga Koimpex in Sokol Indules in po nezanimivih in tehnično slabi tekmi so slavile domačinke. Slogašice so do nove zmage, ki jim dopušča, da se računajo na končno 2. mesto, prišle brez večjega naprezanja, saj jim je nabrežinska ekipa, od katere smo pred začetkom prvenstva pravzaprav pričakovali nekoliko višjo uvrstitev, nudila le skromen odpor. (INKA)

OMA - BREG 3:1
(15:1, 16:17, 15:3, 15:4)

BREG: Komar, Canziani, E. in T. Žerjal, Pertot, Gaburro, Sancin, Seganti, Kralj, Giorgi.

Brežanke so s to tekmo sklenile svoje prvenstvene napore. Proti vodilni OMA so imele težave že pri sprejemanju servisov in pri gradnji igre. Prvi set so nasprotnice zlahka osvojile tudi zaradi raztresene igre Brežank. V drugem setu so se te nekoliko prebudile in so z zbrano igro pridobile set. Nasprotnice so reagirale in so v tretjem setu z dobrim napadom postavile brežanke v zadrego. Pustile so jim le tri točke. V četrtem setu so se Brežanke borile za vsako žogo, a so morale kloniti pred močnejšim nasprotnikom. (Giorgi)

OSTALI IZIDI 17. KOLA: Julia - CUS 0:3.

LESTVICA: OMA Mobili S. Giusto 26, Sloga Koimpex 24, Bor Friulexport 22, Breg 16, Sokol Indules 14, CUS 12, Virtus 6, Julia 0.

UNDER 16 MOŠKI

SOČA ČERIMPEX - SLOGA 3:0
(15:5, 15:5, 15:8)

SOČA ČERIMPEX: Klede, Pellegrin, Pisk, Milocco, Belloni, Dorni, Terpin.

SLOGA: Maver, Križman, Natalicchio, Maver, Ban, Simonettig, Stopar, Riolino, Miot, Radetti.

V sovodenjski telovadnici se je zbralo v nedeljo lepo število gledalcev na slovenskem derbiju med Sočo in Slogo. Združena ekipa Soče je tudi to-

krat potrdila, da ima dobre možnosti, da poseže po deželnem naslovu v tej konkurenci. Proti Slogi so domačini zlahka dosegli nov par točk. Igra je bila precej enolična, saj je sovodenjska ekipa pokazala veliko premoč. Domačini so začeli zagrizeno in zavestno. Imeli so dober sprejem, največ točk pa so nabrali na mreži in s servisom, medtem ko so bili gostje še najbolj pomanjkljivi pri sprejemanju in blokiranju.

Po tem uspehu imajo sovodenjski odbojkarji lepe možnosti, da osvojijo končno prvo mesto. Odločilna pa bo v tem smislu že naslednja tekma proti šesterki VBU iz Vidma. (C. Pellegrin)

OSTALI IZIDI 5. KOLA: Pallavolo TS - Volley Ball Udine 0:3, Volley Ball Manigao - Inter 3:0, ACLI Ronchi - DLF Trst 3:0.

LESTVICA: Volley Ball Udine in Soča Čerimpex 10, Sloga, Volley Ball Manigao in ACLI Ronke 6, Inter 2, DLF in Pallavolo TS 0.

UNDER 16 ŽENSKÉ

V tem prvenstvu se je na Tržaškem končal kvalifikacijski del. V skupino za naslov prvaka sta se uvrstili obe Slogini ekipi, Bor Friulexport in Club Altura OMSE. Finalni del se bo predvidoma pričel prihodnji teden.

Skupina A

SLOGA SAGOR - FERROVIARIO A 3:0
(15:2, 15:1, 15:1)

SLOGA SAGOR: Čebulec, Drasič, Grilanc, Jogan, Pieri, Repinc, Škerk.

Slogašice so v soboto odigrale še zadnje srečanje v izločilnem delu prvenstva. Sloga je pravzaprav za golo formalnost, saj Dopolavero Ferroviario ni bil dorasel nobeni ekipi v tej skupini, s svojo zmago pa so si slogašice tudi zagotovile nastop v play-offu za pokrajinski naslov. (INKA)

BOR FRIULEXPOR - VIRTUS 3:0
(15:5, 15:7, 15:3)

BOR FRIULEXPOR: Sancin, Grbec, Vidali, Fučka, Brazzani, Visentin, Azman.

Obe ekipi se nista kaj prida potrudili, saj končni izidi ni imel nobene prave vrednosti. Borovke so tako brez izgubljenega niza osvojile prvo mesto v tej skupini in so po tem, kar so doslej pokazale tudi favoritinje za osvojitev naslova pokrajinskih prvakinj.

KONČNA LESTVICA: Bor Friulexport 12, Sloga Sagor 8, Virtus 4, DLF 0.

Skupina B

IZID 6. KOLA: DLD - Club Altura Omse 0:3.

KONČNA LESTVICA: Sloga Sklad Mitja Čuk 8, Club Altura Omse 4, DLF 0.

Na Goriškem

SAGRADO - SOČA ČERIMPEX 0:3
(15:11, 15:4, 15:6)

SOČA ČERIMPEX: E., S., A. in M. Černic, Princi, Devetak, Tuniz, Florenin.

Dekleta iz Sovodenj so s precejšnjo lahkoto premagala ekipo iz Zagorja. Z izjemo uvodnega dela prvega seta so sočanke vseskozi gospodarile na igrišču in zasluženo osvojile nov par prvenstvenih točk. (E. Č.)

UNDER 15 ŽENSKÉ

OMA MOBILI S. GIUSTO - BREG 2:1
(15:1, 13:15, 15:8)

OSTALA IZIDA 6. KOLA: Ricreatori - Prima Scuola odigrana sinoči; Zaulle Rabuiese - CUS 0:2. Kontovel Electronic Shop ni igral.

LESTVICA: CUS, Kontovel Electronic Shop in OMA 8, Ricreatori in Zaulle Rabuiese 4, Breg 2, Prima Scuola 0. (Prima Scuola ima tekmo manj)

Kljub pomanjkanju snega so naši tekmovalci aktivni Solidno v Padoli in na Piancavallu

Pomanjkanju snega navkljub se smučarska dejavnost na deželni ravni le premika. Tekmovanja se večkrat odvijajo v komaj sprejemljivih razmerah, vendar je to gotovo boljše, kot da bi bila popolnoma ukinjena, saj bi s tem bili prikrajšani predvsem tekmovalci, ki se vestno pripravljajo že od poznega poletja.

Tako danes poročamo o veleslalomu za dečke in naraščajnike, ki je bil prejšnji četrtek v Padoli, torej celo izven meja naše dežele, in o veleslalomu za baby sprint in miške, ki je bil v nedeljo na vse slabši progi na Piancavallu.

Na prvem tekmovalcu, ki se ga je udeležilo 6 slovenskih smučark in smučarjev, je najboljšo uvrstitev ponovno dosegla Brežanka Franciška Rapotec, ki je bila 4. v pokrajinskem merilu med naraščajnicami. Dobro sta se odrezala tudi Robert Renčelj (Devin) med naraščajniki in pa Valentina Šuber (Brdina-MZSTE Hobles), ki sta zasedla v pokrajinskem merilu 5. mesto.

Marko Šuber (Brdina-MZSTE Hobles)

Na Piancavallu so tokrat nastopili le 4 naši tekmovalci in tekmovalke, saj morajo ostali mirovati zaradi različenjših poškodb in bolezni. Kljub temu pa je bil skupni rezultat naših najmlaj-

ših pozitiven, saj so se trije uvrstili med prvo pokrajinsko deseterico, ena pa (Fjona Mezgec) si je zelo dobro uvrstitev zapravlila z napako na predzadnjih vratih drugega spusta. Najboljšo uvrstitev je tokrat dosegla Martina Kufersin (Brdina-MZSTE Hobles), ki je bila 4. med miškami, kljub temu, da je v drugi vožnji vozila preveč previdno. Svoje sposobnosti pa je ponovno potrdila tudi Karin Mezgec (SPDT-MZSTE Hobles), ki je bila 5. med baby sprint.

Rezultati (v oklepaju deželna ali okrajna uvrstitev):

Baby sprint: 5. (7.) K. Mezgec (SPDT-MZSTE Hobles)

Miške: 4. (8.) M. Kufersin (Brdina-MZSTE Hobles)

Miški: 9. (35.) P. Furlan (SPDT-MZSTE Hobles)

Deklice: 5. V. Šuber (Brdina-MZSTE Hobles)

Naraščajnice: 4. F. Rapotec (Breg), 11. K. Ferluga (Brdina-MZSTE Hobles)

Naraščajniki: 5. R. Renčelj (Devin), 7. M. Šuber, 8. K. Volpi (oba Brdina-MZSTE Hobles)

K. G.

Gaja na teniškem turnirju »Zaccarelli«

Dokaj obetaven začetek

V soboto in nedeljo so se pri goriškem teniškem klubu odvijala prva srečanja v okviru turnirja za trofejo Aldo Zaccarelli. Na vrsti so bili tudi Gajini predstavniki. Prvi je na igrišče stopil Fabio Germani, ki je pa moral v srečanju z dosegljivim nasprotnikom plačati svoj dolg neizkušnosti. Prav neizkušnost in pa pomanjkanje zbrčnosti v ključnih trenutkih sta razlog za poraz, končni rezultat pa je za Fabia gotovo prestrog. Boljše se je (predvsem v prvem delu srečanja) odrezal Vasja Vaupetič. Prvi set proti leto starejšemu nasprotniku mu je namreč za las ušel. V nadaljevanju pa mu je žal zmanjkalo predvsem zaupanja v svoje sposobnosti in je nasprotniku popustil. Vsekakor pa je za oba to le začetek dolge sezone in prepričani smo, da bosta lahko še posegala po uspehih, če bosta nadaljevala z vadbo in z nastopi s takšnim navdušenjem, kot sta ga v nedeljo pokazala.

V nadaljevanju turnirja je Aleš Plesničar z dokajšnjo mero samozvesti in z mirno igro gladko zmagal v prvem kolu. Borut Plesničar pa je slavil po pričakovanih v srečanju, ki je že veljalo za drugo kolo.

POSAMEZNI IZIDI: Germani - Ciut 2:6, 1:6, Vaupetič - Donati 5:7, 2:6, A. Plesničar - Dal Cin 6:0, 6:3, B. Plesničar - Bortolotti 6:0, 6:0.

Turnir se bo nadaljeval prihodnjo soboto in nedeljo, ko bosta na vrsti Martina Kufersin in Erika Race. Ponovno pa bosta stopila na igrišče tudi oba Plesničarja. (Alma)

obvestila

TPK SIRENA

sporoča, da se bo z 21. t.m. pričel tečaj za plovno dovoljenje za jadrnice in motorne čolne. Tečaj bo dvakrat tedensko, in sicer ob torkih in četrtnih od 21.00 do 22.30. Za vse informacije na sedežu kluba, tel. št. 422696.

ŠPORTNA ŠOLA TRST

sporoča, da bo seja glavnega odbora v jutri, 16. t. m., ob 20.30 v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20.

ŠD BREG — smučarski odsek nadaljuje z izleti v Forni di Sopra: 19.2. Ohod iz Doline ob 5.50, iz Boljunca ob 6. uri in iz Boršta ob 6.10.

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 1.500 - din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000 - din, trimesečno 85.000 - din, letno 320.000 - din, upokojenci mesečno 25.000 - din, trimesečno 65.000 - din, polletno 120.000 - din, letno 240.000 - din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne povisa.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglaš 760 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

15. februarja 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

O možnosti, da bi ZKS izgubila monopol Zapis New York Timesa o stanju v Sloveniji

NEW YORK — »Komunistična vladavina v Sloveniji je ogrožena«, je naslov članka v današnjem The New York Timesu, ki ga je napisal Henry Kamm, posebni poročevalec tega časopisa iz Ljubljane. Pisec omenjenega članka pravi, da dve politični organizaciji, ki sta nastali v Sloveniji po lanskem decembru, odkrito spodbijata monopol komunistične partije nad oblastjo.

Slovenski voditelji so z zaskrbljenostjo reagirali na ustanovitev teh organizacij, vendar pa niso nasprotni. »Najboljše pri Kučanu je to, kar ne naredi,« pravi po navedbi pisca tega članka, Uroš Mahkovec, urednik Teleksa.

Čprav podpira politični pluralizem, predsednik slovenskega predsedstva Janez Stanovnik izraža zaskrbljenost z obliko njegovega razvoja in pravi: »Nihče od nas ne ve natančno kam gremo. Upamo, da se bomo izognili političnim strankam.«

Socialdemokratska zveza, ki je bila ustanovljena v decembru, predstavlja po mnenju pisca tega članka največji izziv. Njeni ustanovitelji pravijo, da bodo na skupščinskih volitvah, ki bodo prihodnje leto, postavili svoje opozicijske kandidate. »Mislimo, da demokratičnejša in več mogoča brez večpartijskega sistema,« pravi France Tomšič, ustanovitelj te zveze. Po njegovih besedah se je v to zvezo v prvih nekaj tednih včlanilo okrog tisoč ljudi. »Socialistična zveza ni mesto za nas. Skupščina je,« pravi

omenjeni 51-letni inženir, ki je živel v Zahodnem Berlinu 10 let.

Drugi ustanovitelj te zveze 42-letni profesor sociologije Dimitrij Rupel, ki je doktoriral na univerzi Brandies, piše The New York Times, pa pravi »da je Slovenska demokratska zveza gibanje za ustanovitev parlamentarne demokracije in političnega pluralizma«. Rupel je v enem izmed intervjujev izjavil, »da legalni in politični pogoji za ustanovitev "pravih strank" še ne obstajajo«. Rupel pravi, da se njegova skupina, ki je bila ustanovljena 11. januarja, njene ustanovitve pa se je udeležilo približno 3500 ljudi, pogovarja s predsednikom Socialistične zveze Slovenije Jožetom Smoletom o včlanjenju vanjo, če bo SZDL spremenila svoj statut. Rupel pravi, da njegova skupina vztraja pri tem, da SZDL zrahlja svoje vezi s partijo in se osvobodi partijskega vztrajanja v igranju "vodilne vloge" v vseh oblikah javnega življenja. »Poskušamo biti dobri in kooperativni,« pravi Rupel po navedbi The New York Timesa. Pravi tudi, da je dobil signale, da bo mogoče skleniti dogovor.

Janez Stanovnik, piše ob koncu omenjenega članka The New York Times, izjavlja, »da misli, da je presnova socialistične zveze absolutno normalna in absolutno potrebna«. Pravi, da je »zelo mogoče, da bo vzpostavljen okvir, v katerem komunistična partija ne bo dominirala«.

UROŠ LIPUŠČEK

Ugrabile so ga menda revolucionarne socialistične brigade Bivši minister Van Den Boeynants spet doma mesec dni po ugrabitvi

BRUSELJ — Bivši belgijski ministrski predsednik Paul Van Den Boeynants, ki so ga neznanci ugrabili 14. januarja, se je vrnil domov. Vest je prvi objavil belgijski radio, ki je med drugim dejal, da se je Van Den Boeynants ali VDB, kot ga najraje imenujejo belgijski novinarji, pripeljal do doma s taksijem in da se na splošno dobro počuti.

Ugrabitve bivšega predsednika belgijske vlade je že od vsega začetka vzbudila nemalo dvomov. Moža naj bi ugrabile samozvane revolucionarne socialistične brigade, ki pa so za seboj pustile preveč sledov, da bi bila ugrabitve verodostojna. V garaži, kjer so člani ugrabiteljske tolpe pričakali Van Den Boeynantsa je namreč policija našla ministrov šal, en čevelj, neločljivo pipo in akustični aparat. Na tleh pa je ostala tudi brizgalka, s katero so ugrabitelji žrtvi vbrizgali pomirjevalo. Tako številni sledovi so takoj vzbudili sum, da je bila ugrabitve pripravljena v sodelovanju z žrtvijo, še zlasti, ker bi se moral Van Den Boeynants prav v tistih dneh zagovarjati pred sodiščem zaradi korupcije.

V dneh med 14. in 20. januarjem je Van Den Boeynantsova družina dobila več telefonskih pozivov, zahtevo po odkupnini pa so ugrabitelji postavili šele 24. januarja. Zahtevali so 30 milijonov frankov (približno milijardo lir) s pojasnilom, da bodo dve tretjini denarja namenili nekaterim dobrodelnim mednarodnim organizacijam, preostalo vsoto pa bi ugrabitelji odbržali zase. Isti dan so družini poslali še pismeno zahtevo, ki jo je VDB lastnoročno napisal. Družina je javno pristala na plačilo odkupnine, odtlej pa se je prekinil tudi vsak kontakt z ugrabitelji.

Kot ugrabitve pa ima sedaj tudi vrnitev VDB še marsikatero temno plat. V Bruslju se širijo govorice, da so Van Den Boeynantsa skrivali nekeje v Franciji in da so ga v noči na ponedeljek spet pripeljali v Belgijo. Nekateri menijo, da se je v Bruselj vrnil s svojim vozilom, drugi pa, da je v kraju Tournai, severno od Bruslja, najel taksi. Preiskovalci so včeraj popoldne potrdili drugo verzijo, niso pa povedali ali je družina Van Den Boeynants plačala odkupnino. Včeraj je sporočila le, da bo Paul Van Den Boeynants imel tiskovno konferenco čez nekaj dni, ko si bo nekoliko opomogel.

Homeini hoče kaznovati s smrtjo avtorja Satanskih verzov

NIKOZIJA — Iranski voditelj Homeini je najavil, da je bil pisatelj indijskega porekla Salman Rushdie obsojen na smrt zaradi svoje zadnje pesniške zbirke Satanski verz. Z njim naj bi morali v smrt tudi založniki. Tolikšno kazen so si prislužili zaradi bogokletstva in blatenja preroka Mohameda.

Radio Teheran, ki je objavil Homeinijevo poročilo, je dodal tudi, da se ajatulah toplo priporoča, naj čimprej izvedejo smrtno kazen, tako da bodo primerno kaznovani tisti, ki so si drznili žaliti islam. Da bi bila mera polna, je iranska vlada proglasila današnji dan za dan vsedržavnega žalovanja v imenu splošnega protesta zoper velikega Satana (ZDA), ki objavlja »strupene psovke« proti koranu in vsem svetim možem, ki so sodelovali pri sestavi svete knjige.

Pisatelj Rushdie, ki živi v Veliki Britaniji, je prosil policijo, naj ga zaščiti, saj se vendar ne kaže šaliti z iranskimi ekstremisti, in se je tudi odrekel potovanju v ZDA, kjer bi bil moral predstaviti svoje Satanske verz.

Rushdieja čakajo vešala, v Pakistanu pa je zaradi njegovih verzov že umrlo šest ljudi. Kako so umrli, ni znano, vemo pa, da so izgubili življenje v množični poulični manifestaciji proti ameriški izdaji bogoskrunske knjige.

Busheva navdušena nad novim domom

WASHINGTON — Gospa Bush (ameriška B.B.) je nadvse zadovoljna z novim stanovanjem. Te dni je namreč prvič uradno sprejela novinarje in jim navdušeno razlagala, kako v Beli hiši deluje vse, prav vse.

Gospa Bush se je doslej preselila kar 28-krat, kaže pa, da nikoli ni videla tako brezhibnega vodovodnega sistema, kot ga imajo v Beli hiši, celo pralnica ji je všeč. Novinarje je pospremila tako rekoč po vsej hiši, razkazala jim je, kako je uredila spalnice, kopalnice in dnevne sobe. Zaupala jim je tudi, da je prav razburljivo piti čaj iz Lincolnovih porcelanastih skodelic.

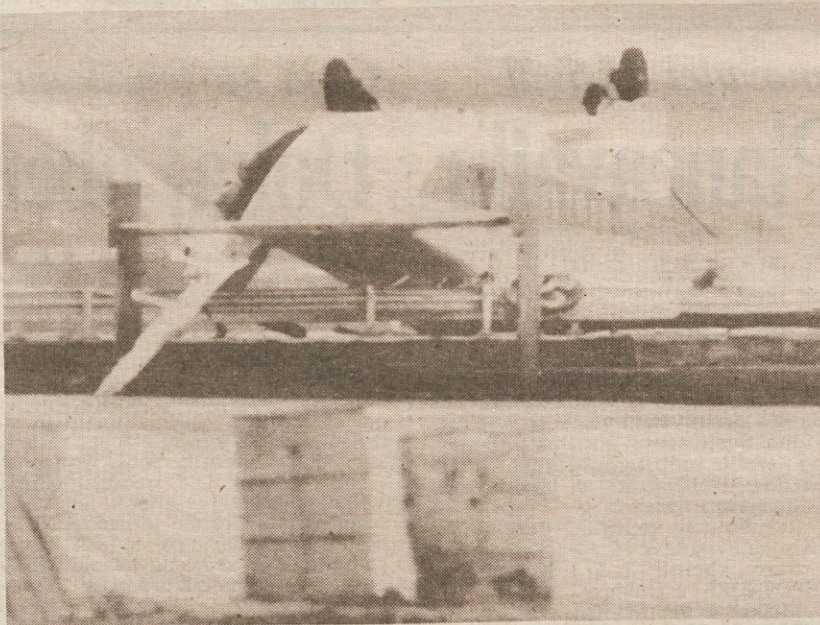
Polemike zaradi sprevoda v Riu

SAO PAULO — V Braziliji se je polegla pustna vročica, izbruhnila pa je polemika o presojanju letošnje žirije, ki je prezrla vrednote plesne šole Beija-Flor iz Nilopolisa. Sicer pa je bil letošnji pust v Rio de Janeiru deležen še dodatnih novosti, ki menda niso bile vse v skladu s tradicijo brazilskega karnevala.

Duhove je najprej razburilo dejstvo, da se niso smele vse plesne šole udeležiti sobotnega spreveda v sambodromu. Pet jih je bilo namreč potisnjenih v »B« ligo in so bile tako ob veliko priljubljenosti, da se izkazejo v Riu. V lestvici polemik pa si lasti prvo mesto šola Beija-Flor, ki je štartala med favoriti, ostala pa je brez nagrad. Njen »carnavalesco«, kot pravijo v Rio de Janeiru koreografom, ki prirejajo spreved, Joaozinho Trinta, je namreč osredotočil dogajanje na vozu ter na ulici pred in po premikajoči se strukturi, na besedno igro luxu-lixo. Luxo pomeni luksuz, lixo pa smeti, umazanija, odpad. V Riu, kot tudi v drugih brazilskih mestih, je razkorak med najbogatejšim in najrevnejšim slojem prebivalstva ena od značilnosti vsakdanjega življenja. Nebotičniki in »favelas« so oddaljeni le nekaj metrov drug od drugega, zato pa je tudi brazilski pustni spreved tokrat predstavil bogataše in reveže (prave reveže), na vozu pa so kraljevale podobe podgan in urubujev, malih mrhovinarjev iz tropskih krajev.

Po sambodromu se je torej vila človeška kača, ki je ob ritmičnem poskakovanju bokov prekrasno oblečenih sambistov, predstavljala brazilsko družbo. V množici so nosili tudi kopijo Kristusa iz Corcovada, ki je simbolizirala pravičo do življenja v enakopravni družbi. Škofom je sicer uspelo doseči, da so »bogoskrunski« kip prekrili s plastičnimi vrečami, in tudi šola Beija-Flor ni zasedla prvega mesta na tekmovanju najlepših vozov. Njeno drugo mesto pa je sprožilo ogorčenje gledalcev, ki so soglasno obsodili delovanje članov žirije in priznali šoli iz Nilopolisa naslov kraljice brazilskega pusta. Toliko v tolažbo pogumnim koreografom, ki so v sambodrom pripeljali tudi cipe, berabe, capine in druge otroke revščine, ki ne pozna karnevalskega premora.

Na Škotskem razsaja izredno slabo vreme

V severnem predelu Škotske je skoraj 20 tisoč ljudi ostalo brez električnega toka zaradi nenavadno močnega vetra, ki je pihal na tem območju. Veter je izrul na stotine dreves, močni sunki, dosegli so tudi 140 kilometrov na uro, so ogrožali celo promet težjih vozil. V Aberdeenu je veter prevrnil avtobus, k sreči brez posledic za potnike (slika zgoraj). Manjša turistična letala pa je kar dvigovalo v zrak. Vremenoslovci napovedujejo, da se bo v prihodnjih dneh še poslabšalo, saj bo veter spremljalo deževje. V okolici Glasgowa so oblasti zaradi varnosti že sedaj izselile več družin, vsa plovila pa opozarjajo, naj se čimprej vrnejo v pristanišča (Telefoto AP)

Friedman o gospodarskem položaju v Jugoslaviji

BEOGRAD — Edini vzrok rušilne inflacije v Jugoslaviji je v prevelikem tiskanju denarja, pravi ugledni ameriški ekonomist Milton Friedman v intervjuju za zagrebški Privredni Vjesnik. To je po njegovem mnenju tudi vzrok inflacij v drugih državah.

Friedman navaja, da obstajajo države s siromašnimi gospodarstvi in zelo slabo organizacijo proizvodnje, pa se ne utapljajo v inflaciji. Dovoljena je celo slaba ekonomska politika, toda brez zlorabe tiskarne denarja. To se je na primer dogajalo v povojni Kitajski, ki pa vendar do pred nekaj leti ni poznala inflacije.

Jugoslavija je zašla v ekonomske škripce. Iz težav se ne bo izkopal brez žrtve. Bistvo problema je, da nima političnega vodstva, ki bi lahko ustrezno ukrepalo in premagalo kaos.

Edina rešitev je v uvedbi tržišča, vendar ne vsakršnega. Tržišče mora biti svobodno in - zasebno. Friedman meni, da prihajajo pobude za razvoj v vseh državah prav od zasebnikov, ki so pripravljeni tvegati.

Friedman se zato zavzema, da bi Jugoslavlani lahko zasebno posedovali železarne, tovarne traktorjev, orodjarne. Samoupravna podjetja je treba spremeniti v menične družbe z zasebno lastnino in delnicami. Nobeno gospodarstvo ni doseglo blagostanja za večino ljudi, če ni imelo pretežno svobodnega zasebnega trga. Možno je ustanoviti nekaj, kar je podobno svobodnemu trgu, toda, če ni zasebno, ne bo delovalo. To je po Friedmanovi oceni tudi učinkovito zdravilo za mednarodna trenja. Z zasebnim trgov bi izginilo 10 odst. etničnih sporov in tekmovanj. V tem je ena od skrivnosti stabilnih etničnih odnosov v ZDA. (dd)

Samomor novinarja, ki je razkril jugoslovanski škandal Agrokomerc

BEOGRAD — V Kruševcu so včeraj pokopali 36-letnega novinarja Zvonimira Azdejkovića, novinarja časopisa Politika, ki je lani prejel najuglednejše srbsko novinarsko priznanje - nagrado Svetozar Marković.

Kot se je neuradno izvedelo, je Azdejković naredil samomor. Tragične okoliščine smrti mladega časnikarja, ki so ga mnogi dajali za zgled »hrabrosti in poštenja«, pa imajo tudi morebitno skrivnostno ozadje. Omenjeni novinar je namreč razkril »jugoslovanski finančni Watergate« oziroma afero Agrokomerc. V zvezi z izbruhom te afele nekateri neuradni krogi v Jugoslaviji ocenjujejo, da je bil kljub

resničnim nepravilnostim bržkone umetno sprožen, s čimer se je lahko začela kadrovska čistka v Bosni in Hercegovini, zaradi škandala pa je, kot je znano, odstopil (in kmalu zatem umrl) Hamdija Pozderac, takratni podpredsednik predsedstva SFRJ, sicer znani zagovornik ustave iz leta 1974...

Pred tednom dni si je vzel življenje novinarjev vrstnik, 36-letni Miladin Višekruna, predsednik občinske partijske organizacije v Petrovaradinu. Ubil se je tik pred sejo, na kateri naj bi v skladu s političnim vetrom v ZK Srbije oziroma Vojvodine obravnavali »nepravilnosti« v tem komiteju ZK... (Z. Š.)

Vis in Lastovo še letos poleti odprta tudi za tuje turiste

VIS — Postopek, ki ga je svoj čas začelo predsedstvo SFRJ za razveljavitev 13 let starega odloka o prepovedi gibanja, bivanja in naseljavanja tujcev na jadranskih otokih Visu in Lastovu, bo verjetno kmalu končan.

Zdaj je na vrsti vlada in le vprašanje je, kdaj bo sklep sprejet. Novica, ki se je bodo najbolj razveselili prebivalci dveh omenjenih otokov, se je v soboto razširila po Visu med srečanjem predsednikov izvršnega sveta sabora Hrvatske Antuna Milovića in njegovih sodelavcev s predstavniki Visa.

Menijo, da bodo prepoved za tuje goste oziroma turiste odpravili že 1. junija, s čimer se bosta Vis in Lastovo izenačila z drugimi otoki ob jadranski obali.